Mai számunk 30 oldal. Ára 20 fillér.

Tiszántuli Kisgazda
Gyermekek Debreczenje
Ludas Matyi mellékleteinkkel

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 91. SZÁM. DEBRECEN, 1933 ÁPRILIS 23., VASÁRNAP. ARA: 20 FILLER

A.M.N. MUZEUM HIRLAP OSZTÁLYA

Hóman Bálint kultuszminiszter Debrecenben

Debrecen társadalma ma az ősi város falai között üdvözölheti a magyar kultura legfőbb őrét, Hóman Bálint kultuszminisztert, kinek látogatása az egyetemi kérdés rendezésével áll összefüggésben. Szorongó szivvel várta a minisztert a debreceni közönség, mert jövetelét Debrecen jövőjére és kulturális fejlődésére szomorú kilátásokat nyujtó riasztó hirek kerültek forgalomba. — Ezek a hirek a nagyszerű debreceni egyetem megcsonkitásának tervéről szóltak és arról tudtak, hogy az országos hirü és feladatának tökéletesen megfelelő orvosi fakultás feladásával lehet számolni. Szerencsére ezek a hiresztelések hiób-hireknek bizonyultak, de hiába volt a hivatalos helyekről származó megnyugtatás, a kétség fulánkjai megmaradtak a közvéleményben. Régi rossz magyar szokás, hogy a rosszat hamarább hisszük el, mint a jó hirt.

Annál örvendetesebb, hogy a Debrecenbe érkező Hóman Bálint kultuszminiszter a legerélyesebben és kategórikusan kijelentette, hogy a debreceni egyetem orvosi karának megszüntetése vagy szétosztása mint lehetőség sem került szóba egyetlen komoly tényező részéről sem, annál kevésbbé, mert a debreceni klinikai telep egyik büszkesége a hazai felsőbb oktatásnak és a közegészségügynek is.

Kedvesebb és örvendetesebb beköszöntéssel nem is jöhetett a kultuszminiszter Debrecenbe. Nyilatkozata megnyugtatja a kedélyeket, megnyugtatja a debreceni orvosi fakultásért aggódó debreceni polgárokat. Pedig ezt a fontos nyilatkozatot a miniszter még Debrecenbe való utaztában tette. Ha ma személyesen látja azt a nagyszerü képet, mely ugy külső hatásában, mint belső müködésében a debreceni klinikai telep jelent, szentül meg vagyunk győződve, hogy eddigi álláspontja mellett nemcsak kitart, hanem ő lesz legigazibb hirdetője, hogy a magyar vidék, a Tiszántul egészségügyének, a magyar orvosi kiképzésnek ezt az erős bástyáját nemcsak óvni, hanem méginkább kiépiteni elsőrendü feladat.

Nagyon örvendetes, hogy a kultuszminiszter az egyetemi kérdésben történendő végleges döntés előtt sorra felkeresi az egyetemi városokat. Az összehasonlitás során bizonyára látni fogja, hogy a legtőzsgyökeresebb magyar városban milyen hatalmas kulturális előfeltételei vannak meg a felsőoktatásnak. — Gömbös miniszterelnök nemzeti munkatervének egyik fontos része az erőteljes vidéki kulturális és gazdasági gócpontok kiépitése, hogy ne legyen ebben az országban csak egy hatalmas fej — a főváros és elsenyvedt nemzettestrészek. Debrecent nemcsak történelmi multja, fekvése, hanem izzó magyarsága és óriási kulturális rezevoárjai és nemes hagyományai predesztinálják arra, hogy a ragyogó mult méltó folytatást találjon a jövőben és kimagasló vára legyen a nemzeti művelődésnek, mintahogy az volt a multban is. Az ősi Kollégiumban talált otthonra legelőször a magyar felsőoktatás, évszázadokon keresztül a mentsvára volt a Kollégium a magyar művelődésnek. Ez a mult kötelez, kötelezi az utódokat, hogy megadják a lehetőséget a fejlődésnek és a nemes hagyományok szellemében épitsék itt a magyar jövőt.

Ezeknek a gondolatoknak jegyében üdvözöljük a magyar kultura legfőbb őrét és bizton hisszük, hogy érző magyar szivét megilleti az ősi magyar város szelleme a látogatásából áldás fakad.

Hóman kultuszminiszter: „A debreceni egyetem orvosikarának megszüntetése, vagy szétosztása, mint lehetőség sem került szóba“

„Debrecent látom annak a városnak, ahonnan a magyar kultura a jövőben kisugárzik“

A kultuszminiszter érkezése és ünnepélyes fogadtatása

Dr **Hóman** Bálint kultuszminiszter szombaton este hat órakor a pesti gyorsvonattal Debrecenbe érkezett. Ünnepélyes fogadására megjelent a pályaudvaron dr **Baltazár** Dezső püspök, dr **Lindenberger** János prépost, báró **Vay** László főispán, dr **Vásáry** István polgármester, **Rásó** István alispán, az egyetem tanácsa sok egyetemi tanárral és több más tanügyi előkelőséggel. Az állomáson kint volt **Petri** Pál államtitkár is, aki előbb jött Debrecenbe, míg dr **Szily** Kálmán államtitkár és **Ivánkovics** Kálmán miniszteri titkár a miniszterrel együtt utazott. Megérkezésekor báró **Vay** László főispán köszöntötte, majd dr. **Vásáry** István polgármester üdvözölte a minisztert abból az alkalomból, hogy eljött Debrecenbe megtekinteni a várost és kulturális intézményeit.

Vásáry polgármester üdvözlő beszéde.

— Tudom jól azt, — mondta a polgármester — hogy a szellemi élet embereinek a legnagyobb nehézség és lelkifájdalom, ha anyagi bilincsek közé akarják szoritani. És Nagyméltóságod, mint az ország szellemi vezére, most ebben a helyzetben van. Én azonban meg vagyok győződve arról, hogy

Hóman Bálint kultuszminiszter a debreceni pályaudvaron a tiszteletére megjelent előkelőségekkel

A hosszú élet titka.
Rendszeres szervezetünket a káros bakteriumoktól!
Hasznos tudni,
hogy SCHMIDTHAUER
Igmándi keserűvíz
nemcsak a legjobb természetes hashajtó
de kiöblítési szerepénél fogva gyorsan
eltávolítja a káros baktériumokat a szervezetből

Nagyméltóságod meg fogja találni a nagy nehézségek között is a módot arra, hogy olyan megoldást keressen, amely a jog, igazság, méltányosság és tradiciók tiszteletben tartása iránti kötelezettséget egyforma figyelemben fogja részesiteni. Ebben a munkájában kívánom, hogy Isten áldása kisérje és segitse eredményre.

A kultuszminiszter válasza.

Dr **Hóman** Bálint kultuszminiszter a polgármester üdvözlő szavaira igy válaszolt:

— Nagyon hálásan köszönöm az üdvözlést. A mai nehéz időkben az embernek a magyar kultura szolgálatában az összes nagy egységes és életképes intézmények fenntartására kell törekednie. Az egész magyar kultura épületét kell néznie, de tájékozódnia kell e kultura egyes részleteiről. Amikor Debrecenbe jöttem, hogy személyes szemle alapján győződjem meg a kultura itteni állapotáról, ezzel kifejezést adtam annak, hogy Debrecent tartom a kultura legfontosabb centrumának, Debrecent látom annak a városnak, ahonnan a magyar kultura a jövőben kisugárzik. (Éljenzés.)

Dr **Baltazár** Dezső püspök az egyházkerület nevében üdvözölte néhány közvetlen szóval a minisztert, aki ezután fogadta Tóth Tibor kerületi vezér jelentését, a diszszázad tisztelget és a miniszter az elsőosztályu várótermen át elhagyta a pályaudvart.

Báró Vay László főispánhoz hajtatott, akinél este vacsora volt. A miniszter a főispánnál szállt meg.

Holnap délelőtt kilenc órakor a miniszter megtekinti a központi egyetemet és megkezdi tanácskozásait.

Beszélgetés utközben a kultuszminiszterrel

Hóman Bálint kultuszminiszter Szily Kálmán államtitkár és Ivánkovits Kálmán miniszteri titkár kiséretében szállt be Budapesten a debreceni gyors elsőosztályu kocsijába. A miniszter kiséretében voltak még dr Benedek László és dr Orsós Ferenc, Hankiss János és Márffy Ede egyetemi tanárok, valamint dr Kun Sándor ref. főgimnáziumi tanár.

Utközben fogadta a miniszter a »Debreczen« munkatársát, akinek a következőket mondotta:

— Debreceni látogatásom épugy, mint egy hónappal ezelőtt a szegedi és a nemsokára soronkövetkező pécsi látogatás arra szolgál, hogy **az egyetemi városok összes kulturintézményeit személyesen meglátogassam és noha a debrecenieket korábbi látogatásomból már eléggé ismerem és becsülöm, alaposabban m[illegible]erjem.** Szándékom van [illegible]esni az egyetem több intézetét [illegible]s klinikáját. Feltétlenül meglátogatom a **kollégiumi könyvtárt** és a **pallagi gazdasági akadémiát.** Ha jut idő, a **középfoku és népiskolák** meglátogatására is sor kerül. Éppen ezért mind két államtitkárom, **Petri** és **Szily** Kálmán is velem jöttek.

— Célom ezáltal a helyszini tájékozódás által az, hogy **a mult napokban elég lelkiismeretlenül szélnek eresztett hireszteléssekkel szemben a helyszinen is kijelentsem, hogy a debreceni egyetem orvosi karának megszüntetése vagy szétosztása mint lehetőség sem került szóba soha egyetlen komoly tényező részéről sem. A debreceni klinikai telep egyik büszkesége a hazai felsőbb oktatásnak és a közegészségügynek is, ezért annak feloszlatásáról vagy megszüntetéséről komoly politikus nem is tárgyalhat.**

— Mire vonatkoznak kegyelmes uram a költségvetésben előirányzott megtakaritások?

— Semmiféle szervezeti átalakulás vagy intézményes leépités a főiskola terén nem történik. **A csökkentések részben az egyes egyetemes intézmények dologi kiadásainak korlátozása, részben a beruházások keretének szükitése és végül a legutóbb végrehajtott fizetésredukció következtében előállott megtakaritások eredménye.** A tisztviselői és igy a tanári fizetések legutóbbi csökkentése ugyanis számszerüleg csak a jövő évi költségvetés során fog kihatni.

— A jövőt illetőleg hangsulyoznom kell, hogy az országos és a nemzeti kulturérdekek legalaposabb mérlegelésével készülünk mindazokat a lehetőségeket megfontolni, amelyek az egész kulturális szervezetet esetleg egyes intézményeknek a redukciója árán is életképes formában biztosithassák. **Az intézmények redukcióját illetőleg ki kell emelnem, hogy bármely város, az illető vidék érdekeit egyoldalu érintésének gondolata teljesen távol áll a kormánytól** és igy életbevágóan fontos kérdésekben csak az egyetem nemzeti érdek dönthet, ez pedig soha sem lehet ellentétes a vidéki kulturcentrumok érdekeivel sem.

— A gazdasági akadémiának **mezőgazdasági egyetemmé fejlesztésére sor kerül-e az idén?** — kérdeztük ezután.

— Mint emlitettem, látogatásom során **felkeresem a gazdasági akadémiát is,** hogy az ottani viszonyok, valamint a magyaróvári intézet és a budapesti közgazdasági egyetemen működő mezőgazdasági fakultás ügyeinek együttes ismerete alapján **foglalhassak állást ebben a kérdésben. Egyelőre döntés ebben a kérdésben még nem történt.**

Megszivlelendő szempontok.

A miniszter nyilatkozatával kapcsoltosan a debreceni egyetemi tanárok ugyanazokat a szempontokat világitották meg, melyek a miniszter nyilatkozatát alátámasztották.

Dr **Benedek László** többek között kifejtette, hogy Magyarországon az egyetemi hallgatók számának ezerrel való emelkedése a békebeli Nagymagyarországgal szemben a külföldi szaporulatot véve figyelembe, egészen elenyészőnek mondható. Németország békebeli 40 ezres létszámával szemben ma a Technische Hóchshule 15.000 hallgatóját nem is számitva, 100.000 a hallgatók száma. Angliában 35.000-ről ugyancsak közel 100.000-re emelkedett a hallgatók létszáma. Az ifjuság elhelyezkedésének problémája akkor is fennállana, ha nem volnának egyetemek, mert nincs iparunk, kereskedelmünk, sem virágzó mezőgazdaság. Az egyetemi tanulás öt esztendeje a világkrizis legkínosabb időszakában tolja ki öt esztendővel a pályaválasztás problémáját. További fejtegetéseiben igen érdekesen mutatja ki a professzor, hogy Magyarországon egyrészt az egyetemi tanárok fizetése a külföldi jobban fizetett ápolók fizetésével van egy fokon, másrészt hogy az egyetemek fizetett személyzetének öthatszorosa az egyetemi grádusra való hivatkozás kedvéért ingyenes szolgálatot teljesitenek az államnak. Végül a magyar orvosi intézményeknek az egész világgal fenntartott kapcsolataira utalva kiemeli, hogy a legnagyobb és legnemesebb propaganda tevékenység az, amit a magyar egyetemi orvosvilág a külföld felé kifejt.

— Mindannyian ismerjük azt a nagyszerü excepcionális értékü tudományos munkát, — fejezte be nyilatkozatát dr Benedek László, — amelyet jelenlegi kultuszminiszterünk az ő szorosabb tevékenységi körében magának vallhatott, éppen ezért nem volt kétségünk aziránt, hogy a mi fakultásaink tudományos hatásfokát legjobban fogja leméri tudni és igy benne egyetemünknek is méltó protektora akadt a sokszor demagóg kulturellenes tendenciákkal szemben.

Hasonló értelemben nyilatkoztak dr **Orsós, Hankiss és Márffy** professzorok is, miközben a vonat befutott a debreceni állomásra.

—

A matematikai és természettudományi fakultás kiépitése

A debreceni egyetem aktuálissá vált problémájával kapcsolatban alkalmunk volt beszélgetést folytatni a város egyik legnagyobb közéleti tekintélyével, aki az egyetem ügyét közelről és minden vonatkozásában jól ismeri. Ez a szakember a következőkben fejtette ki véleményét:

— Debrecen több mint tizenhat millió pengő értéket adományozott az egyetem céljaira és ezenkivül jönnek számitásba azok a megbecsülhetetlen anyagi és szellemi értékek, amelyeket az egyházkerület hozott be az egyetembe. Amikor mind a két faktor igy teljesitett, az állam még mindig hátralékban van a szerződésben vállalt kötelezettségek teljesitésével: a matematikai és természettudományi fakultás teljes kiépitésével.

— Ezt a fakultást teljesen ki kell épitenie az államnak. Az nem elég, hogy négy rendkivüli tanárt ideadtak, hanem be kell következnie a matematikai és természettudományi fakultás teljes kiépitésének. Szegeden nem voltak az államnak ilyen kötelezettségei és ott már megtörtént a teljes kiépités. Debrecenben nemhogy arról lehetne szó, hogy esetleg megszüntetik a négy tanszéket, hanem ellenkezően Debrecen városának a legerősebb eszközökkel kellene a református egyházkerülettel együttesen harcolnia a szerződéses kötelezettség teljesitéséért az állam részéről.

— A matematikai és természettudományi fakultást annál is inkább teljessé kell tennie az államnak, mert **igy nagyon könnyen, szinte költségmentesen bekapcsolhatja majd ide a mezőgazdasági fakultást is, legalább is olyan módon, hogy ha külön fakultásként szervezik is meg a mezőgazdasági egyetemet, közös tanszékeket tarthatnak fen bizonyos tantárgyakra.**

— Egyébként a teljes kiépitési kötelezettséget a minisztérium annakidején maga is elismerte a Jankovich kultuszminiszter által adott programban, amelyben benne van, hogy el kell következnie a matematikai és természettudományi fakultás teljes kiépitésének.

Lehetséges, hogy ez a kiépités éppen most történik meg dr Hóman kultuszminiszter debreceni látogatásának hatása alatt.

Rendelet a gazdakamatsegélyről

Kik kaphatják a kamatsegélyt.

Hétfőn kerül a 33-as bizottság elé a pénzintézeteknél fennálló egyes gazdatartozások után adható kamatsegély engedélyezése. A kamatsegélyt a rendelettervezet értelmében a következő gazdaadósok kaphatják:

1. mező, erdő, szőlő vagy kertgazda ingatlantulajdonosok, ha jövedelmük nagyobb részben ebből az ingatlanból ered és tartozásuk összege az ingatlan koronában kifejezett tiszta jövedelmének tizenötszörösét mint pengőösszeget meghaladja.

2. Házas beltelek tulajdonosa, ha a jövedelme nagyobbrészt mezőgazdasági munkabérből, illetve mezőgazdasági munkabérből ered és adóssága házadóalapjának 4 és félszeres szorzatát meghaladja.

A kamatsegély, ha a kölcsönösszeg után járó kamat a kölcsöntőkének évi 7 és fél százalékát eléri, vagy ennél nagyobb, a kölcsöntőkének évi 2.5 százaléka.

Ha a kamat évi 7 százaléknál kevesebb, annyival kevesebb kamatsegély jár, amennyivel a kamat 7.5 százalék alatt van.

Nem jár kamatsegély az évi 5 százalékot meg nem haladó kamat tekintetében és a záloglevelek vagy kötvények kibocsátásának alapjául szolgáló annuitásos kölcsöntartozások után.

A pénzügyminiszter a rendelet értelmében járó kamatsegélyek fedezése céljából alapot létesit, ebbe az alapba a kamatilletéknél elért jövedelemtöbblet erejéig a tényleges szükségletnek megfelelő összeget utalja be.

Ugyancsak hétfőn tárgyalja a 33-as bizottság a sajtolt élesztő megadóztatásáról és az uj élesztőgyárak létesitéséről szóló rendelettervezetet.

Kerékpárok
napi vagy órai használatra kölcsön. Ugyanitt kerékpárok javitása és uj alkatrészek, gumik olcsón árban NAGY ISTVÁNNÁL, Széchenyi ucca 6. szám.

Japán megállitotta csapatait?

Tokió, április 22. A japán csapatok parancsot kaptak, hogy szüntessék be a hadműveleteket a nagy faltól délre, mert itteni vélemények szerint a jeholi határt már nem fenyegetik a kinai csapatok, miután azokat sikerült olyan messzire visszaverni, hogy a nagy fal kivül esik a kinai ágyuk lőtávolságán. A japán csapatok ezért visszavonulnak a Nagy Fal irányában, mihelyt biztosak lehetnek afelől, hogy a kinaiak nem mennek át ujabb támadásba.

—

Csepel, Opel, Steyr-Waffenrad **kerékpárok**
alkatrészek, gumik, **rádiók** nagy raktára, legolcsóbban
Soltész, Kálvin-tér 2. szám.

MacDonald sulyos válságnak minősiti a dollár-inflációt

Ezzel szemben Washington minden ország számára az aranyalap elhagyását ajánlja

London, ápril. 22. Washingtonból jelentik: MacDonald miniszterelnök a washingtoni nemzeti sajtóklub villásreggelijén mondott beszédében az amerikai arany alap felfüggesztésével is foglalkozott, amit sulyos válságnak minősitett. — *Mielőtt elutaztam Angliából, mondotta, még semmi nyoma nem volt ennek a válságnak, de mikor megérkeztem newyorkba, már megtörtént a fordulat.* Ez a válság nagyon kényes helyzetet teremtett, amelynek visszahatásait egyelőre nem lehet belátni. De mindezt nem lehetett elháritani és senkit sem lehet ezért hibáztatni.

London, ápril. 22. A washingtoni külügyihivatalból kiadott nyilatkozat annak hangoztatásával, hogy *az arany alap elhagyásának célja kizárólag az ár szinvonal javitása volt*, kifejezi az Egyesült Államoknak azt a reményét, hogy *a többi ország megfelelő pénzügyi intézkedések tételével szintén hozzá fog járulni az árszinvonal emeléséhez. A végcél olyan árviszonyok előidézése, amelyeknél a világ ujból általános jólétnek örvendhet.*

Dinamittal játszó gyerekhez hasonlitották Rooseveltet.

London, április 22. A dollárfelhigitási törvényjavaslat a mult éjszaka a szenátus elé került, ahol több köztársasági párti vezető hevesen támadta a javaslatot. Az ellenzéki szónokok *dinamittal játszó gyermekhez hasonlitották Rooseveltet. Borah* szenátor, noha a köztársasági párt egyik vezetője, ebben a kérdésben a demokraták mellé állott.

A New York Times vezércikke sürgeti, hogy a kormány haladéktalanul szögezze le pénzügyi terveit. A lap reméli, hogy Roosevelt, ha nem is elsőrendü pénzügyi szakember, legalább ismeri a pénz felhigitás veszélyeit és tudja, hogy szabályozott pénzfelhigitás éppen olyan lehetetlenség, mint szabályozott ópiumszivás.

A Washington Post szerint a kormány félbeszakitotta a deflácio elleni fontos harcát, hogy morfiumbefecskendezést adjon a betegnek, amellyel azonban csökkentette annak ellenállóerejét és

London, április 22. Amerikából jelentik: William Greene, az Egyesült Államok munkásszövetségének elnöke, kijelentette, hogy a szövetség végrehajtó bizottsága *haladéktalan béremelést fog követelni az egész munkásság számára a pénzfelhigitás romboló hatásainak ellensulyozására.*

Az első eszmecsere pipafüstben.

Washington, április 22. A tegnap esti diszebédet, amelyet Roosevelt elnök vendégének, MacDonald miniszterelnöknek tiszteletére adott, hangulatos első eszmecsere követte. A két államférfiu a történelmi nevezetességü ovális terembe vonult vissza, amelynek legfőbb ékessége egy szép kandalló. Ennek tüze mellett az Egyesült Államok és Anglia politikájának intézői nyugodtan letelepedtek, *pipára gyujtottak* és sorbavették az aktuális nemzetközi politikai, gazdasági és pénzügyi kérdéseket. Mint később meg tudtuk, az első eszmecsere végül is főképpen a következő három kérdés körül forgott: 1. világgazdasági konferencia, 2. háborus adósságok, 3. valutastabilizálás. Ez a három kérdés lesz a washingtoni tárgyalások tengelye.

VERSEK.

Irta: Fényes Jenő.

Erkezésem a szines városba.

Zeg-zugos fekete uton menten
s megérkeztem a lila városba
piros naplementen.

Kék folyó futott a szélén körbe
s egy nagy fa, mely fehér dombon állott,
sárga volt és görbe.

Juhnyáj nyüzsgött, port verve az úton,
rőt vörös volt gyapjuk, mint a sáfrány,

messziről vecsernyés ének hangzott
s egy zöld kőre letérdeltem árván.

(Szeged, április hó.)

Minden álom . . .

Minden álom, amit csöndben
megálmodnak valahol,
hajnaltájban, amig alszom,
hozzám száll és rámhajol.

Minden sóhaj, amit halkan
elsusognak valahol,
szivem felé úgy iramlik,
mint a sötét hangyaboly.

Minden sirás, melynek könnye
sürün hullott valahol,
felém siet csörgedezve
és lelkemben egybefoly.

HOTEL AUGUSZT
ABBAZIA
ELŐSZEZONBAN MÁR NAPI 11 PENGŐÉRT TELJES PENZIÓ
minden mellékköltséggel együtt.
Lirát Nemzeti Banki kurzuson központi iroda *Auguszt cukrászda*, Budapest, I., Krisztina-tér 4. sz. szerzi meg.

A NEMZETI BANK ÉPITKEZÉSÉNEK BOKRÉTA ÜNNEPÉLYE AZ ANGOL KIRÁLYNŐBEN.

A Nemzeti Bank debreceni fiókjának vezetősége, valamint a Déri-téren folyó székház építkezés vezetősége tegnap este tartották meg az Angol Királynő fehértermében az építkezés bokréta-ünnepélyét. A vacsorán megjelent Laubner József igazgató, a Nemzeti Bank debreceni fiókfőnöke, Hübner építész, Huber építésvezető, székelyhidasi Sebestyén Lajos építész, továbbá a Nemzeti Bank budapesti főintézetének több kiküldöttje. A vacsorán mintegy huszan vettek részt, akik a legjobb hangulatban maradtak együtt a késő éjszakai órákig. A kitünő ételek, italok és a kifogástalan felszolgálás az „Angol Királynőt" dicséri.

CSILLÁRT
nálam nem
gyárból közvetlenül
kapja, de mégis legolcsóbb áron vásárolhatja, mert
olcsón vettem, olcsón adom!
Neumann József
csillár- és rádiókereskedő,
PIAC-U. 27. (Simonffy-utca sarok)
Címre ügyeljen, ha
KEVÉS PÉNZÉRT JÓT AKAR.

SZTERÉNYI LEMONDOTT A RACIONALIZÁLÁSI BIZOTTSÁG ELNÖKSÉGÉRŐL.

Budapest, ápr. 22. Szterényi József báró a mai napon levelet intézett a magyar racionalizálási bizottság igazgatóságához, amelyben közölte, hogy a bizottság elnöki tisztéről lemond.

Pengős
HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE KAPHATÓ, BÁRMELY-RÁDIÓ SZAKÜZLETBEN

A 2+1 LÁMPÁS 1016-os
Orion-rádió

A modern sebészet egész fejlődését Semmelweisnak köszönheti

Dr Hüttl Tivadar egyetemi tanár előadása a Cobden Szövetségben.

A Cobden Szövetség tiszántuli kerületének előadássorozatában most került sorra dr Hüttl Tivadarnak, a debreceni egyetem nagyhirü sebésztanárának az előadása Semmelweisről, a világhirü magyar tudósról, aki felfedezte a gyermekágyi láz ellenszerét, a fertőtlenitést. Dr Hüttl Tivadar előadását felfokozott érdeklődéssel várta Debrecen társadalma és a kiváló előadó meg is érdemelte ezt a nagy érdeklődést, mert páratlanul magasnivóju és rendkivül élvezetes előadásban ismertette a nagyszámu és rendkivül előkelő hallgatóság előtt Semmelweisnak, a magyar horizont egyik legnagyobb csillagának korszakalkotó felfedezését és heorikus harcát az emberiség érdekében.

Dr **Baltazár** Dezső püspök, a Cobden Szövetség tiszántuli kerületének elnöke üdvözölte dr Hüttl Tivadart és rámutatott arra, hogy az emberiség **legnagyobb orvosapostolának interpretálására méltóbb tudóst nem választhattak volna, mint dr Hüttl Tivadart, akinek a neve a tisztesség és a vele rokonértékek tartamánál fogva fogalommá finomult.**

Az előkelő közönseg meleg tapssal **köszöntötte a pódiumra lépő dr Hüttl Tivadart**, aki megtartotta előadását.

— A nagy emberek közös tragikuma — mondotta Hüttl professzor, — hogy nagyságukat csak haláluk után ismerik el. Életében nagyon kevés embernek jut ki az elismerés. Hogy miért van ez igy, arra nagyon nehéz feleletet adni. Minden igazi nagy ember élete nagy regény, amilyent csak az élet tud irni. Ilyen regény az emberiség egyik legnagyobb jóltevőjének, Semmelweisnak az élete is. Emerson mondotta, hogy a nagy emberek életrajza a legrövidebb, mert irásaikban élik ki magukat. Semmelweis 1818-ban született Budán, középiskoláit Budapesten végezte és a bécsi egyetemen 1844-ben avatták doktorrá. Klein tanár tanársegéddé avatta és mellette dolgozott három évig és erre az időre esik nagy horderejü felfedezése is. Abban az időben nem ismerték a fertőzés fogalmát és az operált betegek nagyrésze el is pusztult. A betegek össze voltak zsufolva a kórtermekben, amelyeket a genny, vér és a rothadás szaga töltött meg. Olyan betegségek léptek fel, amelyeket ma már alig ismernek. A gyermekágyi láz volt az orvosok legnagyobb réme, amely sürü tömegben szedte áldozatait. Az orvosok valósággal bele voltak nyugodva a változtathatatlanba, a betegek a rémülettől és fájdalomtól sorra pusztultak és azokat valósággal rá kellett beszélni a mütétre. **A mütétnél öt orvos végezte ócska fekete kabátban az asszisztálást. Egy vigasztalta a beteget, kettő lefogta, kettő pedig segédkezett. A mütét persze minden érzéstelenités nélkül történt és a gyorsaság volt a fő.**

Ilyen viszonyok között kezdte meg a müködését **Semmelweis a szülészeten**, ahol két osztály volt felállitva. Az egyik osztályon 3000 beteg közül évente 6—800 beteg halt meg, mig a másik osztályon alig 60 beteg. **Semmelweis sorra boncolta a gyermekágyi lázban elhaltakat, de nem talált magyarázatot.** Semmelweis lelki állapotát valósággal megzavarta a tehetetlenség tudata és két barátjával pihenésre Velencébe utazott el. Amikor visszatért, a törvényszéki orvostan tanára az ujját boncolás közben megszurta és sérülésébe bele halt. A boncolás alkalmával **a szurástól kiindulva ugyanolyan elváltozást találtak, mint a gyermekágyi lázban elhalt nők holttestén.** Ekkor alakult ki Semmelweisban az a vélemény, hogy **a gyermekágyi lázat a szülőnőkre átvitt bullarészek okozzák.** Tehát a boncoló orvosok, vagy orvostanhallgatók közvetitik a fertőzést. A rejtély meg volt fejtve, de nem volt meg a megoldás. Önmagát is szörnyü önvád kinozta és elrendelte, hogy mindenki, aki a szülőnőket megvizsgálja, a vizsgálat előtt **klóros vizzel mossa meg a kezét.** Erre az egyszerü intézkedésre a gyermekágyi lázban való **halálozás százaléka egyszerre alászállt** és a két osztály halálozási száma között nem volt többé eltérés.

Semmelweis **ekkor mindent elkövetett**, hogy tanitása minél szélesebb körben terjedjen el, tanitványai előtt folyton hangoztatta, a magánorvosoknak levelet irt. Semmelweist ekkor érte élete legnagyobb csalódása. Tanára mellőzte és a felfedezését nem fogadták el, mert azt hangoztatták, hogy a gyermekágyi lázat járvány okozza. Semmelweis ekkor **visszatért Budapestre, ahol a Rókus kórház szülészeti osztályát vette át.** A kórházban szörnyü állapotokat talált, de nagynehezen türhető állapotokat teremtett és bevezette a klóros vizzel való mosakodást. Hiába követett el azonban mindent, hogy tanitásait elismertesse, nem tudott megbirkózni a régi avult felfogással és végül **13 év után szánta el magát arra, hogy felfedezéséről német nyelvü könyvet** ir. Hiába mutatta ki azonban, hogy a gyermekágyi lázat fertőzés okozza, tanitását ezután sem tudta elfogadtatni, ami a végletekig elkeseritette, hogy egyik leghivebb követője, **Michalis kieli egyetemi tanár az unokahugának gyermekágyi lázban való halála miatt a vonat elé vetette magát.** A fiatalok mellette voltak, de az öregek nem ismerték el, mire vitába szállt mindenkivel, végül sértő hangu leveleket ir, amire nem is válaszoltak.

A nagy eredménytelenség láttára Semmelweis idegrendszere felmondta a szolgálatot és kedvét vesztve, orvosi gyakorlatát is elhanyagolta. **Már nem okozott neki örömet, hogy a prágai egyetemre meghivták, hogy Zürichben elfogadták a tanait.** Mindenkit meg akart győzni, majd egy kari ülésen kitört rajta az elmebaj és egy Bécs melletti elmegyógyintézetben fejezte be életét.

Semmelweis felfedezése **korszakalkotó volt az orvostudományban**, mert abból indult ki a bakterológia, amelynek a legnagyobb nevei többek között Pasteur, Koch Robert. Hiába akarta később Lister angol orvos a karbolsavval Semmelweis felfedezését megdönteni, Listert elfelejtették, **de Semmelweis felfedezése megdönthetetlen igazság lett.** A sebészet tulajdonképpeni fejlődését Semmelweisnak köszönheti, mert ő volt az, aki a csirátlanitást felfedezte **nemcsak a kézen, hanem a müszereken is.** A legjelentősebb az a tanitása, hogy a seb gennyedése közvetlen érintkezés utján jön létre.

— Mindnyájunk óhajtása, — fejezte be előadását a kiváló előadó, — hogy abból a harcból, amelyet a tudomány folytat, **Debrecen is kivehesse a maga részét.** A tudomány segitségével épithetjük ki azt a jobb jövőt amely a magyar feltámadáshoz vezet.

A kiváló előadót meleg tapssal honorálta a közönség, majd dr **Baltazár** Dezső mondott köszönetet az előadásért, kijelentve, hogy a **Cobden Szövetség büszke arra, hogy előadássorozatába egy olyan drága gyöngyöt füzhet, mint amilyen dr Hüttl Tivadar előadása.** Lelkem szinig telve van drága kincsekkel és annak tartalmának oroszlánrészét az előadó kezébe üritem. Még marad egy rész, amelyet a hallgatóságnak nyujtok át, amiért megtisztelt bennünket. Ezt a szóvalutát értékesitem imádsággá és áldásban adom tá mindnyájuknak.

Az előadás után az Arany Bika különtermében vacsora volt Hüttl Tivadar tiszteletére. Az első felköszöntőt **Kuthy** Sándor dr mondotta és ünnepelte a nagy sebészt és a páratlan szivjóságu férfit. Ady Lajos tankerületi főigazgató poétikus lendületü beszédében kivánta, hogy Hüttl professzor szép gyermekeiben élje meg a legtöbb boldogságot. Ungár Jenő bankigazgató szintén Hüttl professzort köszöntötte fel, ki nagy tapssal fogadott válaszában Debrecen kulturtényezőire üritette poharát.

GYAPJUSZÖVETET legolcsóbban
Gabányi posztóüzletében vehet Bádogos u. 2

ANYÁK ISKOLÁJA

A Mansz. nagyszabásu akciója a magyar anyák szolgálatában.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni fiókja évek óta, husvét és pünkösd közötti időszakban »Anyák Iskolája» cimen előadás sorozatot tart, melyet egész városunk nőközönsége a legnagyobb érdeklődéssel és figyelemmel szokott kisérni.

Ugy az előadók személye, mint a tárgy megválasztása, a legnagyobb gondossággal, körültekintéssel szokott történni, ezt bizonyitják a régebbi sorozatok fényes sikerei és ezt bizonyitja a most rendezendő »Anyák Iskolája»-nak a programja is.

Mint köztudomásu, a Mansz debreceni fiókja élén most uj vezetőség áll; egy páratlanul lelkes társaság, mely mindent megtesz a legjobb siker érdekében. Báró Vay Lászlóné, Lábos Béláné, Kovássy Kálmánné, dr. Fráter Pálné elnökök nevei a legteljesebb garancia arra nézve, hogy az »Anyák Iskolája» idei sorozata komoly értékeket képviseljen és kiérdemelje városunk hölgyközönségének bizalmát és érdeklődését.

Az »Anyák Iskolája»-nak nem az a célja, hogy néhány szórakoztató délutánt szerezzen a tagok számára, az idei sorozat nagyon is mélyreható, a mai nehéz idők problémáit megoldó témákat vett fel. Az előadók névsorát és előadásaik tárgyát a következőkben vázoljuk:

Pass László evangélikus lelkész a nemzetnevelésről; Szathmáry Ákos tanár az akarat neveléséről; dr. Bókay Zoltán egyetemi orvosprofesszor két előadásban a csecsemők helyes táplálásáról; dr. Karácsony Sándor fővárosi tanár az anyák önneveléséről; Konez Aurélné igazgatónő a leány lélek kialakulásáról; Szele Paula tanitónő a leányeserkészetről; vitéz Kőszeghy Frigyes hajdubószörményi Kálvineum igazgató a család válságáról; dr. Karl János piarista igazgató az állampolgári nevelésről fognak előadásokat tartani.

Az előadások április hó 25 és 28, továbbá május hó 2 és 5 napján, — tehát 2 egymásután következő héten, kedd és péntek délután, pontosan fél 6 órai kezdettel, a Mansz Széchenyi u. 1. sz. I. emeleti disztermében tartatnak meg; mindennap 2—2 előadás; az előadások pontosabb beosztásánál esetről-esetre még külön is fogja közölni a Mansz vezetősége.

Az első f. hó 25-én, kedden délután fél 6 órai kezdettel megtartandó előadás programja a következő:

1. Pass László evag. lelkész: A magyar anyák szerepe a nemzetnevelésben.
2. Szathmáry Ákos tanár: Az akarat nevelése.

E nagyjelentőségü és kiváló értékü előadás sorozatra előre is felhivjuk az olvasók szives figyelmét és érdeklődését. Belépődij nincs.

TISZA ÜNNEPÉLY.

Budapest, ápr. 22. A Tisza István Társaskör az Országos Tisza István emlékbizottsággal egyetemben elhatározta, hogy a mostani nehéz időkben nem serleg-vacsora keretében, hanem ünnepéllyel áldoz gróf Tisza István emlékének. Az emlékünnepély szombat délután volt a Társaskör disztermében, nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében. Az ünnepélyen a debreceni Tisza István Egyetem képviseletében megjelent Sz. Kun Béla egyet. ny. r. tanár, ott voltak továbbá Almássy László, Almássy Sándor és még sokan. — Az ünnepélyt Berzeviczy Albert tartalmas, lendületes beszédben nyitotta meg. Utána dr. Barabás Kun József egyet. tanár tartott ünnepi előadást »Tisza István történelmi távlatban« cimmel.

Költöztetést
butorszállitást legjutányosabban, legpontosabban eszközöl. — Meghivásra házhoz megy.
Csokonai 9. Telefon: 14—90.
KANT ALADÁR.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Nagy József fm., lány: Eszter; Farkas János fm., fiu: János; Bihari Mihály fm., Erzsébet és Ilona (iker); Klafter Kálmán cipőfelsőrészkészitő, fiu: Sándor; Villás Ferenc korcsmáros, fiu: Géza; Horváth István hentes m., fiu: József; Nagy István fm., leány: Katalin, Kiss Kálmán fm., fiu: Gyula; 1 házasságon kivüli születés és 1 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Ozv. Horváth Istvánné Szigeti Zsuzsánna ref. 89 éves, Csapó u. 64. Török Erzsébet ref. 3 hó, Arany János u. 48. Bodnár g. kath. 1 napos, Szül. klinika.

Házasságok: Kacsari Rezső—Lajos Anna; Marozsán János—Szabó Julia; Thun Gyula—Lénárt Erzsébet; Tóth Imre—Szabó Anna.

Őfelsége a vendég!

Ez a mi jelszavunk és a mi sikerünk titka.

Mindent a vendégért és mindent a vendégnek.

A legjobbat, a legolcsóbbat!

A legjobb helyen fekvő szállodánkban nagyon jó szobát kitünő ellátással

12 pengőért adunk.

Bristol Szálloda Budapest,

Dunapart.

Gömbös miniszterelnök szózata a TESz. közgyülésén, mely vezérelnökévé választotta

»A BÉKE JEGYÉBEN HIRDETEM A REVIZIÓT«. — »NEM AKARUNK KIZÁRNI A KÖZÖS NEMZETI MUNKÁBÓL SENKIT«.

Budapest, április 22. A TESz választmánya szombaton közgyülést tartott, a közgyülésen Szontagh Tamás elnökölt. A magyar Hiszekeggyel nyitotta meg a közgyülést, majd rámutatott arra, hogy az idők változásával a TESz átszervezése vált szükségessé. Szörtsey József ügyv. elnök mondott ezután beszámolót a magyar egyesületek mozgalmáról. Inditványt tett az alapszabályok módositására. Eszerint **ezentul nemcsak az egyesületek lehetnek tagjai a TESz-nek, hanem egyénileg belépő tagokat is felvesznek.** A módositást a közgyülés magáévá tette, ezután a Tesz fővédnökévé vitéz dr **József** Ferenc királyi herceget választották.

Dr **Szontagh** Tamás elnöke lett a TESz-nek, mig **vezérelnökké egyhangulag nagy lelkesedéssel Gömbös Gyula miniszterelnököt választották meg.** Országos elnök **Baross** Gábor dr, ügyv. elnök dr **Szörtsey** József országos igazgató **Lányi Árpád**, az ügyvezető igazgatóság tagjai: vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök, Baross Gábor dr. Hellebrondt Antal, Imrédy Béla, Homan Bálint miniszterek, Kozma Miklós, Lázár Andor Marton Béla, báró Perényi Zsigmond, Szterényi Sándor dr, Szontagh Tamás. Szörtsey József, az elnöki széket Baross Gábor foglalta el. A megnyitó után Baross Gábor dr felfüggesztette az ülést, mig Gömbös Gyula miniszterelnök néhány perc mulva megérkezett.

A miniszterelnököt felállva, lelkes üdvözléssel fogadták. Baross Gábor és Zadravetz István püspök üdvözölték a **miniszterelnököt** aki nagyhatásu beszédben válaszolt.

— Magyar Testvéreim! Ezelőtt mintegy hat hónappal a TESz székházának erkélyéről szózatot intéztem a nemzethez. Nemzeti egységet hirdettem akkor, mert ugy itéltem meg az európai helyzetet és az ország belső helyzetét is hogy erre a nemzeti egységre égetően szüksége van a magyarnak. Ezt teszem ma is. Az a nemzet, amely nagy feladatokat lát maga előtt, csak egységben tudja megoldani azokat és minél kisebb egy nemzet, annál inkább szüksége van az egységre. Köszönettel veszem tudomásul, hogy ma engem a TESz vezéréül választottatok, köszönettel, mert ebben a választásban elismerést is látok. — **Soha nehezebb viszonyok között nem vette át férfiu a kormány vezetését, mint én.** Ha kényelmes politikus lettem volna, elháritottam volna ezt magamtól. **Nekem azonban, mint katonának is, minél nehezebb a helyzet, annál inkább latba kell vetni minden erőt.** Isten pedig kegyes azok iránt, akik válságos pillanatokban merész elhatározással vágnak neki a nehézségeknek és ha az első fellángolás után volt is visszaesés a magyar lelkekben, elsősorban a ti lelketekben, hiszen a magyar nem tud állandóan szeretni és bizni, ma azt látom, hogy ujból bensőségesen megtaláltátok egymást, mert igazoltak engem az események. **Igazolták az események azt az előrelátó, mérsékelt politikát, amelyet kezdeményeztem és amely nem lehet sohasem az elv feladása.** (Éljenzés és taps.) **Az én politikám a hideg ész politikája, amelyre elsősorban van ennek a nemzetnek szüksége. Amikor a revíziót hivatalos kormányprogrammá nyilvánitottam, voltak bölcsebbek, akik nehézményezték ezt.** Én azonban megéreztem, hogy hogy erre elérkezett az óra, mert a világ békét akar. **A békének pedig legbiztosabb előfeltétele az, ha kikuszöbölik a békét akadályozó nehézségeket. Mi is békét akarunk és én is a béke jegyében hirdettem a revíziót mert éreztem, hogy azok közül, akik a békét ránk kényszeritették, már is sokan belátják, hogy nem érdemelte meg ez a nemzet sulyos megcsonkitását. Ami kor a nemzeti öncéluságot hirdettem ami történelemből eredő reálpolitikai gondolat, a zavarosban halászni szeretők szét akarták tépni ezt a célt is, mert ettől és a nemzeti egység megvalósitásától féltették a maguk politikai pecsenyéjét. Ha nem mennek a dolgok olyan ütemben előre, mint szeretnétek, ezt tudjátok be olyan akadályoknak, amelyeket nem lehet gyorsan leküzdeni. Nem rajtam mulik ez és nem is minisztertársaimon. Ne válogassátok folyton ideáljaitokat és vezetőiteket. Nagy célokat csak a csökönyösen kitartó nemzetek tudnak elérni. Csak a fanatikusan hinni tudó népek, céljaikat világosan meglátó nemzetek boldogulnak. Bármennyire kicsinyek és bármennyire csonkák vagyunk is, a Mindenható Isten rendeltetéséből vagyunk itt a Duna medencéjében, nagy történelmi szerepre való hivatottsággal. E szerepet betölteni az emberiség javára e nemzedéknek a kötelessége.** A széttagoltsággal szemben az ideák egységére kell törekedni. — Hangsulyozni kivánom, hogy Magyarországot csak a nemzeti keresztyén világnézetben lehet szolgálni még azoknak is, akik eddig nem e világnézeten voltak. **Nem akarunk kizárni a közös nemzeti munkából senkit, sőt testvérünkké kell fogadni mindenkit, aki együtt akar munkálkodni velünk a haza boldogabb jövendőjéért.** Minden erőt koncentrálni kell, de ehhez fegyelmezettség és alárendelési készség kell. Azok, akik a nemzet élén haladnak, bármely párt emberei is, találják meg egymás kezét, mert ez ma történelmi kényszerüség és történelmi kötelessége azoknak, akiknek kezében van letéve a vezetés. (Nagy éljenzés és taps.) Nagy nemzeti célokban nincs pártkülönbség, sem vallási, sem társadalmi különbség. — **Harmonikusan együtt kell mennünk és mindent alá kell rendelni a nemzeti céloknak.** Nem lehet az, hogy amikor a keresztyén nemzeti világnézet egyik politikusa áll a kormányzat élén, más keresztyének a kákán a csomót keresik. Szeretem, halálosan szeretem a magyart, de tudom, hogy sok hibája is van, nincs meg benne az alárendelési készség. Sok kényelmes tanácskozás, a páholyból való nézése a dolgoknak ,ehelyett konkrét épitőmunkára van szükség. Erre hivom fel a TESz minden tagját.

Hosszantartó taps és lelkes éljenzés fogadta a miniszterelnök beszédét. Baross Gábor országos elnök ezzel az ülést bezárta.

Tekintse meg csillárjainkat mert ha majd sajátjának tudja és otthonában felszerelteti sok öröme lesz belőle.

Közismert olcsó árainkat a költözködési idényre leszállitottuk.

1 lángu ampolna csiszolt üveggel P 7·30

4 lángu modern csillár P 11·—

Részletre is árusitunk.

Meteor Csillárgyár R. T.

Ferenc József-ut 9. Bika mellett

Gömbös miniszterelnök a békéről és a honvédségről

A HONVÉDSÉG SZELLEMÉNEK DICSÉRETE.

A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap a honvédelmi tárca költségvetését tárgyalta. A felszólalásokra *Gömbös* Gyula miniszterelnök válaszolt nagyobb beszédben. Vázolta a leszerelési konferencia tárgyalásainak főbb mozzanatait és részletesen ismertette a francia és angol leszerelési javaslatokat. Rámutatott annak jelentőségére, hogy a leszerelési konferencia az elmult év decemberében kimondta az egyenjoguság elvét, amivel nagymértékben mozditotta elő ennek a konferenciának kivánatos sikerét.

— A magam részéről — mondotta a miniszterelnök — hiszek abban, hogy a leszerelési konferencia eredményre fog vezetni és a háborus veszedelem az elkövetkező időkben nem fenyegeti a népek békés munkájának és együttmüködésének lehetőségét. Egyébként is az a felfogásom, hogy a mai generációban, amely átélte a háboru összes borzalmait, jóval élénkebben élnek a világháboru emlékei, semhogy egyhamar háborura szánná el magát.

Gömbös miniszterelnök ezeknután hangoztatta, hogy a béke biztositásának egyik legfontosabb eszköze éppen azoknak a méltánytalan különbségeknek megszüntetése, amelyek a felfegyverzett és leszerelt államok között jelenleg fennállanak, mert — amint már erre sok beszédében rámutatott — egy lefegyverzett állam mindig nagyobb veszélye a békének, mint egy olyan állam, amelynek önvédelmi eszközök rendelkezésére állanak.

Hangoztatta ezután a miniszterelnök a hadsereg és a polgári társadalom teljes harmóniájának szükségességét, amely harmónia a honvédség és a magyar társadalom között ma olyan örvendetesen tapasztalható. Az egész honvédség tiszti és altiszti karának és a legénységnek szelleme olyan magas erkölcsi nivón áll, amely példaképül szolgálhat minden állam hadserege számára.

A vita során felmerült egyes szakkérdésekkel foglalkozott ezután a miniszterelnök és megadta a bizottsági tagok által kivánt felvilágositásokat. Befejezésképpen még hangoztatta, hogy a főcél: *a honvédségben fenntartani azt a szellemet, amely a magyar történelmi szellemmel egyenlő.* Ez a szellem biztositja a magyar honvédség számára az egész nemzet közvéleményének részéről a tiszteletet és a megbecsülést.

A honvédelmi tárca költségvetését ezután a bizottság elfogadta.

Óriási tűzvész a londoni kikötőben

Egész éjjel lángolt a Tem zébe ömlő égő szeszfolyam.

London, április 22. London kikötőjében az ugynevezett rumrakparton, ahol körülbelül 3 és fél millió gallonra becsült, mintegy 12 millió font értékü nagy pálinkakészleteket tárolnak, kigyulladt a raktár. Csakhamar többszáz hordó szesz robbant fel és hatalmas égő szeszfolyam zuhogott végig a rakparton s beleömlött a folyóba, ugyhogy a Temze is kigyulladt. A lángokat még a szomszédos megyékből is lehetet látni. Egész London tüzoltósága hatvan motoros fecskendővel egész éjszaka kétségbeesetten harcolt a hatalmas tüzvész ellen. A tüzoltók még gázálarccal sem tudták megközeliteni a lángtengert, amelyből a kiáradó erős szeszpára mindenkit elkábitott. Egyes lakók bérbeadták a folyópartjára nézö ablakaikat, ahonnan a kivánesiak kényelmesen szemlélhették a rettenetes látványt. Csak a kora reggeli órákban sikerült a tüzet elszigetelni. A kárt nem hivatalosan körülbelül 3—3 és fél millió fontra becsülik.

Férfi és női kalapok

és férfi divatáruk legolcsóbban beszerezhetők M. NAGY MIHÁLY cégnél, PIAC UCCA 37. sz. (Kis-templom mellett) és Csapó ucca 19

KALAPALAKITÁSOK SZAKSZERÜEN KÉSZÜLNEK.

Svetits bérházban

FÖLDES-FÉLE UCCAI NAGY ÜZLET MÁJUS ELSEJÉRE k'adó.

Kétszáz mannequinnal állandó ruhabemutatót is rendeznek a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Még a jubiláris vásár kereteit is meghaladják az idei budapesti Nemzetközi Vásár méretei. — A textilipar hatalmas demonstrációja az idei budapesti Nemzetközi Vásáron.

Közgazdasági körökben szinte meglepetés erejével hatott az a hir, hogy a május 6-án megnyiló idei Budapesti Nemzetközi Vásár mintegy szembe helyezkedik a még mindig depressziót mutató általános gazdasági helyzettel. A kiállitók száma lényegesen meghaladja a tavalyiakat, az általuk bérbevett terület pedig nagyobb még az 1930-ban rendezett jubiláris Budapesti Nemzetközi Vásár területénél is. Szakértők szerint ez a magyar gazdasági életben mutatkozó lassu, de általános javulással függ össze.

Tény az, hogy a most megnyiló Budapesti Nemzetközi Vásáron ezuttal a magyar gyáriparnak szinte kivétel nélkül minden egyes szakmája hatalmas keretekben vesz részt, nagy tömegekben vonul fel a kisipar és termelésének szinte egész skálájával jelenik meg a vásáron a magyar mezőgazdaság is.

A gyáripari résztvevők között kimagaslik *a textilipar felvonulása*. Ez a szakma ezuttal megduplázta tavalyi kereteit, felvonultatja a magyar posztót, gyapju és gyapotárukat, a müselyemipart, a valódi selymeket, a paszományárukat, a kötöttárut — egyszóval mindazt, ami a textilipar ma már igen tág fogalma alá tartozik A magyar textilipar a vásár területén külön hatalmas szinpadot emelt, amelyen

több mint 200 manequin reggeltől estig állandóan viseletben is be fogja mutatni az ezekből az árukból készitett ruhákat.

Konferanszié magyarázzák az egyes anyagok és kreációk előnyeit. A ruhákon kivül pedig természetesen bemutatásra kerülnek a női öltözködéshez tartozó összes egyéb divatcikkek, a cipő, a keztyü, az ernyő, a különböző ékszerek, övek, kalapok és egyéb a nő megjelenésének dicsőitéséhez szükséges cikkek is. A ruhabemutatón a gyáriparon kivül Magyarország legnagyobb konfekciós áruházai is részt fognak venni. A ruhabemutató a vásár egész ideje alatt üzemben marad a vásár területén.

Művészi levelezőlapok olcsó árban BAGDI műtermében, Piac u. 9. sz.

Két hónapi fogházra ítélték, mert hasbaszurta vetélytársát, aki előzőleg ugy pofonvágta, hogy kirepült az uccára

A József kir. herceg uccai féltékenységi dráma a debreceni törvényszék előtt.

Véres verekedés történt a mult év nyarán, junius 9-én délután 6 óra tájban a József kir. herceg ucca elején. Moskovszky Lajos cipőtitsztitó, akinek az Arany Bika szálló előtt van a standja, összeveszett Farkas Miklós napszámossal és **hasbaszurta.** Farkast az előhivott mentők sulyos sebével beszállitották a sebészeti klinikára, ahol azonnal megoperálták. Az orvosok véleménye szerint a gyors mütét mentette meg Farkas Miklóst, aki másképen meghalt volna. Moskovszky az eset után azonnal jelentkezett az őrsze mes rendőrnél és feljelentette magát.

Moskovszky ellen szandékos emberölés kisérlete miatt indult eljárás. Az ügyet szombaton délben tárgyalta a debreceni törvényszéken dr Jeney Sándor tanácselnök büntetőtanácsa. A vádat dr Előry Kálmán ügyész képviselte, mig a vádlottat dr Szemere Antal ügyvéd védte.

A kihallgatás alkalmával Moskovszky Lajos beismerő vallomást tett. Előadta, hogy Farkas Miklós és közötte egy nő miatt feszült volt a viszony. A kérdéses napon ő többedmagával a Frenkel-féle borkereskedés udvarán iddogált. Később összetalálkozott Farkassal, aki néhány szó után pofonütötte ugy, hogy ő kiesett az uccára. Ezután ő viszament a standjára, ahol hordárismerőseivel malmozott. Nemsokára egy gyerek ment hozzá, aki elhivta a József kir. herceg uccába. Itt ujból összetalálkozott Farkas Miklóssal, akit **hasbaszurt.** Védekezésül Moskovszky felhozta, hogy nagyon ittas volt s tulajdonképpen nem is tudta, hogy mit cselekszik.

A sértett Farkas Miklós beismerte, hogy pofonütötte a vádlottat, akivel egy nő miatt rossz viszonyban volt.

A biróság több tanut hallgatott ki, akik általában ugy mondották el az esetet, ahogyan azt a vádlott és a sértett előadta.

A törvényszék Moskovszky Lajost nem szándékos emberölés kisérletében, hanem sulyos testisértés vétségében mondotta ki bünösnek és ezért őt az enyhitő körülményekre való tekintettel 2 hónapi fogházra itélte. Az ügyész sulyosbitásért fellebbezett, a védő azonban megnyugodott az itéletben.

Szabadalmazott „Kestos"

csodamelltartót a legkutatóbb szem sem veheti észre, a legerősebb alaknak is remek formát ad. Most érkezett márkás párisi modell — csakis a GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Miklós-u. 5.

MAGÁNTANÁRI ELŐADÁS A BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KARON

Dr örösi Pál Zoltán egyetemi tanársegéd f. hó 25-én (kedden) déli 12 órakor tartja magántanári próbaelőadását a XIII. sz. tanteremben. (Egyetemi központi épület III. emelet 340. sz.)

Dr örösi Pál Zoltán a méhek specialistája. A házi méh bonctaná élettanara és betegségeire vonatkozó tudományos dolgozatai magyar német és angol nyelven jelentek meg. A petéző munkásméhekről és a méhkirálynő fulánkjának működéséről végzett kutatásai alapvetők Méhbetegségek fölismerésére való kitünő festőszereit külföldön is jól ismerik. Tudományos munkássága mellett kiváló szakértő a gyakorlati méhészetben is. Erről tanuskodnak méhészeti szakkönyvei ,előadásai és a szerkesztésében megjelenő „Méhészet" cimü szaklap magas színvonala. Ma a házi méhre vonatkozó elméleti és gyakorlati kérdésekben örösi Pál Zoltánt tekinthetjük Magyarország egyik legképzettebb és legeredetibb szakértőjének.

Az előadás cime: „Munkafelosztás a méhcsaládban". Az előadás azokat a titkos rugókat tárja a hallgatók elé, melyek a méhek társadalmának bámulatos működésében rendet teremtenek. Az érdeklődőket szivesen látja a bölcsészettudományi kar tanári testülete.

Háziasszonyok figyelmébe!

Nagytakarításoka', poloskák svábok és rusznyik

KIIRTÁSÁT SZAVATOSSÁG MELLETT VÁLLALJA

Takaritási Vállalat, Debrecen, Nap-utca 3. szám.

TELEFON 17-55

Hatóságilag elismert »Porasin« féregirtószer is kapató!

Uj idők harmoniája

SZINHÁZI TITKÁR.

A magyar életet minden oldaláról megkörnyékezték ennek az időnek kegyetlen gondjai. Szükre szabott lehetőségek között vergődik a mindennapi kenyeréért az ember és sokszor nem tudja a ma még elégedett ember, hogy mire virrad fel a holnap reggel. És mikor annyi tépelődés és gond leskelődik reánk, bizony nem szivesen látjuk meg a mások bánatát. Igy lehetett, hogy a kenyérgondok között olyan könnyen napirendre tértek igen sokan alig egy évvel ezelőtt afölött, hogy válságba jutott a magyar szinjátszás és épen Debrecennek is fáj a feje szinháza fenntartása érdekében.

Hire ment a szinházi gondoknak, de a maga gondja mellett ki törődött volna azzal, hogy ez a hir összeomlással fenyeget egy boldog családi életet, évek és évtizedek fáradsággal, küzdéssel felépitett eredményét: sikert, vagyont, munkát fenyeget végveszedelem egy családon keresztül, de ezen az egy családon át végső pusztulás néz a debreceni színészek egyetemes családjára is. Néhányunknak tünt fel csupán, hogy Kardoss Géza, ez a mindig vig és gondok között is reménykedő nagyszerű ember egyszerre elvesztette maradék kedvét és arcán otthonos lett a keserű bánat és tehetetlen töprengés hervadt szomorúsága. Néhányan láttuk, hogy ez a nagyfehetségű színész milyen küzdelmesen és mennyi remegéssel várja a holnapot, mikor a kis családja boldogságát is menthetetlenül áldozatul kívánja és sodorja az általános nagy válság és mindent elseprő összeomlás.

Más szinházak igazgatója kiheverné, elviselné talán a csapást mosolygó arccal, megjátszott hetykeséggel, de mi akkor tudtuk, hogy Kardoss Géza színészi képességei itt nem segithetnek, eljött az az idő, mikor kifelé is meg kell mutatnia azt a tépő keserüséget és rettenetet-hordó bánatot, ami bent emésztette a szivét. Más napirendre térhetett anyagi összeomlása és gondjaira bizott intézmény pusztulása felett, de Kardoss Géza, a hűséges ember és családjáért mindent feláldozó férj és apa nem térhetett ki a kisértő gondok elől. Mi tudjuk, mert mi láttuk, hogy Kardoss Géza mit követett el szinháza érdekében. Mi tanúi voltunk annak a megfeszitett küzdelemnek, amit a debreceni színészetért harcolt Kardoss Géza és láttuk, hogy anyagi gazdagságának felmorzsolása mellett mint kezdte ki a kérlelhetetlen élet belső értékeit is. Éppen azért néztük aggódó gonddal vergődését és titkon vártuk a csodát, mely mindeneknek dacára az összeesküdött gondok eltiprásával megmenti mint embert, családapát, színészt és szinházunk igazgatóját. Titkon vártuk ezt a csodát, de nem akadt volna közöttünk senki, aki ennek a csodának kiharcolására tanácsot tudott volna adni, legalább útbaigazitással szolgálhatott volna.

És mégis megtörtént a csoda, még pedig onnan indult el ez a történés, ahonnan el kellett indulnia. Régi igazság, hogy a hitvesi, édesanyai szív a legtalálékonyabb ezen a világon és mikor legnagyobb a veszedelem, akkor jön épen ezeken a hitvesi, édesanyai szíveken keresztül a segitség. Kardoss Géza is megtalálta a boldogság és újra-fellendülés útját családján keresztül, könnyes boldog házasságán át, mikor végső töprengésében és elkeseredést araló bánatában mellé állott élete hűséges párja, életének szerelme, művészetének ihletője, a felesége. Az anyai szív előtt, a hitvesi szív előtt lehet ideig-óráig titkolni a bajt, bánatot, de előbb-utóbb hiábavaló lesz minden titkolódzás. És mikor Kardoss Géza nagy és elmerüléssel fenyegető sorsa már-már betelt, mikor már sehol sem látszott segitség és menekülés, akkor jött a hitvesi megdobbant szív nagy, nagy fellobbanása és a már-már remegő férfi kezét, hitvesi jobbot új munkára, új küzdésre, reménykedő kitartásra erősitette meg. Megfogta a fáradt és munkában ellankadt kezet és asszonyi jósága, megértése, hivsége szent elhivatásában odaállott társnak munkában és gondban, sikerben és bánatban. Hát van ennél szebb és boldogabb erőthintő áldottság, mint az, mikor mindenki elhagyott, mindenki elmenekült mellőlünk, csupán az van velünk és értünk, akit szive, szerelme, lelkének minden szála elválaszthatatlan nagy szeretettel fűz össze. A gyenge asszony hős lesz, a házi tűzhely nagyasszonyából a munka diadalmas harcosa, mert a családért, szive választott szerelméért semmi áldozat se lehet kevés, semmi küzdés se lehet elég.

És ez lett a menekülése, megtalált boldogsága Kardoss Gézának is. Kardoss Gézáné mikor megérezte a veszedelmet és fekete gondok gyászának közeledését, oda állott a kétségek vergődésében lankadó férje mellé és a hűség, szeretet, megértés és kölcsönös egyetértés megteremtette a csodát. A hitvesi szív kivirágzott a diadalmas munka boldogságában és a családi élet megmentése ezen a munkán keresztül megmentése lett a debreceni színészetnek és színjátszásnak.

Valamikor úgy ismertük Kardoss Gézát, mint a debreceni magyar nagyasszonyok egyik példaképét. Családjának és férjének boldogságát kereste, munkálta, aki azonban a családi tűzhely négy falán keresztül nem akart a világ zajában és küzdelmében résztvenni. Csendes, boldog, hűséges nagyasszonyok hagyományát őrizte ő is mindaddig, míg jött éve fergetegnek és hiábavaló küzdésnek, míg a mindent elsodró ár már-már végveszedelemmel fenyegette azt is, kit mindennél és mindenkinél jobban szeretett és szeret és akkor a gyönge asszony a családjának élő magyar nagyasszony küzdőtársa lett az élettel harcoló férjnek. Kezébe vette a szinház titkári teendőivel járó fáradságnak és munkának tevékenységét.

És mi, akik aggódó gonddal figyeltük ezt a most meginduló élethalálharcot a boldogságért, kenyérért, családért, egyre fokozódó lelkesedéssel és megbecsüléssel láttuk, hogy Kardoss Gézát megmentette a hűség és szeretet, mert éppen élete asszonyában megta-

Benesóczky István nádudvari ügyvéd megnyerte az ezerpengős „marathoni futási pert"

A törvényszék megváltoztatta az alsóbiróság ítéletét.

Husvéti számunkban már részletesen ismertettük azt a nagyérdekességü pert, amelyben dr. Benesóczky István nádudvari ügyvéd ezer pengő erejéig perelte dr. Domokos Ferenc nádudvari orvost, akivel fogadott, hogy ötnegyed óra alatt 12 kilométert fut le. Az ujkori »marathóni futás« pompásan sikerült, ennek ellenére első fokon Benesóczky elvesztette a pert, mely most fellebbezés és bizonyitás kiegészités folytán a debreceni törvényszék elé került.

A polgári tanácsban dr. Almássy László elnökölt, míg a tanács tagjai dr. Demjanovich Miklós és dr. Tóth Kálmán tanácselnökök voltak. A jegyzőkönyvet dr. Szarukán József törvényszéki jegyző vezette. Az alperest ezuttal is dr. Pajor Kálmán ügyvéd képviselte, míg a felperes ügyvédje maga az érdekelt fél Benesóczky volt.

A bíróság az ujonnan bejelentett tanuk közül kihallgatta Törös Károly debreceni tanitót, aki maga is hive a bicsérdyzmusnak. Törös elmondotta, hogy 1931 május 30-án jelen volt a DEAC pályán, amikor Benesóczky lefutotta a 12 kilométert. Eredetileg a DVSC pályán akarták a kikötött távot lefutni, de ez a pálya nagyon füstös volt. Mikor átmentek a DEAC pályára, Benesóczky megkérte Domokost, egyezzen bele, hogy a DTE pályán fusson, mert az egyetemi pálya akkor gödrös volt. Domokos azonban ezt nem engedte meg s azt mondotta, hogy fusson csak itt. Az esetnek egyébként több tanuja is volt s maga Domokos is ott állott a startnál. Később izgatottan átment a másik oldalra, de amikor a finis kezdődött, ismét visszatért. A sportteljesitmény után odament Benesóczkyhoz és gratulált neki.

Bodnár Lajos, akit már egyszer kihallgattak a járásbiróságon, előadta, hogy a fogadás megkötésénél ő is jelen volt. Domokos a vita hevében sörözés közben tette azt a kijelentést, hogy ezer pengőt ad Benesóczkynak, ha ötnegyed óra alatt lefutja a 12 kilométert. A megállapodást dr. Galambos ügyvéddel irásba is foglaltatták, de amikor Domokos megtudta, hogy Benesóczky tényleg komolyan vette a fogadást, kijelentette, hogy neki ilyesmire nincs pénze és visszalép a könnyelmü igérettől. A kitüzött napon azért jött be az orvos Debrecenbe s azért hozta őt is magával, hogy tanu előtt mondja meg Benesóczkynak, hogy a fogadást nem állja s ezt meg is mondotta a sportpályán Benesóczkynak, de az már nem volt hajlandó visszavonulni.

Hasonlóan vallott Tóth Jenő is, aki szintén jelen volt a fogadás megkötésénél. Sem ő, sem Bodnár nem hallotta, hogy Benesóczky a DTE-pályán akarta volna lefutni a 12 kilométert.

Ezután Benesóczkyt hallgatta ki a biróság, aki előadta, hogy az ügylet közte és az alperes között szabályos és komoly dijkitüzés volt és nem fogadás. Az ő kivánságára történt, hogy az irásos megállapodásban a fogadást tanuk előtt dijkitüzésre javitották ki, amihez Domokos hozzájárult. Amikor 1931 május 30-án megjelent a DEAC-pályán, ott volt Domokos is. Az alperes akkor tényleg szólt arról, hogy nem állja a fogadást, de ő tanuk előtt kijelentette: »Én nem táncolhatok vissza és ragaszkodom a megállapodáshoz«. A finisnél jelen volt továbbra is Domokos és amikor megkérdezte tőle, hogy »Fussak még 600 métert?«, az orvos visszaszólt: »Bánom is én!« Végül odament hozzá és megszoritva a kezét, igy gratulált: »Grautlálok Pista, nagyon szépen futottál«. Ő azért nem léphetett vissza a fogadástól, mert nevetségessé tették volna és mint bicsérdystát hecceltek. Őt valósággal belekényszeritették, hogy a vállalt sportkötelezettségnek eleget tegyen.

Dr. Domokos Ferenc alperes úgy adta elő a dolgot, amint azt már többször ismertettük. Röviden elmondta a fogadás történetét, melyet ő egy pillanatig sem vett komolyan. Előadta, hogy azért jött be tanukkal a határnapon Debrecenbe, mert le akarta beszélni a komolytalan fogadásról Benesóczkyt. Az ügyvédet a DEAC pályán találta Törös Károllyal. Ő odaszólt Benesóczkynak: »Ez az egész dolog komolytalan. Gyere haza és ne fuss. Nekem nincs pénzem ilyen haszontalanságra.« Az ügyvéd azonban megkötötte magát és kijelentette: »De én futni fogok. Szerződés van közöttünk, hogy ötnegyed óra alatt fussak le 12 kilométert.« Domokos erre legyintett és igy szólt: »Hát fuss fiam. Csinálj, amit akarsz. Nem törődöm vele.« Ezzel ki is ment a pálya szélére és nem törődött vele, hogy az ügyvéd mit csinál. Közben odament hozzá Törös Károly és elkérte tőle az óráját. Ő odaadta az órát s a következőket mondotta: »Ha ez a bolond (pardon) le fogja futni az időt, majd add viszsza.« Később hallotta, amint a pályán futkározó Benesóczky odaszólt hozzá: »Engedd meg, hogy ráadásul még egy kört fussak.« Ő kissé ingerült volt s igy felelt vissza: »Bánom is!«

Ezután dr. Benesóczky ismételten kijelentette, hogy a dolog komoly s maga Domokos ajánlotta fel az ezer pengőt. Tóth Jenő, Bodnár Lajos és Galambos Sándor tanukkal igazolja, hogy a dijkitüzéskor az alperes józan volt.

Dr. Pajor Kálmán ügyvéd, az alperes jogi képviselője azt fejtegette, hogy az okiratot boros hangulatban készitették el és irták alá. Az alperes nem tette letétbe a kikötött ezer pengőt. Ismételten hangsulyozza, hogy ez nem jogügylet, hanem egy sportteljesitményre tett munkaszerződés, amit a fél a teljesités előtt visszavonhat.

A perbeszédek után a tanács itélethozatalra vonult vissza. Több mint egy félóra tanácskozás után hirdette ki Almássy elnök a törvényszék itéletét. A törvényszék, mint polgári fellebbviteli biróság megváltoztatta a járásbiróság itéletét s helyt adva a felperes keresetének, részére ezer pengő tőkét, valamint 100—100 pengő perköltséget állapitott meg. A kamatra vonatkozó igényét ellenben a törvényszék elutasitotta. Az érdekes itélet indokolása szerint a két fél között létrejött ügylet nem fogadás, de nem is munkaszerződés volt, hanem dijkitüzés. Amikor felperes a 12 kilométert 75 perc alatt lefutotta, elegett tett kötelezettségének az ezer pengős dijat illetően. Az ügylet sörözés közben jött ugyan létre, de a megállapodást háromszor is irásba foglalták s a tanuk szerint a kaszinóban volt ugyan sörözés, de mindenki józan volt, Benesóczky pedig egyáltalán nem ivott. Az egyezségben egyébként is mint egy ki volt kötve, hogy a megállapodás visszavonhatatlan, tehát az a körülmény, hogy az alperes nem helyezte letétbe az ezer pengő dijat, a megállapodás érvényéből semmit sem von le.

1 kg **parkettberesztőviasz** japonica	P —.52
1 doboz ¼ kg-os **„Crystall" elsőrenkü parkettpaszta**	P —.78
1 doboz ¼ kg-os **„Crystal"** folyékony parkettisztitó és fényesitő szer, kiváló jó minőség	P —.90
1 drb **„Crystal"** különleges finom parkettkocka	P —.40
1 dbr egytized kg-os parkettfényesitő kocka	P —.22
1 lit. nc[illegible] **benzin**	P —.52
1 drb **parkettkefe** elsőrendü minőség, 11 soros	P 1.48
1 doboz ¼ kg-os **kádpaszta**	P —.50
1 üveg **kályhaezüstöző**, hőálló, 50 gr-os	P —.68
1 drb 00-ás **surolókefe**, magyar gyökér	P —.18
1 drb **szőnyegkefe**	P —.82
1 drb **toilettkefe**	P —.82
1 drb **bartwisch**, 0-ás, gar. tiszta lószőr	P 1.68
1 drb **létörlő** 00-ás (japán)	P 1.26
1 kg **olajfesték** prima fehér vagy szürke	P 1.20
1 kg **olajfesték** (nem különleges szinek)	P 1.—
(Az olajfestékek doboz nélkül értendők.)	
1 kg **zománclakk** (email), közép minőségü	P 2.—
1 kg **borostyánlakk**, középminőségü	P 2.—
1 kg **brunolin**, prima	P 1.20
1 kg **bútorlakk**, elsőrendü	P 2.—

IZSÁK JÓZSEF R.-T.
DEBRECEN, CSAPÓ UCCA 17.

lálta azt a hűséges társat a munkában is, aki a jólét és boldogság napjaiban csak dísze és ragyogása volt az életének. Mig ő a világot jelentő deszkákon hirdette végső erejének megfeszitésével a magyar szó el nem némitható zengését, addig lelke fele ott dolgozott a titkári szobában és olyan áldást hozott ez a kettős és megértő munka a debreceni színházra, amivel ma boldogan és büszkén dicsekedhetünk. Mig annakidején annyi, de annyi baj volt a sokat emlegetett »gázsifizetéssel«, mig színház és színészek panaszból és kétségbeesésből állottak ki, addig ma olyan tiszta helyzetet teremtett ez a kettős munka, hogy alig lehet párja széles e hazában. Mindenki pont időben kapja fizetését és az anyagi baj ha nem is kerülte még el végleg a színházát, de a végveszedelmet elhárította a kettős megértő munka egymásratalálásának szent boldogsága és hivséges szeretete. Kardoss Gézáné nemcsak felesége tudott lenni a küzdelmes élet viharában az urának, de hivséges munkatársi bizonyságot is adott immáron magáról.

És a szinházbajáróknak is feltünt, hogy az utóbbi idők darabjainak diszletezése, színpadi berendezése, bútorzata a szerény keretek között is mennyi izlést, kedves nemességet és hozzáértést mutat. És mindenen valahogy meglátszik a gondos háziasszony mindent számontartó éles szeme és gondossága. Ma meg kevesen tudják, hogy ezt a változást és előnyös haladást a rendezőkkel megértéssel és megbeszélésekkel éppen Kardoss Gézánénak köszönheti a szinházat látogató közönség, mert ő az, aki finom megérzéssel és meglátással ebben is segitő társa az igazgatónak és a szinháznak.

Nehéz idők, szomorú gondok között már-már azt mondják, hogy meghalt a szerelem, elveszett a hűség és nincs boldog önfeláldozás a család boldogságáért. Ezeknek a kételkedőknek és kicsinyhitűeknek állitjuk oda példának, lelkesedést és reménységet hintő példának Kardoss Gézánét, aki az idők változásával elfeledte egykori leánysága gondtalan háziasságát és családi élete nagyasszonyosan kényelmes voltát és ma ezekben a küzdelmes időkben és zürzavaros összevisszaságban új harmoniát és megerősödött boldogságot teremtett maga körül azzal, hogy hivséges társnak és megbizható munkásnak bizonyult a megpróbáltatás napjaiban. Megmutatta, hogy mire képes az áldozatos szerelem, a mindent megértő és mindent áldozatul hozó hitvesi szerelem, családi szerete, mikor az eddig küzdő és dolgozó férj ellankadt erejét és reménységét gyönge asszonyi keze segitségével újra izmossá, küzdővé és eredményessé tette. Szépséges cselekedet, elmulhatatlan érdem s a mai idők reménytadó példa Kardoss Gézáné megértő, megbecsülő, szeretetből fakadt munkája, melynek helyet kell biztositani a magyar szinjátszás történelmében, küzdő társa és családja boldogságáért és a magyar szinészetért hősi harcot vivó férjének érdemei mellett. Uj idők harmoniájának zengésében ott cseng az el nem pusztitható szent szerelem és családi boldogság muzsikája, melyet megteremtett az örök asszonyi szív.

—

Amig a szülei távol voltak a kipattant szikra felgyujtotta a ruháját

Halálra égett egy kislány Tégláson.

Borzalmas gyermekhalálról tett szombaton délelőtt jelentést a téglási csendőrség a debreceni kir. ügyészségnek. Sipos Róza 6 éves téglási kislány egyedül maradt otthon szülei lakásában. A tüzhely közelében gondtalanul játszadozott — Egyszer csak azon vette magát észre, hogy a ruhája lángolni kezd. Visitásba és ordításba tört ki, de hangját nem hallották meg, mert nem volt a közelben senki. A szerencsétlen gyerek égési sebeibe belehalt.

A meginditott nyomozás szerint a kis Sipos Róza ruhája a tüzhelyről kivattant szikrától gyuladt meg. A szülők, mikor eltávoztak hazulról, felügyelet nélkül hagyták a gyereket. — Az eddigi megállapitás szerint a kislány halála gondatlanság folytán következett be.

A debreceni kir. ügyészség inditványára Preineszberger Jenő vizsgálóbirósági elnök elrendelte Sipos Róza holttestének a felboncolását egyben, elrendelte a vizsgálatot is annak megállapitására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Debrecen város idegenforgalmának fellendítése

Az idegenforgalmi bizottság ülése.

Dr. Vargha Elemér helyettespolgármester elnöklésével szombaton tartotta meg Debrecen város idegenforgalmi bizottsága első teljes ülését, nagy érdeklődés mellett.

Dr. *Kuthi* Sándor ügyvezető tett jelentést a bizottság megalakulásáról és az idegenforgalmi ügyekben eddig történt intézkedésekről. Érdekes összehasonlításokat tett Debrecen és más városok idegenforgalma között. Kitűnt például az, hogy *Sopron a mult évben 90.000 idegent fogadott.* Ezt az eredményt ugy érték el, hogy 50.000 pengővel külön részvénytársaságot alakitottak az idegenforgalom emelésére. Budapest 800.000 pengőt költ idegenforgalomra minden évben. Debrecenben egy fillér sincs erre a célra.

A miniszteriális hatóságokkal, a MÁV, az IBUSz-szal, Debrecen város idegenforgalma emelésére közvetlen összeköttetést szerzett. Meggyőzte őket, hogy a külföldiek számára kétségtelenül a Hortobágy a legnagyobb vonzóerő.

Egész sereg külföldi nagy város idegenforgalmi szerve jelentette be, hogy nagyobb csoportokat szeretne hozni Debrecenbe, ennek azonban előfeltétele, hogy megfelelő propagandafüzeteket, képeket kapjanak. A magyar városok részéről is nagy az érdeklődés a Hortobágy iránt. Hangsulyozta Kuthi, hogy az idegenekkel ugy kell bánnunk, mint a jó kereskedő a vevővel. Elsősorban becsületesen és jól ki kell szolgálni, olcsón kell adni, amink van és szeretettel kell fogadnunk őket.

Szülővárosa iránti szeretetből, a polgármester iránti tiszteletből, aki e nehéz időkben is tud alkotni, vállalta az idegenforgami iroda vezetését, de az idegenforgalomért feltétlenül áldozni kell másoknak is. Sürgette a jobb miskolci összeköttetést, Tokaj propagálását.

A legsürgősebb teendő, hogy győri mintára képes prospektust adjanak ki. Előterjesztette az idegenforgalmi iroda költségvetését, amelyre egyetlen fillér fedezet nincs. A TÉBE adott egyedül 500 pengőt és felajánlotta az iroda felszerelését.

Különféle terveket ismertetett és kérte a bizottságot, hogy támogassák nehéz munkájában.

Balás Károly kormányfőtanácsos, üzletigazgató adott tanácsokat *arra nézve, hogy lehetne a Miskolc Debrecen közötti jobb összeköttetést* a kereskedelmi minisztertől kieszközölni.

Gál Samu HÉV. üzletigazgató azt ajánlja, hogy *Miskolc és Debrecen között közvetlen idegenforgalmi célokat szolgáló motorosvonatokat vezessenek be,* amelyekhez hasonló módon kapcsolhatók lennének a közelfekvő többi városok is.

Milleker Rezső dr. egyetemi tanár az idegnek részére *pontos térképet kér,* mert a külföldiek előtt ez nagyon fontos. Nemcsak Debrecenről, hanem a Kárpát medencéről is tájékoztatást kell adni a térképen. Tokaj hegyvidéke jól kihasználható Debrecennel kapcsolatban.

Kardoss Gyula fontosnak tartja, hogy a prospektusba vegyék be, hogy *Debrecennek repülőtere van.*

Ády Lajos főigazgató szintén elsősorban a diákok tömegszállás ellátásának kérdését kivánja megoldani. Nagyon helyesli, amiket Milleker mondott. Az idegenforgalomra azonban az érdekképviseleteknek nincs pénzük, mert a közterhek minden pénzt felemésztenek. Ezért tehát az államnak és a városnak kell az idegenforgalmat finanszirozni.

Radó Rezső kijelenti, hogy irodát felajánlott a Kamara rütés. világitással. Csak 8—12 nap mulva tud nyilatkozni, hogy pénzsegélyt adhatnak-e.

Singer József bemutatja *a szegedi fülléres gyorssal kapcsolatosan kiadott prospektust.* Felveti azt a gondolatot, hogy az ősszel Debrecenben rendezzenek ipari és mezőgazdasági kiállitást és vásárt.

A bizottság az előterjesztett javaslatokat elfogadta és a terveket, ötleteket az állandó bizottság elé utalta. Hálás köszönetét fejezte ki a bizottság a TÉBÉ-nek lelkes támogatásáért, Vidoni szalámigyárnak az 50 pengős adományért, melyet a beruházásra adott.

Az ülés dr. Vargha Elemér zárószavaival ért véget.

Életveszélyes sérülést szenvedett egy fiatalember, aki mindenáron fel akart ugrani a vonatra

A postaépület kerítéséről lezuhant és eltörte a hátgerincét.

Megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap reggel a debreceni nagyállomáson. — **Sinyler** Gyula ceglédi cipészmester rokonai látogatására jött Debrecenbe és tegnap reggel akart visszautazni Budapestre. Amikor az állomásra kiérkezett, a vonat már mozgásban volt és a portás nem engedte ki a perronra. Sinyler azonban mindenáron el akart utazni és ezért kirohant az állomás épületéből és a postaépületnél levő alacsony vaskerítésen akart kijutni a perronra, hogy a vonatra feljuthasson.

Amikor a vaskeritésre felmászott, le akart ugrani, de a nadrágja ekkor beleakadt a vasrácsba és Sinyler lezuhant a kövezetre. A perronon tartózkodók ekkor egy borzalmas sikoltásra lettek figyelmesek. A perron kövezetén ott feküdt Sinyler rettenetes kinokban vergődve. Az állomás személyzete azonnal értesitette a mentőket, kik kirobogtak az állomásra és a sulyosan sérült fiatalembert kiszállitották a sebészeti klinikára, ahol megállapitották, hogy Sinyler oly szerencsétlenül zuhant a kövezetre, hogy eltörte a hátgerincét. Állapota oly sulyos, hogy aligha lehet megmenteni az életnek.

(34. folytatás.)

Hirtelen nagyot dobbant a szíve. Érezte, hogy sebesebben lüktet. Az egyetemi épület boltives kapujából Iván fordult ki. Még nem vette észre a leányt, mert jó néhány száz méter távolság választotta el tőle. Ha most eltudnék sietni, akkor egyszersmindenkorra le tudnám győzni ezt a szentimentális érzést, gondolta Helén és — ment lassú, álomlátó lépésekkel az érkező felé.

Iván boldogságtól sugárzó arccal sietett Helénhez.

— Ilyen elképzelhetetlen szerencse — mondotta, — hogy igy véletlenül találhatom nagyságos kisasszonyom.

— Itt voltam az áruházban, hát maga hol jár ?

— Én az egyetemen hallgattam az előadásokat.

— Hja persze, itt a Műegyetem. Nos, hogy izlik az új élet.

— Nagyon jól. Komolyan tanulok. Még az sem zseniroz, hogy első éves vagyok, bár négy-öt évvel idősebb vagyok kollégáimnál. Nem is igen barátkozom velük, ők sem velem. Annál több az időm a tanulásra.

Helén lopva rápillantott Iványa. Tényleg kész ferfi volt már. A kiállott sérülésnek nyoma sem volt erős termetén. Arca is nyugodt vonásokat vett fel, csak szemében borongott valami néma fájdalom.

— Szóval meg van elégedve helyzetével, Iván ?

Most ejtette ki először a nevét, hangsúlyozva, simogató gyöngédséggel. Iván szemében öröm csillámlott fel. Helén észrevette a hatást és rögtön hozzátette :

— Unalmasnak találom az olyan levélcimszerű megszólításokat, mint »nagyságos kisasszony« — vagyunk olyan jóbarátok, maga is szólithat Helénnek.

— Köszönöm Helén !

Rögtön élt az engedelemmel és olyan imádattal ejtette ki a nevét, ahogy magányában sóhajtotta el sokszor ezt a nevet.

— Tehát meg van elégedve ? — kérdezte újra Helén.

— Fizikai helyzetemmel igen.

— És lelkileg ?

— Bevallom őszintén, eddig rendkívül levert és boldogtalanná tett, hogy nem láthattam. Mindennap egész délutánonként a villa körül sétáltam és egy pillantását sem foghattam fel. Már nyugtalankodni kezdtem, hogy talán beteg. Ha imádkozni tudnék, most hálát adnék az Istennek.

— Hja persze, maga nem tud imádkozni.

— Tudja Helén az én történetemet. Engem nem tanított senki imádkozni. Tilos volt otthon a szovjetben.

— Nos, most megtanulhat.

— Lelkem mélyén megfogadtam, hogy akkor imádkozok először, ha édesanyámat megtalálom. Elveszett édesanyám tanítson meg engem imádkozni, azt követelem a sorstól.

— Nézze Iván, én gondolkoztam a maga esetén. Adhatok egy jó tanácsot. Tegyen közzé néhány nagyobb lapban hírdetést, irja le benne eddigi élettörténetét röviden és hívja fel azokat, akik édesanyjáról tudnak valamit, közöljék magával az adatokat.

— Kitűnő gondolat, de igy nyomomra jönnek a szovjet ügynökök.

— Ki kell hagyni azokat a részeket, melyek árulói lennének. Közzé tenné a hírdetést azokban a nagyobb német lapokban, melyek külföldre is járnak, esetleg lehet egy-két angol és francia lapban, — nem hiszem, hogy ne járna eredménnyel. A költséget ne sajnálja, hallom nem használja fel az apa által felajánlott összeget, hát ezt ne tegye, — felesleges.

— Mindenesetre köszönöm a jó tanácsot. Megfogalmazom a hírdetést, a német és francia szöveget megcsinálom magam, az angolra majd keresek valakit.

— Nem kell keresnie, már talált is, majd én lefordítom.

— Nagyon köszönöm Helén. Higyje meg, most olyan reményt gyujtott bennem, mely biztat és bátorit. Belátom, hogy hiú reménykedés a vak véletlenben bízni. Hiszen, hiába várom, hogy majd szembejön az utcán egy őszhajú asszony, egy szent asszony, az én anyám és azt mondja nekem : »az én fiam«. Ilyen csak a regényekben fordulhat elő. Valamit tennem kell. Valami praktikus kísérletet a feltalálására.

— Hát természetesen. És ismerve a maga történetét, csak nálunk, Németországban, vagy Franciaországban, esetleg Angliában kell keresnie édesanyját, hiszen az orosz emigránsok és üldözöttek jobbára ezekbe az országokba menekültek.

— Ugy van, ezt tudom. Éppen ez a körülmény szuggerálta belém azt a tudatot, hogy a véletlen folytán itt feltalálom az én jó anyámat.

— A véletlenben nem lehet bízni.

— Azt én nem mondhatom, Helén. Hisz a véletlen folytán adta a sors életem eddigi legnagyobb boldogságát, azt, hogy magát megismerhettem. Hogy én a letiport, nyomorult ember felemelkedhettem olyan tiszta, igaz leányhoz, egy olyan szépséghez, mint maga Helén.

Könnyü pir futott át a leány arcán.

(Folytatjuk.)

Végh Béla vezérigazgató sulyosan terhelő vallomása Fülöp Sándor ellen

Hétfőn Fülöp Sándor feleségét i s kihallgatják. — Még nem lehet tudni, hogy az Ipari Rt. bünügyében mikor hirdetik ki az itéletet.

Fülöp Sándor volt bankigazgató bünügyében a Budapestről kiszállott dr. Horváth Géza tanácselnök büntetőtanácsa szombaton reggel folytatta a tanuk kihallgatását.

Az első tanú özv. Kiss Istvánné, Biharnagybajom ny. községi főjegyzőjének az özvegye volt. A férje mellett Lázár Adolf mint másodjegyző müködött. A tanunak volt egy kis pénze és Lázár addig ösztökélte a férjét határidős üzletek kötésére, mig 180 millió koronát fordítottak ilyen üzletekre. Ez az összeg odaveszett, s ők pert is inditottak Lázár ellen, de azt elvesztették. Arról nincs tudomása, hogy melyik pénzügyi vállalat utján csinálta Lázár a határidős üzleteket.

Kiss István a bünper folyamán meghalt s így most a vallomását olvasták fel. Lázár Adolf 1919 elején ökörmanipulációba vett részt, amiért eljárás is indult ellene. Lázárt ő és a családja támogatta. Lázár határidős üzletekkel foglalkozott és Fülöpöt pénzügyi zseninek tüntette fel s vele együtt közösen bonyolították le a határidős üzleteket. A Lázár által alapított Felsőtiszai Gabonaértékesitő Rt. mérlegeit Fülöp Sándor is javitgatta. Ő sikkasztásért és csalásért fel is jelentette Lázárt, mert ő volt az, aki határidős üzletekre csábította. Tudomása szerint ez a vádlott Fülöptől nagy jutalékokat kapott.

Erre a vallomásra Lázár kijelentette, hogy az utolsó betüig valótlan.

A vádlott védője, dr Gábor Jenő ügyvéd iratokat mutatott be, amelyekkel azt igazolta, hogy Kissék vádjai alaptalanok voltak és a biróság meg is szüntette Lázár ellen az eljárást. A Kissék pénze egyébként nem az Iparinál veszett el, hanem a tőzsdén.

Ezután Nagy József főkönyvelőt hallgatta ki a biróság, aki most a Fővárosi Községi Takarékpénztár főtisztviselője. Annak idején az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár főkönyvelője volt, de az áruosztály könyveit is neki kellett vezetni. Ő sok igazolatlan tételt látott, ami miatt szót is emelt Fülöpnél. Kijelentette neki, hogy bemondás alapján nem hajlandó könyvelni. Ő csak számlák alapján könyvelhet. Mindezt megirta az igazgatóságnak is. Az Ipari Rt.-t ő nem látta rentábilisnak. A mérlegeket egyébként Furkovics készítette. — Kihallgatás közben Nagy József többször nem válaszolt az elnök kérdéseire, miért is Horváth elnök figyelmeztette, hogy az is hamiseskü, ha valaki valamit tudatosan elhallgat.

Igen érdekes volt Végh Béla vezérigazgató kihallgatása, aki jelenleg a Községi Takarékpénztár debreceni fiókjának a vezetője. — Végh kijelentette, hogy az eset igen régen történt és már nem emlékszik pontosan a dolgokra. — Az elnök erre felolvastatta a tanu részletes vallomását. Eszerint Fülöp Sándor a saját részére nem köthet üzleteket. Ezt a kikötést ő csak egy év mulva, 1925 decemberében tudta meg. Neki kellett volna ellenőrizni Fülöpöt, de ő már kezdetben kijelentette, hogy erre nem vállalkozik, mert a gabonaüzlet terén laikus volt. A Fülöp által felvett pénzekről közvetlen tapasztalatai nincsenek. Tudomása szerint az Ipari Rt. hitelkerete az Egyesült Fővárosi Takarékpénztárnál előbb 15 milliárd korona volt, majd később, 1927-ben egymilliópengőben állapitották meg a hitelkeretet. A napi folyósitás összege 15 ezer pengőnél nem lehetett több. Ő közölte Baumfeld Gézával, hogy Fülöp erősen költezik és egy tisztviselőnővel viszonyt folytat, de Baumfeld napirendre tért a dolog fölött s azzal ütötte el az ő kifogásait, hogy »Taián irigyli Fülöpöt?«

A továbbiakban Végh Béla előadta, hogy Fülöp üzleti kötéseiről s a határdős üzletek lebonyolításáról pozitivumot nem tudott. — Megtörtént, hogy ha nem látta az ügyletek célszerüségét, megtagadta az Iparinak a kiutalásokat. Nem lehetetlen, hogy más intézeten keresztül utaltak ki összegeket Fülöpéknek határidő üzletekre. Ami Furkovics igazgató szerepét illeti, határozottan kijelenti, hogy Furkovics semmiesetre sem járult volna hozzá fiktiv tételü mérlegek csinálásához. — Furkovics mindig korrekt, derék ember volt. Ugy tudja, hogy az 1924-ben kezdődő csonka év alatt nem történt az Iparinál visszaélés és a mérleg tényleg hasznot mutatott. A visszaélésekről csak a rendőrségen szerzett tudomást. Kizártnak tartja, hogy Fülöp manipulációiról az igazgatóság tudott volna. Ez fel sem tételezhető. Később Furkovics emlitette előtte, hogy Fülöp őt a mérlegek készitésénél tudatosan félrevezette.

A tanu a vallomás felolvasása után kijelentette, hogy azt teljes egészében fenntartja, mert megfelel a valóságnak.

Ezzel be is fejezték az ügy másik koronatanujának kihallgatását.

Ezután egy 180 millió koronás tételre vonatkozóan hallgatta ki Horváth elnök a vádlottakat, amit Loránt Imrének utaltatott ki az Ipari s ugyanakkor megterhelte vele a Felsőtiszai Rt.-t. Ugyancsak több kérdést intézett az elnök Fülöp Sándorhoz a határidős kötésekre vonatkozóan is.

Fél 2 órakor Horváth elnök berekesztette a főtárgyalást azzal, hogy hétfőn Fülöp Sándornét és Faltai Pált fogja kihallgatni a törvényszék. Valószinü, hogy vitéz dr Széchy István ügyész hétfőn délben tartja meg vádbeszédét. — Hogy itéletre mikor kerül a sor, azt még nem lehet tudni s nem lehetetlen, hogy a Horváth-tanács Budapesten folytatja a nagyszabásu ügy tárgyalását és ott is hirdeti ki az itéletet.

Budapesti Nemzetközi Vásár május 6—15.

Több mint ezer gyáros és iparos kiállító. Tömegáruk. Minőségi cikkek. Magyar mezőgazdasági exportáruk bemutatója.

Exportüzlet pengő ellenében.

Nagyszabásu divatfelvonulások. Kozmetikai kiállitás. Repülőgép kiállitás. Bélyegkiállitás és bélyegtőzsde. Telepitési és épitkezési kiállitás. Mintatanya. Öntözés, fásitás. Baromfi- és apróállatkiállitás. Borcsoport, Kisipari galéria. — Háziipari csoport.

Nagyszabásu utazási, vizum, szórakozási és gyógyászati kedvezmények a vásárigazolványok alapján május 1—20-ig.

Vásárigazolvány és felvilágositás kapható: Budapesten a vásárirodánál. V., Alkotmány u. 8. Debrecenben a Kereskedelmi és Iparkamaránál és a menetjegyirodáknál.

Dr SZABÓ DOMOKOS postafőigazgató bucsuztatása

A helybeli m. kir. postaigazgatóság tisztviselői kara szombaton délelőtt, a postaigazgatóság tanácstermében bensőséges ünnepség keretében bucsuzott el nagyrabecsült és általános szeretetnek örvendett kartársától, dr. *Szabó Domokos postafőigazgatótól*, a postaigazgatóság évek hosszu során át volt vezetőhelyettesétől, akit a teljes összegü nyugdijra igényt adó szolgálati idő betöltése folytán a m. kir. kereskedelemügyi miniszter folyó évi április hó végével, saját kérelmére nyugalomba helyezett.

A postaigazgatóság diszes tanácstermében az ünnepi alkalomból a postaigazgatóság összes tisztviselői megjelentek. Az igazgatóság vezetője, dr. *Nagy* Endre postafőigazgató meleg szavakkal méltatta a tényleges szolgálatból távozó figazgató négy évtizden át teljesitett kiváló és érdemes müködését s a személyzet megemlékezése jeléül értékes emléktárgyat és a tisztviselői kar ez alkalomra készült diszes csoportképét nyujtotta át az ünepeltnek, aki meghatott szavakkal köszönte meg a kartársi szeretet e megnyilatkozását s fájó szivvel vett bucsut tisztviselőtársaitól.

Szombaton este a Gambrinus étteremben a távozó főigazgató tiszteletére bankett volt, melyen az igazgatóság tisztviselőin és a helyi hivatalok vezetőin kivül a postaigazgatósági kerület vidéki hivatalainak vezető közül is számosan vettek részt.

A banketten dr. *Nagy* Endre postafőigazgató pohárköszöntőjében szivből jövő szavakkal mondott bucsuüdvözletet a távozónak, aki válaszában érzékeny szavakkal bucsuzott a szeretett kartársaktól.

Dr. Szabó Domokos pstafőigazgató négy évtzedes szolgálatának nagyobbik részét a volt kolozsvári postaigazgatóságnál töltötte, mindenkor elismerésre méltó tevékenységben. Erdély megszállásakor sok viszontagság után Debrecenbe menekült, ahol azóta mint a postaigazgatóság vezető helyettese fejtett ki értékes munkásságot.

Dr. Szabó Domokos postafőigazgató megnyerő, rokonszenves egyéniségével, jó szivével és a páratlan igazságszeretet jegyében végzett munkásságával a felsőbbség részéről mindenkori elismerést, a posta személyzete részéről pedig igaz megbecsülést és szeretetet vivott ki magának.

Távozása a posta személyzete körében általános, őszinte sajnálatot vált ki.

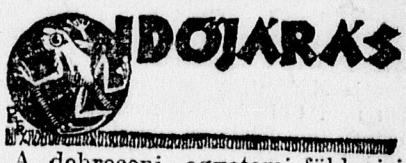
Ismét érkezet üzletünkbe világhirü karlsbadi porcellán edény!

Siessen bevásárolni mig készletünk tart.

Nagy áldozatok árán szereztük be ezt az árut, hogy a közönség szükségletét kielégithessük!

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R. T.

Telefon: 11—75. RÓZSA U. 2. Telefon: 16—03.

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenti április 22-én:

Középeurópa szárazabb lett, de az égbolt még borult és a hőmérséklet alacsony. A déli legmagasabb hőmérséklet ma is csak 5—10 fok körül váltakoztak. Hazánkban az elmult napon mindenütt voltak kiadós esők. Az ország déli határán 20 milimétert is meghaladó csapadékot mértek. Debrecenben és Püspökladányban 12, Mátészalkán, Tokajban és Tiszafüreden 14 milimeter esett. A hőmérséklet legmagasabb értéke Debrecenben 11 fok volt, 3 foknál magasabb a tegnapinál.

Prognózis: **Erős éjjeli lehülés után, holnap változóan felhős idő várható erősebb nappali felmelegedéssel. Jelentős változásra egyelőre nincs kilátás.**

Bucsuzóul

Gyötörted a lelkem egy életen át
Kegyetlenül tépted szivemet.
Eltürtem sok dúrva arculcsapást,
Kacagtad néma szenvedésemet.

Kacér csapongó pillangó-lelked
Tövises szintelen virágokra szállt,
Illatok nem volt, a fonnyadt szirmokon
Lelked csak rut önzést talált.

Ne érezzed soha a féltékeny szerelem
Lelket szaggató őrjitő kinjait.
Megtért lelked ha sirba száll
Elvesze a boldogok legszebb álmait . . .

NAGY IRMA.

Az ügyvédi kar megmentése nem lehet közömbös az államra nézve

Jelentés a debreceni ügyvédi Kamara közgyűlése elé.

Vasárnap délelőtt tartja a debreceni Ügyvédi Kamara rendes közgyűlését, amelynek tárgyai közül az igazságügyminiszterhez intézendő évi jelentés felé fordul a legnagyobb érdeklődéssel az ügyvédi kar. A választmány jelentése, amely dr. *Maugner* Arthur kamarai titkár nagy gonddal, az ügyvédi problémák hivatott szakértőjének mesteri kezével festi az ügyvédség mai helyzetét, mint természetes következményét az általános leromlottságnak.

Szomoru aggodalmak között állapitjuk meg, mondja a jelentés többek között, hogy a gazdasági viszonyok immár évek óta várvavárt javulása iránti reményünkre

minden esztendő ujabb csalódást jelent,

sőt gazdasági életünkben olyan fokozódó rosszabbodás következett be, amelyre pár év előtt még gondolni sem mertünk volna.

Az egész világot lenyügöző gazdasági válság hatásai alól csonka országunk sem lehet kivétel s nyomorúságunk forrását a ránk erőszakolt békediktátum kapzsiságából származó speciális bajaink mellett kétségtelenül itt kell keresni. Tapasztalatunk és megitélésünk szerint azonban gazdasági helyzetünk sulyosságát belső intézkedések is fokozzák, mint az

adósvédelem következményeként fennálló korlátozások,

melyek tanácstalan megállásra kárhoztatják az amugy is vérszegény gazdasági életet és megbénitják annak vérkeringését.

Szomoru következménye ezeknek az állapotoknak, hogy a megélhetés iránti küzdelem az állami és társadalmi együttélés fundamentumát képező intézménynek, a családi életnek is megingatja alapjait. A serdült ifju nemzedék nem tud képesitésének és hajlamainak megfelelő elhelyezkedést találni.

A vázolt gazdasági viszonyok összes társadalmi osztályainkat sulyos anyagi helyzetbe sodorták. Az életszinvonal csaknem mindenütt a legalacsonyabbra sülyedt le. A viszonyokhoz képest megélhetésük tekintetében legjobban biztositott közalkalmazottak fizetése az államháztartás egyensulyának fenntartása érdekében ujból és ujból leszállittatott, aminek hátrányos következményeit nemcsak a magyar középosztálynak ez a számánál társadalmi és erkölcsi sulyánál fogva oly kiválóan értékes része sinyli, hanem a társadalom összes más rétegei is, mert — amint erre különböző érdekképviseletek több izben rá is mutattak — a tisztviselői fizetés leszállitása a fogyasztás csökkenését és ennek folyamányaként az életszinvonal további sülyedését vonja maga után. Nem mulaszthatjuk el kiemelni, hogy a tisztviselői fizetés-csökkentéseknek az itélőbirákra más tisztviselőkkel egyenlő arányban való kiterjesztése nem egyezik azzal a felfogásunkkal, mely szerint az államhatalom legfontosabb tevékenységét képező igazságoszolgáltatás funkcionáriusait az anyagi gondoktól a legmesszebbmenően mentesiteni kivánjuk. A birák fizetésének leszállitása helyett tehát sokkal inkább

a birói státus továbbfejlesztését tartjuk kivánatosnak.

Hangsulyoznunk kell azonban, hogy a szabad pályán működő szellemi munkájukra utalt foglalkozási ágak anyagi helyzete hasonlithatatlanul szomorubb és ezek már nemcsak a megélhetés gondjaival, de tulnyomó részükben már a nyomorral küzdeni kénytelenek. Különösen áll ez a szükségeltnél sokkal nagyobb létszámu *ügyvédi kar helyzetére*, mely sohasem volt ennyire nehéz és kilátástalan.

Jól tudjuk, hogy karunk helyzetének számottevő javulását csak a gazdasági viszonyok jobbrafordulásától és a ránk énvszeritett békeparancs területi revíziójától remélhetjük. Ezek nélkül a kar jóléte akkor sem képzelhető el, ha az anyagi helyzetünk megjavitását célzó törekvéseink máról holnapra mind valóra válnának is. De a vizbefuló a szalmaszálba is kapaszkodik. A megélhetéséért küzdő ügyvédi karnak pedig a közérdekkel egybehangzó olyan jogos kivánságai és igényei vannak, melyek teljesülése jelenlegi helyzetében is jelentős segitséget jelentene. Annál szomorubb, hogy jogos törekvéseink sikertelensége mellett még a közvéleményben mesteségesen szitott ügyvédellenes hangulattal is számolnunk kell.

Az ügyvédi kar helyzetén való segités

szükséges voltát igazságügyi kormányunk is régen felismerte, az ország legelső birája pedig a kir. kuria ujévi teljes ülése előtt tartott elnöki megnyitójában nemesveretü érvekkel állapitotta meg, hogy az igazságszolgáltatás nélkülözhetetlen faktorát képező ügyvédi kar válságos helyzetén segiteni állami és nemzeti érdek és védelmébe vette az ügyvédi hivatást a jogosulatlan támadásokkal szemben is.

Igazságügyi kormányunk is tanujelét adta egyes intézkedéseivel a kar helyzetén való segiteni akarásnak, az ezekben megnyivánuló segitség azonban inkább elvi, mint gyakorlati jelentőségü. Különösen szükségessé teszik, sőt

egyenesen megkövetelik az ügyvédi munkaterület kibővitését a jövő nemzedék létérdekei.

Az ország mai megcsonkitott állapota és nehéz közgazdasági helyzete nem nyujt lehetőséget arra, hogy a főiskolát végzett ifjabb nemzedék megfelelő arányban közhivatali pályára léphessen, kénytelen tehát szabad pályán keresni boldogulását, legalább is megélhetését. De hogyan találhassa ezt meg, ha a szabad pályák munkaterületei nem bővittetnek, holott ennek semmiféle közérdek ellene nem szól, sőt a közérdek éppen azt kivánja, hogy a szakmunka területeiről a közvetitő ügynökök és községi jegyzők munkálata kiküszöböltessék.

A továbbiakban sürgeti a jelentés az okirati kényszerről szóló törvény meghozatalát, valamint a közigazgatási birróság reformját és ennek keretén belül az alsófoku közigazgatási birróság megszervezését is.

Az ügyvédi kar helyzetén való segités — folytatja a jelentés — soha sem volt sürgősebb, mint napjainkban, amikor nemcsak a magyar középosztály ezreinek existenciája forog veszélyben, de egy nagy, és szép multra visszatekintő hivatás is pusztulóban van, melynek megmentése nem lehet közömbös az államra nézve. Senki sem vonhatja kétségbe a kir. kuria elnökének azt a megállapitását, hogy — „megbizható, hivatása magaslatán álló szakképzett ügyvédi kar nélkül jogrendről, jogállamról, az emberi szabadság és vagyonjogok biztonságáról, szóval a jogeszme uralmáról beszélni sem lehet". A nyomorral küzdő ügyvédi kar, ha továbbra is késik a segitség, nem fog tudni megfelelni ezeknek a követelményeknek.

Ruhacsere! Viselt, kopott férfiruháját divatos gyapju szövetre cseréli HEGYI, SAS UCCA 4. SZÁM. (Hivásra házhoz megyek.)

Dr Szende Péter Pál, kiváló közgazdasági szakiró tegnap nagysikerü előadást tartott a debreceni Kereskedő Társulatban.
Balról jobbra: Markovits Ignác bankigazgató, dr Szende Péter Pál, Kardoss Gyula és Kontsek László nagykereskedők.

Meghosszabbodik az iskolaév

A nagy szünidő junius 25-től szeptember 10-ig tart.

Hóman Bálint kultuszminiszter rendeletet adott ki az 1932—33. tanév befejezése és az 1933—34. tanév megnyitása tárgyában. A rendelet hatályon kivül helyezi az iskolai nagyszünidő meghosszabbitása tárgyában tavaly kiadott rendeletet és a következő rendelkezéseket tartalmazza:

1. Valamennyi alsó- és középfoku tanintézetben és középiskolában a tanévzáró ünnepséget junius hó 25-én kell megtartani és ugyanazon a napon kell a bizonyitványokat kiosztani.

2. Az uj tanévben az ünnepies megnyitást (veni sancte) szeptember 10-én kell megtartani és a rendes tanitást szeptember 11-én kell megkezdeni.

Valamennyi nyilvános és nyilvánossági joggal felruházott elemi népiskolában az évzáró vizsgálat teljes tanév esetén junius hó 22-nél előbb meg nem tartható.

A kultuszminiszter felhivta az egyházi főhatóságokat, hogy a főhatóságuk alá tartozó iskolákban hasonló módonr endelkezzenek.

VETÉSJELENTÉS

A földmivelésügyi miniszter mai jelentése szerint a gazdasági munkálatok közül a tavaszi kalászosok vetési munkálatait legnagyobrészt befejezték. A burgonyaültetés, a tengeri alá talajelőkészités, némely helyen a tengerivetés vannak folyamatban. A repce egyes vidékeken kielégitően áll és szépen szárba hajt.

Az őszi buza eddig jól gyarapodott, erősen bokrosodott, fejlődése azonba a hüvös, száraz időjárás miatt megállott.

A tavaszi buza nagyobbrészt egyenletesen kikelt és szépen indult, de a hideg, száraz időjárás következtében alig tud tovább fejlődni.

Az őszi rozsvetések eddig általában szintén jól fejlődtek, kellően sürüek, erőteljesen s dusan bokrosodtak és szárba indultak, de a kedvezőtlen hideg és száraz időjárás a rozsot is megállitotta fejlődésében. A tavaszi rozs kielégitően kelt, de a kedvezőtlen időjárás miatt alig képes fejlődni. Az őszi árpa kellő sürü, elég erős és bokrosodása is erőteljes, de szintén esőt és meleget kiván.

A tengeri korai vetései már kikeltek és azokat már fogasolják is, viszont sok helyen vetése még tart. A késői tengeri vetését csak elvétve kezdték meg s nagyobbára még csak a talajelőkészitései munkálatokat végzik. A burgonya elültetett korai fajtái már kelőfélben vannak. További fejlődésükhöz csapadékos meleg időjárás volna kivánatos. A későiek ültetése helyenként még tart.

A gyümölcsfák közül a mandula, mogyoró, őszi- és kajszinbarack gazdagon virágzanak. Melegebb fekvésekben a cseresznye, meggy és szilva is virágzik.

LASKAI TAGAD.

Budapest, április 22. Laskay Dénes kormányfőtanácsost, a svájci magyar borházak letartóztatott vezetőjét az ügyészség többrendbeli hütlen kezelés büntettével és többrendbeli sikkasztás büntettével gyanusitja. Ezen a cimen kérte az ügyészség a vizsgálóbirótól, hogy hogy Laskay előzetes letartóztatását tartsa fenn.

Laskay mindenképpen igyekezett ártatlanságát bizonyitani.

Azt hangoztatta, hogy ő nem sikkasztott el egy krajcárt sem, teljesen ártatlan és minden célja az volt, hogy a magyar államot minden szégyentől és kártól megmentse. Meg akart felelni annak a bizalomnak, amelyet a magyar állam belé helyezett, de — legalább is igy védekezett — a dekonjunktura tönkretette a legvirágzóbb vállalatokat is.

Laskay kihallgatását hétfőn folytatják.

Fényképezőgépek filmek, lemezek és SZEMÜVEGEK beszerezhetők **Ungár József** látszerész- és foto-szaküzletében Széchenyi-u. 1. SZEMKLINIKAI és orvosi recept után szemüvegek olcsón, szakszerüen és gyorsan készülnek.

A Tiszántulnak nagy szüksége van a debreceni klinikákra

Mint lapunk első oldalain jelentjük, a debreceni orvoskari fakultás és a nagyerdei klinika megszüntetésének vagy redukálásának veszedelme elmult. Hóman Bálint kultuszminiszter megnyugtató nyilatkozata alkalmas arra, hogy a kételyeket eloszlassa. Mégis nem lesz felesleges, ha rámutatunk, milyen nagy szüksége van nemcsak Debrecennek, hanem a Tiszántulnak az egyetemi klinikákra.

A TISZÁNTUL AZ ORSZÁG LEGFERTŐZÖTTEBB VIDÉKE

Hiteles megállapitások szerint az Alföld a legfertőzöttebb vidéke az országnak. A boncolások alkalmával kétségtelenül megállapitható, hogy a lakosság száz százaléka, ha nem is aktiv, de feltétlenül keresztül ment tuberkulózis fertőzésen.

Az utóbbi időben végzett statisztikai megállapitások alapján az összes halálokok gyanánt szereplő kórfolyamatokban a vérbaj oly rohamos növekedést mutat, hogy már csak Csehország statisztikája rosszabb a mienknél Középeurópában. Sajnos a szomoru második helyre jutottunk fel.

A debreceni venereás betegellátás egyenesen szégyen ma is. Rendőrök kisérnek az utcán betegeket, akiknek a számára nincsen hely, akiket hely hiányában Debrecenből Szolnokon, Nyiregyházán, sőt Miskolcon próbálnak elhelyezni. Ezen a téren nem leépitésre, de egyenesen fejlesztésre van szükség, hogy a mai türhetetlen állapotokon segitve legyen.

A DUNÁNTUL ÖSSZEHASONLITHATATLANUL KEDVEZŐBB HELYZETBEN VAN KÓRHÁZAK TEKINTETÉBEN

Csak egy egyszerü összehasonlitás kell annak megállapitására, hogy a Dunántul mennyivel kedvezőbb helyzetben van a Tiszántulnál. A Dunántulnak két és félmillió az összlakossága és a pécsi egyetem kivételével 4100 a kórházi férőhelyek száma. Hatalmas, négyszáz ágynál több férőhellyel rendelkező kórházak vannak Győrben, Kaposvárott, Székesfehérvárott, Szombathelyen.

Ezzel szemben a Tiszántulon, ahol a lakosság száma másfélmillió, a kórházi ágyak száma — leszámitva a debreceni egyetem máris redukált ágyszamait, — mindössze 1150 kórházi ágy áll rendelkezésre. Pedig a Tiszántulon sokkal kedvezőtlenebbek az egészségügyi viszonyok, mint a Dunántulon. A Tiszántulon mindössze a debreceni, a miskolci és a nyiregyházi kórházak jöhetnek számitásba.

A debreceni klinikák ambuláns rendelésein egyenként átlag négyezer uj beteg jelentkezik kezelés végett évente. A nyolc klinikát alapul véve tehát körülbelül harmincezerre tehető az ambuláns uj betegek száma évente. Harmincezer uj beteget látnak el tehát a debreceni klinikák részben mint járó beteget, részben mint fekvő beteget tanácsal, kezeléssel, gyógyszerrel.

TÜRHETETLEN ÁLLAPOTOK VOLTAK AZ EGYETEM LÉTESITÉSE ELŐTT

Amikor 1920-ban a debreceni egyetem orvosi fakultásának megnyitása után a klinikák a bevezető munkálatokat végezték, Debrecenben, de különösen a vidéken a szó legszorosabb értelmében ázsiai esetek kerültek kezelés alá. Valósággal mindennapos volt a vérbaj tertierformája, a gumma, amit sikerült nagy erőmegfeszitéssel odarendelni, hogy az utóbbi években már csak ritkán fordul elő.

Rettenetes méretekben grasszált a két legnagyobb magyar népbetegség, a tuberkulózis és a vérbaj. A klinikák több, mint tizesztendős heroikus munkája következtében nagymértékben sikerült gátat vetni a két nagy betegség pusztitásainak. Az ugynevezett »ázsiai« esetek ugyszólván teljesen eltüntek és a felvilágositó munka következtében egyre jobban védekezik a nép a vérbaj és a tuberkulózis ellen.

A tuberkulózisnak, ennek a szörnyű és pusztító népbetegségnek csak a klinikák munkája vethet gátat. *Hiszen csak el kell menni a sebészeti klinika ambuláns tuberkulózis rendelésére. Az orvosok is elfacsarodott szivvel végzik munkájukat a szörnyen pusztitó betegség áldozatai között. Százhúsz beteg zsufolódik össze egy-egy rendelésen.*

A KLINIKÁK KUTATÓ MUNKÁJA.

Ma a klinikákon egyetlenegy uj gyógyitó eljárás sem marad kipróbálás nélkül, a legkülönbözőbb modern eljárásokat és gyógyszereket vizsgálja ki a klinika és ha az uj gyógymódok, az uj gyógyszerek bevállnak, kibocsátja közhasználatra. —

A klinikákon ugyszólván naponta fordulnak elő újabb és újabb kóresetek, amelyekre a klinika megfelelően be tud gyógymódokat állitani. — *A klinikákon szép könyvtárak létesültek, hatalmas méretü kutató munkák folytak*, amelyeknek az eredményei, felvételei, statisztikái, metszetei elképzelhetetlen értéket reprezentálnak, müszereket állitottak be és próbáltak ki, sőt találtak fel. A kisérletek eredményeit átadták az egyetem orvostudományának és a nagyközönség látta a hasznát.

A GAZDASÁGI SZEMPONTOK.

Nem utolsó szerepet játszanak a gazdasági szempontok sem. *Hiszen a klinikák egyik legnagyobb felvevője a debreceni gazdasági életnek. Rengeteg ember él a debreceni klinikák fogyasztásából és a debreceni gazdasági életnek ma már óriási tényezője a debreceni klinikai telep, ahol a betegek ezreinek az ellátására évente milliókat fordítanak és ez a hatalmas összeg beáramlik Debrecen gazdasági életének vérkeringésébe.*

Römer Richárd.

Buresch volt osztrák kancellár Bupapesten

Budapest, április 22. Buresch volt osztrák szövetségi kancellár, tartományfőnök, a keresztényszociálista párt parlamenti frakciójának vezére, tegnap óta Budapesten tarózkodik. Vele jött ide az osztrák keresztényszociálista párt több vezető képviselője. Utjuknak célja az, hogy Ausztria és Magyarország között a gazdasági és idegenforgalmi kapcsokat megerősitsék.

Gömbös miniszterelnök délben fogadta Buresch volt osztrák szövetségi kancellárt, továbbá Heiml és Kollmann volt miniszterek látogatását. A beszélgetés során a két állam között fennálló **baráti viszony és számos gazdasági kérdés** került megvitatásra. Fischer tartománygyülési elnök a mezőgazdaságot érintő kérdésekről tárgyalt Hoyos Miksa gróffal, a mezőgazdasági kamara elnökével, Sommsich László gróffal, az OMGE elnökével és Mutschenbacher Emillel, az OMGE igazgatójával. Kollmann volt miniszter az idegenforgalmi kérdésekről folytatott megbeszéléseket bizonyos magyar idegenforgalmi körökkel.

A stájer Heimwehrek Hitlerhez csatlakoztak

Bécs, ápr. 22. Az osztrák politikai élet eseménye a Heimwehr kettészakadása hitlerista és kereszténytyszocialista táborra. A stájer Heimwehr, amely ennek a nemzeti alapon álló alakulatnak csaknem legerősebb szervezete Ausztriában, megállapodást kötött Lienzben az osztrák horogkeresztesekkel. Ebben harci közösségre lépnek egymással a stájer Heimwehr és a nemzeti szocialisták és surlódásmentes együttmüködésre kötelezik magukat. A német nép vezérének Hitlert ismerik el és erős nemzeti koncentrációs kormány alakulását követelik Ausztriában, aminek előfeltétele a mostani nemzeti tanács feloszlatása és uj választások haladéktalan kiirása.

Bécs, ápr. 12. A Heimwehr részéről a legélesebben cáfolják azokat a hireket, hogy a Heimwehr-szervezetek országos vezére, Starhemberg herceg bukófélben van és hogy a Heimwehr felbomlása már csak rövid idő kérdése. — A Heimwehr-szervezetek továbbra is zárt sorokban Starhemberg mögött állanak. Nem változtat ezen az a tény sem, hogy a stájer nemzeti szocialista osztagok, amelyek egyelőre még Heimwehr-szervezetnek nevezik magukat, a nemzeti szocialista harci programnak megfelelően megkezdték a harcot Starhemberg ellen.

Festék és háztartási cikkekért forduljon bizalommal a
Krayer E. és Társa
festékgyár
fióküzletéhez
Csapó-u'ca 5. szám alatt.

Hitler diszpolgárságát osztrák szülővárosa leszavazta.

Bécs, ápr. 22. Az Inn mellett fekvő Braunnauban, Hitler szülővárosában, a községi képviselőtestület nagynémet tagjai inditványt nyujtottak be, hogy válasszák meg Hitler kancellárt diszpolgárrá. Az inditvány először a város jogügyi bizottsága elé került, amely ma szavazott fölötte. Két keresztényszocialista és két szociáldemokrata városi képviselő ellene foglalt állást, két nagynémet és egy nemzeti szocialista pedig mellette szavazott, igy tehát az inditványt elvetették. Most a javaslat a városi közgyülés elé fog kerülni.

A német birók és ügyészek a Hitler-pártban.

Berlin, ápr. 22. A porosz birói egyesület a következő határozatot hozta: Az egyesület fogadalmat tesz amellett, hogy a német jog és a német népközösség fölépitésében egyöntetüen közremüködik. Ez pedig csak Hitler Adolf vezetése alatt lehetséges, miért is a porosz ügyészeket és birákat az egyesület vezetősége a nemzeti szocialista pártba való belépésre szólitja föl.

LEGUJABB SPORTHIREK

A BUDAI 11 LEGYŐZTE SOROKSÁRT 4:2 ARÁNYBAN

Budapest, április 22. Budai 11—Soroksár FC 4:2 (3:0). I. osztályu ligabajnoki mérkőzés, a Sport uccai pályán. Biró: Magyar. 1200 néző.

A MAGYAR BIRKOZÓK „LELÉPTÉK" AZ ESZT ELLENFELEKET

Budapest, április 22. A finn-eszt és magyar birkozóverseny első napját szombaton este bonyolitották le, a magyar csapat meglepően nagy, 15:9 arányu győzelmet aratott, az igen nagy nevekből összeállitott eszt csapat ellen.

Felvonultak először az összes résztvevő csapatok, mindhárom Himnuszt eljátszották, majd Pekár Gyula és Bán Aladár eszt és finn nyelven üdvözölték az idegen versenyzőket.

A magyar csapatban különösen jó volt Zombory, Ferenczy és a tartaték nehézsulyu Vargha, akik mindhárman tussal győztek.

A DEBRECENI IDRÁNYI MÁSODIK LETT A HONVÉDTISZTI VIVÓVERSENYEN

Budapest, április 22. A honvédtiszti vivóklub szombaton délután rendezte második meghivásos párbajtőrversenyét. A versenyen heten indultak, kezdetben használták a találatjelző gépet, 4—5 mérkőzés után azonban gép nélkül ujból elülről kezdték a versenyt. Első lett dr Gözsi Sándor öt győzelemmel, 2. Idrányi Ferenc főhadnagy 4 győzelemmel, 9 kapott tus., 3. Timár Gyula 4 győzelemmel, 10 kapott tuss.

HAMIS HIR OLASZ FEGYVERSZÁLLITÁSRÓL

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A bukaresti Universul cimü lap nyomán a prágai Narodny Listy és több más külföldi lap is azt a fantasztikus hirt közölte, hogy Olaszországból Bulgárián át fegyverszállitmányok vannak utban Magyarország felé. Illetékes helyen kijelentik, hogy ez a hiresztelés elejétől végig szemenszedett valótlanság.

KIADÓ VÁROSI LAKÁSOK ÉS ÜZETHELYISÉGEK

A Simonffy u. 1. sz. bérház I. emeletén négy szobás lakás, a Simonffy u. 2. sz. bérházban egy drb üzlethelyiség és az Iparostanonciskola alatt egy üzlethelyiség kiadó.

A Rakovszky uccai bérház fsz. 2. sz. alatti két szoba-konyhás lakás, a Szoboszlói uti kislakásos bérházban egy- és kétszobás lakások kiadók.

A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza, I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

A Füvészkert u. 4. sz. bérházban négyszobás lakás, a Szent Anna u. 10—12. sz. alatti bérházban három és négyszobás lakások s ugyane bérházban üzlethelyiségek kiadók.

A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet vitéz Szegedi Gyula főmérnöknél a Szent Anna u. 10—12. sz. bérház félemeletén délután 3 és 5 óra között.

Polgármester.

SZINHÁZ

HETI MŰSOR:

Április 23-án, vasárnap délután 3 órakor: **Kadettszerelem.** (Zóna.)

Április 23-án, vasárnap délután 6 órakor: **Három a kislány.** (Zóna.)

Április 23-án. vasárnap este 9 órakor: **Zsákba macska.** (Zóna.)

Április 24-én, hétfőn este 8 órakor: **Carramba.** Premier. (A 30. bérlet.)

Április 25-én, kedden este 8 órakor: **Carramba.** (B 30. bérlet.)

Április 26-án, szerdán délután 3 órakor: **Kadettszerelem.** (Zóna.)

Április 26-án, szerdán este 8 órakor: **Carramba.** (C 30. bérlet.)

Április 27-én, csütörtökön délután 3 órakor: **Kadettszerelem.** (Zóna.)

Április 27-én, csütörtökön este 7 órakor: **Svetits Szövetség előadása.**

Április 28-án, pénteken este 7 órakor: **Svetits Szövetség előadása.**

ÜNNEPI OPERAEST A CSOKONAI SZINHÁZBAN

Gyenge Anna (Anne Roselle) debreceni vendégszereplése.

Maradandó emlékű ünnepi előadás keretében ujította fel a Csokonai színház Puccini örök-szépségü remekművét, a »Pillangó kisasszony« cimü operát. Puccinit hallgatni mindenkor ünnepszámba megy, de most kétszeresen ünneppé avatta, hogy a cimszerepet a newyorki Metropolitan világhirü operaénekesnője, a magyar származású *Gyenge Anna (Anne Roselle)* énekelte. A vendégművésznő tüneményes lirai szopránja olyan világosan, tisztán és szinesen csengett, hogy egészen elbüvölte a közönséget, amely zsufolásig megtöltötte a színházat. A szöveget olaszul énekelte, ami elcinte némi családást keltett, de szívvel, érzéssel telitett, kifejező játéka és szárnyaló hangja fokozatosan meghóditotta a hallgatóságot, amely az extázisig növekedett lelkesedéssel tapsolta ki ujra és ujra függöny elé, majd vasfüggöny elé a világ egyik legnagyobb énekesnőjét. Mikor pedig a második felvonás után Anne Roselle klasszikus tisztaságú, gyönyörü magyar nyelven, meghatott hangon köszönte meg az ünneplést és kedvesen jelentette be, hogy 17 évig kellett várnia, amig Debrecenbe jöhetett, — az előkelő publikum olyan elragadtatott tapsviharban tört ki, amilyenre ritkán volt példa a színház öreg falai között.

Szuzuki szerepében a gyönyörü hangú K. *Voith* Ilonka ezuttal is excellált. Játékban is, énekben is a legelső klasszist képviselte. *Szórád* Ferenc elegáns Pinkerton volt s hajlékony lirai tenorja melegen zengett. *Érdi* Pálban pompás hangu baritonistát ismertünk meg s reméljük, hogy vele többször fogunk találkozni. Kár, hogy alakitásán egy kis unottság érzett. A mellékszereplők megálliák helyüket. A legjobb volt *Károlyi* Vilmos, aki maszkban is karakterisztikus. A zümmögő kar elsőrangut produkált, de a »Pillangó kisasszony« tavalyi előadásán — érthető okokból — a mostaninál is jobbat nyujtott.

Az operaelőadás másik attrakciója *Komor* Vilmos karnagy művészi teljesitménye volt. Tökéletes muzikalitással, bámulatos felkészültséggel és magával ragadó lendülettel dirigálta a zenekart, melyet zseniális dirigensi munkájával hivatása magaslatára emelt. Az ünneplésből természetesen Komor karnagynak is kijutott, akit a szereplőkkel együtt számtalanszor hivtak a lámpák elé.

(b. p.)

ERDELYI FÖLDET ADOTT ÁT A SZEFHE GYENGE ANNÁNAK

Tegnap este az előadás előtt szépséges és megható keretek között pár perces ünnepség zajlott le a szinházban. A debreceni Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete üdvözölte Erdély szülöttét, a világhirü énekesnőt abból az alkalomból, hogy Debrecenben vendégszerepelt. A hat tagu küldöttséget Szalacsy Rácz Imre dr. a SzEFHE örökös elnöke vezette és ő mondta a pár perces ünnepi beszédet, mi közben átadta azt a művészi kivitelü fából faragott edénykét, melyben az Egyesület tagjai Erdély földjének egy rögét, a Székelyföld vérrel, könnyel áztatott földjének darabkáját adta át a világhirü énekesnőnek.

— Fiatal szivünk szeretetét és hazai földről hozott testvériségét hoztuk el a hazai föld nagy szülöttjének. Aranyunk, ezüstünk nincs, de adjuk az aranynál, ezüstnél drágább ajándékul ezt a rögét a hazai földnek, melyet Háromszék egyik völgyéből hoztunk el. Ez a maréknyi föld, melyben gyökerünk elásva mélyen! Ne hagyd, ne hagyd, hogy szerte hulljunk, hogy eke vas, vagy irtó féreg összetépjen! Ennél a földnél így szoktunk mi áldozni ezeknek a szavaknak kiejtésével ünnepi áldozásainkon s most ennek a földnek darabkáját adjuk megmaradó ajándékul annak, ki távol él a hazai földtől és a nagy világban szerez hirt, nevet, dicsőséget a székely magyar névnek. Adjuk pedig ajándékul ezt a földet azért, hogy széles e világon jártában, kellőben emlékeztesse szivét, lelkét ez a rög mindaddig a hazai föld rabságára, míg el nem jön az ideje a mi felszabadulásunknak. Ez a föld legyen hűséges társa, hivséges figyelmeztetője és élő lelkiismerete művészete és dicsősége utján! — mondotta többek között ünnepi beszédében Szalacsy Rácz Imre.

A művészi kivitelü faragott edénykét Szalacsy Rácz István festőművész tervezte és készitette. Dr. Pokoly László, a SzEFHE ezidei elnöke szép virágcsokrot nyujtott át az egyesület nevében üdvözletül. Kardoss Géza szinigazgató pedig az ünnepi előadással kapcsolatosan a SzEFHÉNEK diszpáholyt adott, hogy a székely ifjuság minél nagyobb számmal képviseltethesse magát.

MA VASÁRNAP

3

előadást tart a szinház.
Mind a három előadás
ZÓNA HELYÁRAKKAL.
Legdrágább földszinti jegy
80 FILLÉR.
Délután 3-kor zóna helyárakkal

Kadetszerelem

Este 6-kor zóna helyárakkal
TIMÁR ILA ÉS SZÓRÁD FERI
felléptével

Három a kislány

Este 9 kor zóna helyárakkal
Közkivánatra!

Zsákbamacska

HÉTFŐ, KEDD ÉS SZERDÁN
a legkacagtatóbb ujdonság!
Operett akadályokkal!

CARAMBA

SZERDA ÉS CSÜTÖRTÖK
délután zóna helyárakkal

Kadetszerelem

A szinház igen tisztelt bérlőinek joga van — tekintve, hogy nagy héten félhelyárakkal játszott a szinház — egy délutáni zónaelőadást díjtalanul megtekinteni!

Három hónapra itélték, mert izgató tartalmu iratokat olvasott fel a szocialista pártban

Egy büdszentmihályi kőmüvesmester bünügye a debreceni tábla előtt.

A debreceni ügyészség kormányzósértés, valamint az állami és társadalmi rend felforgatása ellen irányuló vétség cimen emelt vádat D. Alföldy Sándor büdszentmihályi iparos ellen, akinek ügyével többizben foglalkozott a törvényszék. A vádirat szerint néhány évvel ezelőtt Alföldy Sándor különféle iratokat kapott Dél-Amerikából Varga Imre nevü ismerősétől. Az egyik irat állitólag a munkásinduló volt, a többi irat pedig két ujságcikk, melyek sulyos vádakat tartalmaztak az állam vezetői ellen. Alföldy a cikkeket lemásoltatta László nevü fiával, majd elvitte azokat a büdszentmihályi szocialista pártba és ott többek előtt felolvastatta Szabó Imre és Nagy Lajos pártelnökökkel.

Feljelentés folytán a csendőrség nyomozást indított a lázító tartalmu röpiratok után, amelyeket sikerült is elkobozni. Ugyanakkor a csendőrség őrizetbe vette Alföldy Sándor 37 éves büdszentmihályi földmüvest, akit a törvényszék kormányzósértésért és az állami rend felforgatása ellen irányuló vétségért öthónapi fogházra itélt.

Fellebbezés folytán most került az ügy a debreceni táblán dr. Várady Sándor tanácselnök büntető tanácsa elé. Az iratok ismertetése és a perbeszédek után a tábla D. Alföldy Sándor büntetését az enyhitő körülményekre való tekintettel háromhónapi fogházra szállitotta le. A tábla itélete jogerős.

KOZMETIKA

DR. AUSTERLITZ LÁSZLÓ
bőrgyógyász-szakorvos.

SZEMÖLCSÖK, ANYAJEGYEK

Ezen képződmények eltávolitását torzitó voltuk mellett a következő körülmények is szükségessé tehetik: az u. n. közönséges szemölcsök, amelyek főleg a kézen szoktak előfordulni, fertőzéses eredetüek. Ennek következtében részint ugyanazon az egyénen szaporodnak el, másrészt pedig másokat is megfertőzhetnek. Másik ilyen körülmény az, hogy különösen a sötét barna szinü anyajegyekből rosszindulatu daganatok fejlődhetnek ki. Rendkivül zavaróak lehetnek még a talpon levő szemölcsök, amelyek helyzetüknél fogva igen sok fájdalmat okozhatnak.

A szemölcs eltávolításának leggyakoribb módja az, hogy a szemölcsöt helyi érzéstelenitésben éles kanállal kikaparjuk, vagy még biztosabban és pontosabban diathermiával elpusztitjuk. Lapos, felületes anyajegyeknek legcélszerübb kezelése a szénsavhóval való elfagyasztás. Lapos, de már mélyebbre terjedő anyajegyek eltávolitása kivágással történik. A kis mütét minden esetben teljesen fájdalmatlan és a seb egy héten belül teljesen be is gyógyul. Az u. n. lencsék eltávolitása vagy diathermiával vagy egy fogorvosi furóhoz hasonló eszközzel való lereszeléssel történik. Nem szabad az anyajegyeket maró anyagokkal kezelni, mert ezek az anyajegyeknek rendszerint csak egy részét pusztitják el, a megmaradt rész aztán annál erősebb növekedésnek indul.

Az erekből álló anyajegyeknek az u. n. tüzfolloknak eltávolitásánál a régebben használt szénsavhó kezelést teljesen háttérbe szoritotta egy a rádiummal rokon anyagnak az alkalmazása. Ugyanezen szerrel nagyon szép eredmények érhetők el a szemhéjjakon fellépő kis sárga csomócskáknál is.

A beérkezett kérdésekre a következőkben válaszolunk:

B. A. Zsiros arcbőrnél reggel és este boraxos melegvizzel való mosakodást és szalicilos alkohollal való ledörzsölést és kénes pudert ajánlok.

L. Ilonka. A leirt elváltozás valószinüleg gombás fertőzésből ered. Feltétlenül forduljon orvoshoz.

2349. számu előfizető. Aggodalmai teljesen alaptalanok. Rendszeres arcmasszázzsal minden rendbe jön.

Fekete Irma. Az arcán látszó lukacsok a tág pórusok miatt vannak. Házilag nem kezelhető. Szénsavhó kezelést ajánlok, de ezt csak szakorvos végezheti.

E. K. Kérdéseire részletesen levélben feleltünk. Más hasonló választ igénylő kérdése esetén sziveskedjék 10 filléres válaszbélyeget csatolni.

RABLÓTÁMADÁS EGY NY. PÉNZÜGYŐR ELLEN.

Nem mindennapi rablási ügyben nyomoz most a debreceni csendőrség. A nyirmihálydi csendőrőrsön feljelentést tett Ujhelyi István nyugalmazott pénzügyőr aki állitólag Debrecenben a Szent Anna ucca 36. szám alatt lakik és azt adta elő, hogy Nyirmihálydi határában három ismeretlen ember megtámadta. Felszólították, hogy adja át pénztárcáját, amit ő meg is tett. A rablók egyike egy magas szőke férfi a pénztárca tartalmát kiüritette, majd az abban levő 600 pengő készpénzt megtartva a tárcát az iratokkal együtt vissza adta.

A csendőrség a nyomozást abban az irányban folytatja, hogy a Szent Anna uccán lakik-e Ujhelyi nevezetü ember és ha igen állitólag feleségét kihallgatják, volt-e férjénél 600 pengő.

BALOGH táncintézetében
PÉTERFIA 30. SZÁM.
minden szombaton és vasárnap
ÖSSZTÁNC.

MOZI

Mozik műsora:

VIGSZINHÁZ. Vasárnap, hétfő: **Önagysága nem akar gyereket.** (Liane Haid ésGeorg Alexander.)

APOLLÓ. Hárman egy ellen. Kalandortörténet. **Szerelmes vakáció,** vidám kaland 6 felvonásban.

URÁNIA. Vasárnap: **Miszter X.** Titokzatos történet 10 felvonásban. Hétfőn: **Két szív — egy dobbanás.** Filmoperett 10 felvonásban (Lilian Harvey, Halmay Tibor.)

Előadások hétköznap: 5, 7 és 9, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor. Az első előadások félhelyárakkal.

VIGSZINHÁZBAN keddtől: A legujabb magyar film! **Kisértetek vonata.** Rökk Marika, Törzs Jenő.

METEOR MOZI MŰSORA

VASÁRNAP: **»Gyilkos nyomában«**, George O,Brien kalandorfilmje. Partnere: Sally Eilers. — Megelőzi: **»Hollywoodi éjszakák«** Lola Lane főszereplésével, 7 felvonásban. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

HIREK

A RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20—45.
A MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban d. e. 10 órakor és d. u. 5 órakor dr. Farkas Pál. Kistemplomban d. e. 9 órakor Baja Mihály, 11 órakor Kovács József, d. u. 5 órakor vallásos ünnepély, Nagy István. Kossuth uccai templomban d. e. 10 órakor Magyar Bertalan, d. u. 5 órakor dr. Módis László. Árpád téri templomban d. e. 10 órakor Molnár Ferenc, d. u. 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi templomban d. e. 10 órakor Nagy Sándor, d. u. 5 órakor dr. Soós Béla. Homokkertben d. e. 10 órakor Kovács Pál, d. u. 3 órakor Görömbey Zoltán th. Nyilastelepen d. u. 3 órakor Kovács Pál. Csapókertben d. e. 10 órakor és d. u. 3 órakor Halász András. Alvinczy téren d. u. 3 órakor Tóth Sándor. Nyulason d. e. 10 órakor Murányi Árpád th. Sámsoni uti iskolában d. u. 4 órakor Bárdi Ferenc th. Kerekestelepen d. u. 3 órakor Farkas Miklós th. Téglaskertben d. u. 3 órakor Hotorán Emil. Wolaffkatelepen d. u. 3 órakor Széchenyi Endre.

— **Vasárnapi rend a róm. kath. templomban és az iskolakápolnákban.** Husvét utáni első vasárnap. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor csendes szentmisék, fél 10 órakor ünnepélyes nagymise, utána prédikál Mellau Ferenc káplán. Délután 6 órakor litánia. Csapókertben 10 órakor szentmisét mond Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. Nyilastelepen 10 órakor Szabó Imre káplán. Homokkertben 10 órakor Szilassy Ferenc kegyesrendi tanár. Auguszta-szanatóriumban 9 órakor Somogyi Ferenc káplán. Nagyszepesen 9 órakor dr. Rassovszky Kálmán kegyesrendi tanár.

— **Vasárnapi rend a gör. szert. róm. kath. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fodor Antal segédlelkész tartja. D. u. 3 órakor vecsernye szentségimádással, utána rózsafüzérájtatosság, d. u. 5 órakor műsoros estély.

— **Az evangélikus templomban** április 23-án, vasárnap d. e. 9 órakor ifjusági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos önálló hitoktató. D. e. 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet. Prédikál mindkét istentiszteleten Pass László lelkész.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos u. 23 alatt levő imaházban vasárnap d. e. 9—10-ig imaáhitat, 10—11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig vallásos estély, vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8—fél 9-ig prédikáció. Pénteken este fél 8—fél 9-ig bibliaóra szabadhozzászólással.

— **A Katholikus Otthon** rendes évi közgyülését ápr. 30-án, vasárnap délután 7 órakor tartja Kandia u. 17. sz. alatt levő helyiségeiben. Az esetleges inditványokat irásban kell benyujtani három nappal a közgyülés előtt. Utána vacsora.

— **Az árpádházi boldog Margit Leányklub** ápr. 23-án, vasárnap délutáni előadásán a müsor a következő: 1. „A pénz sorsa és a mi sorsunk". Dr Antal Gábor ügyvéd. 2. Szaval Rogge Ica, a leánykör tagja. 3. A testnevelés és testalkat, orvosi vonatkozásban. Dr Lengyel Zoltán. 4. Zivuska Andor: „Induló hajó", melodráma, szavalja Móricz Annus klubleány, zongorán kisér Márton Vera. Kezdete pontosan 5 órakor. Belépti dij nincs. Az érdeklődő közönséget ezuton hivja meg a Leányklub vezetősége.

x **Táncvizsga a Koronában ma este.** Leckedij 50 fillér, az uj tanfolyam megkezdődött, beiratások még elfogadtatnak.

A kiütéses tifusz veszélye miatt fertőtlenitik a tömeglakásokat

Dr. Vass Károly a szombati polgármesteri értekezleten bejelentette, hogy szigoru rendelet érkezett a belügyminisztertől kiütéses tifusz elleni védekezésre vonatkozólag. A tömeglakásokat fertőtleniteni kell. Ez már a Salétrom laktanyában meg is történt, most következik *a Ghillányi és Téglavető*. A hatóság megkereste a csendőrséget és a rendőrséget, hogy a kóbor cigányokat fertőtlenitési céljából állitsák elő.

x **Számos női bajnál** a természetes „Ferenc József" keserüviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.

— **A Dóczi tanitónőképző templomi hangversenye.** Május 10-én az intézet kitünő, 120 tagu énekkara Debrecenben egészen uj müsor keretében a prot. egyházi zene remekmüveit (Corelli, Lotti, Schütz, Schubert, Mendelssohn, Wagner) óhajtja bemutatni a komoly nevelés és zene hiveinek. Az ünnepély védnöke dr Baltazár Dezső, aki záróbeszédet is mond.

x **Cserépkályhák** nagy választékban, Hartmuth és más rendszerrü átrakásokat, tisztitásokat vállal **Krisch Károly**, Piac ucca 89., telefon 12—18. sz.

— **Evangélizáló est a Csapó uccai egyházrészben.** A Csapó uccai egyházrész Szappanos u. 16. sz. a. gyülekezeti otthonában minden vasárnap este fél 8 órakor egvangelizáló estét tart változatos müsorral. A mai estén dr Dancsházy Sándor helvettes vezető lelkész tart előadást „Emmaus felé" cimmel. Az egyházrész vegyeskara két énekszámot ad elő. Szaval Papp Margit. Belépődij nincs, szives adományok az egyházrész szegényei javára fogadtatnak. Mindenkit szeretettel hiv és vár az Egyházrész.

— **Vallásos ünnepély a Kistemplomban.** Ma, vasárnap délután öt órakor a Kistemplomban vallásos estélyt rendez a Piac uccai egyházrész, a rendes istentiszteleti időben. A szószéki igehirdető szolgálatot Nagy István diakonissza intézeti lelkész látja el. Szavalni fog egy alkalmi költeményt Krisztina testvér, a Piac uccai egyházrész diakoniszsája. A Csapó uccai egyházrész vegyeskara pedig két énekszámot ad elő Musza Ferenc kántor vezénylésével.

Előzd meg a nagyobb bajt,
BAYER PURGO enyhén hajt,
Egészségnek mit sem árt,
Utánzattól szenvedsz kárt.

— **Vallásos ünnepély az Ispotályi templomban.** Vasárnap délután 5 órakor az Ispotályi templomban a Keresztyén Ifjusági Egyesület vallásos ünnepélyt rendez, amelyen az igét dr Soós Béla, Dóczi intézeti tanár fogja hirdetni. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Fennálló ének: 4 dics. 2. Főének: 88. dics. 1. 5. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik: Kulcsár Dezső segédlelkész. 4. Közének: 7. d. 6. v. 5. Prédikál dr Soós Béla Dóczi intézeti tanár. 6. Szólóéneket ad elő: Bakó József KIE tag. 7. Szaval: Ambrus Sándor KIE tag. 8. Záró imát és áldást mond Felker János lelkész. 9. Záróének: 88. d. 8. v.

x **Gyermekét** szépen, olcsón öltözteti, ha ruháit Horovitznál veszi. Püspöki palota, Nagytemplommal szemben.

— **Háztartási tanfolyamot rendez** az I. számu gazdasági népiskola felnőttek számára a főzés, kenyérsütés, tészták stb. készitése, gyakorlati elsajátitása céljából. Jelentkezni lehet az iskola igazgatóságánál délelőtt 8—12, délután 3—5-ig Mikepércsi ut 10.

x **Berzékinél** uj képek, olcsó mütermi árak. Piac u. 38.

— **A vasutas Mansz leánykörének** kézimunkadélutánja kedden, 25-én délután 4 órakor lesz megtartva. A tagok minél nagyobb számban való megjelenését és pontosságát kérjük, mivel fél 6-tól a terem foglalt. — Elnökség.

— **Kedden van az Izraelita Nőegylet teaestélye.** Hirt adtunk már arról, hogy a debreceni Izraelita Nőegylet a téli szezon bezárásaképpen f. hó 25-én, kedden este 9 órai kezdettel teaestélyt rendez a Bika szálló üvegtermében. A táncczal egybekötött társas összejövetelen a zenét a Bika jazz fogja szolgáltatni. Záróra éjjel 1 órakor. Belépődij ezuttal sem lesz. Az előjelekből itélve a teaestély fényesen fog sikerülni és méltó záróköve lesz a téli szezonban olyan közkedveltségnek örvendő teadélutánoknak. Az estélyre az egylet tagjait, ezeknek hozzátartozóit és barátait ezuton hivja meg és elvárja az elnökség.

— **Közegészségügyi előadás.** F. évi április 25-én, kedden délután 6 órakor a Déri muzeum előadótermében Neuber Ede „A debreceni I. oszt. elemi iskolás tanulók egészségügyi átvizsgálása különös tekintettel a fertőző betegségekre és azok megelőzésére" és Vásáry István „Az utóbbi évtized városi intézményei a közegészségügy szolgálatára" cimmel tartanak előadást.

x **Kocsik**, ujak és javitottak, minden alakban. Riesz kocsigyár, Debrecen.

— **Ecsedi Isván: „Utazásom a Szentföldön"** könyvalakban megjelent. A mindvégig érdekes, közvetlen elbeszélő modoru 272 oldalas, csinos külsejü utleirás rendkivül olcsó 1.50 filléres áron kapható minden könyv kereskedésben.

x **Értesülésünk szerint** karikagyürük, jegyékszerek olcsón jóminőségben kapható Sretter János órás és ékszerésznél, Debrecen, Batthyány u. 13.

— **A Déri muzeum felügyelő bizottsága** április 24-én, hétfőn délután 5 órakor a Déri muzeumban bizottsági ülést tart a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. Jelentés a Déri muzeum 1932. évi müködéséről. Jelentés gr. Dégenfeld Pál háborus plakett adományáról. Jelentés a fancsikai aranyleletről. Inditványok.

— **A debreceni KIE** V. számu csoportja a saját helyiségében Mikepércsi ut 7. alatt április 23-án, vasárnap délután 6 órai kezdettel müsoros és vetitettképes előadást tart nagyon szép müsorral.

x **Ötven pengőt kereshet havonta,** ha jó a rádiója, mert nem dobja ki pénzét haszontalan szórakozásra. Mayer Emil okl. gépészmérnök rádiólaboratóriumában megjavitják bármily gyártmányu készülékét, hangszóróját. Kicsi rezsi, olcsó árak! Alkatrészek! Burgondia 15. Telefon 15—79.

— **A Honsz** f. hó 23-án délután 3 órakor a városháza közgyülési termében folytatólagos rendes évi közgyülést tart, amely a jelenlevő tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Beszámoló a Csoport mult évi müködéséről. 3. Az 1932. évi zárszámadás beterjesztése és javaslat a felmentvény megadására. 4. Tisztujitás. 4. Esetleges inditványok. Elnökség.

NŐI SZÖVETET, SELYMET
Olcsó árban vásárolhat nálam
BENYÁTS
szinben, mintában, minőségben mind azt ami divat, mind azt ami elegáns

SZÉKELÉSI ZAVAROK, bélgörcs, puffadtság, gyomorszédülés, izgalmi állapotok, szividegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosz szullét esetén a természetes **„Ferenc József"** keserüvíz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüriti, a vérkeringést előmozditja s tartós megkönnyebbülést szerez. Korunk legkiválóbb orvosai a **Ferenc József** vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák. A **Ferenc József** keserüvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A Kath. Népszövetség** debreceni szervezete f. hó 23-án, vasárnap delelőtt 11 órakor a Varga uccai elemi iskolában ismeretterjesztő előadást tart. Előadó Szabó Imre káplán, a Kath. Népszövetség debreceni elnöke. Semmiféle belépődij nincs. A tagokat és az érdeklődőket szeretettel várja a szervezet.

— **Roncsik Jenőt Zalába hivják előadóul.** Zalamegye alispánja felkérte Roncsik Jenő főparancsnokot, hogy az ott tartandó tüzoltótiszti tanfolyamon az előadói tisztet vállalja el. Dr Vásáry István polgármester az engedélyt erre vonatkozólag megadta.

— **A férfiszabó szakosztály** vasárnap délelőtt 10 órakor az Ipartestületben — igen fontos ügyben — szakosztályi ülést tart, melyre a tagok feltétlen és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

— **Az ácsmesterek szakosztálya** f. hó 25-én, kedden délután 5 órakor szakosztályi ülést tart, melyre a tagok feltétlen és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

— **Nem azonos.** Varga János bronzmüves és szerelőmester annak közlését kéri, hogy nem azonos azon Varga Jánossal, akit horogkeresztes jelvény és ruha tiltott viseléséért a rendőrség megbüntetett.

— **Istenkáromlásért öt napi elzárás.** Imre Bálint munkás tegnap este ittas állapotban mindenáron beszélgetni akart a rendőrrel, aki azonban elutasitotta. Imre ezen annyira felbőszült, hogy csunya káromkodásba tört ki, mire a rendőr előállitotta a központi ügyeletre. A káromkodó ember fölött már itélkezett is a kihágási biróság, amely Imrét istenkáromlásért öt napi elzárásra itélte.

Figyelem! 6 db filléres fénykép 98 fill. BAGDI műtermében Piac u. 9.

— **Októberben eltünt egy kis fiu Komádiból.** Varga Mihály 15 éves, kb. 150 cm. magas, vöröses szőke, kerekarcu kisfiu még a mult év októberében eltünt szüleinek Komádi községben levő lakásáról. A szülők hiába várták, hogy előkerüljön és eltünéséről jelentést tettek a csendőrségnek, amely értesitette a debreceni rendőrséget. A rendőrség megindította a nyomozást az eltünt kisfiu után.

— **Lopják a városi kutak alkatrészeit.** A városi müszaki ügyosztály feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a sámsoniuti sorompónál levő városi közkut huzó karját ellopta. A nyomozás megindult.

— **Lopások.** Daróczi Juliánna Kurucz ucca 23. sz. alatti lakos lakásából duplafedelü ezüst óráját ellopták. Bujovszky János molnársegéd Lehel u. 5. sz. a. lakostól 5 vörös izlandi tyukot loptak el. Takaró István gazdálkodó Gyöngyvirág u. 16. sz. a. lakostól két tyukot vittek el. Palmer Lajos Andrássy ut 3. sz. alatti lakos kertjéből 4 rózsafát és 7 üveggömböt vittek el az éjszaka. A lopások ügyében a nyomozás megindult.

x **Zsebpisztolyt** 6.35-öst megvételre keresek.

— **Vita-est a KIE-ben** ma este „Az élet mesterfogásai" cimmel, csak fiatalemberek részére. — Belépődij nincs. Mindenkit szivesen látnak. Helye a KIE nagyterme Piac ucca 7. szám.

Özv. id. Horváth Istvánné szül. Szigeti Zsuzsánna életének 89 évében elhunyt. Temetése vasárnap délután fél négy órakor lesz a Köztemető 2. sz. ravatalozó teréből a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi

Szász János gazdálkodó élt 24 évet. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Debrecenből Nyíracsádra szállítva, a görög katholikus egyház szertartása szerint. Szállítását Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Tóth Mária élt 33 évet. Temetését Köztemetőből hétfőn délután Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Özvegy Posta Györgyné temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. Temetését Gebauer cég rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Egyetlen imádott drága kis fiunk, Halász István elhunyta alkalmával bennünket ért vigasztalhatatlan nagy bánatunkban részvéttel osztozó rokonainknak, barátainknak és jó ismerőseinknek ez uton is hálás köszönetünket fejezzük ki. Halász Bertalan, neje és leánya.

Dr. V. Fejes Andor és neje, valamint a nagyszülők és rokonok, mély fájdalommal tudatják, hogy szeretett kislányuk

V. Fejes Ágnes

f. hó 21-én, életének 6-ik hetében visszaadta ártatlan lelkét Teremtőjének.

Drága kis halottunkat f. hó 23-án, délután 3 órakor fogjuk a Köztemető ravatalozójából a ref. egyház szertartása szerinti ima után örök nyugalomra helyezni.

Debrecen, 1933. április 21.

— **A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulatában** tömörült vásári kereskedők f. hó 19-én, szerdán tartották meg szakosztály tisztikaralakító gyülését a társulat Csapó ucca 19. sz. a. helyiségében. A szép számban megjelent vásári kereskedőket Ujlaky Sándor társulati elnök üdvözölte, aki hosszasan fejtegette azokat a bajokat, amelyek a nehéz gazdasági viszonyok mellett hovatovább teljesen lecsökkentik a vásári kereskedők megélhetési lehetőségét. Majd Thuránszky Zoltán társulati titkár tartott beszámolót az egyesület tevékenységéről. Utána kezdetét vette a szakosztály elnökség választása, amelynek eredményeként a következő tisztikar alakult meg: Szakosztályelnök: Friedmann Mihály, alelnökök: Taniska Dániel és Szabolcsi Grósz József, jegyző: Schvarc Ernő. Friedmann Mihály elnök megköszöni a tagok bizalmát, megigéri a legmesszebbmenő munkásságot és felhivja a tagokat, hogy mindnyájuk érdekében elvárja, miszerint tagtársai egyöntetü tömörülléssel támogassák őt abbeli törekvésében hogy a vásári kereskedők megélhetését gátló körülményeket a legrövidebb időn belül kiküszöböljék. A gyülés este 6 órakor ért véget.

— **A Homokkerti Ref. Nőegylet közgyűlése.** Az ujjászervezett homokkerti nőegylet április 23-án, vasárnap délután 4 órakor gyülést tart a leányköri helyiségben. Erre minden egyes homokkerti nőtagot szeretettel hív és vár az elnökség.

— A LEGSZEBB ÉS MÜVÉSZI KIVITELÜ FÉNYKÉPEK LIENERNÉL KÉSZÜLNEK.

A Svetits Szövetség nagyszabásu előadása száznyolcvan szereplővel

Mint már több izben jelentettük, a Svetits Szövetség e héten, április hó 27-én és 28-án este 7 órai kezdettel rendkivüli nagyszabásu előadást rendez 180 szereplővel a Csokonai szinházban. Színre kerül a »*Magyar mese*« irredenta balett 3 felvonásban 2 élőképpel a m. kir. »Bocskay István« 11. hajduezred zenekara kiséretével. Vezényel: Nóth Antal honvéd főkarmester. A bevezetőt mondja Tuster Joli urleány. A felvonások előtti magyarázó prológusokat dr. Schlammadingerné Veres Irma és dr. Piacsekné Kovássy Irén urasszonyok mondják. Rendezte és az egész balettet betanitotta Ch. Percel Carola tánctanárnő.

Szereplők: A mesebeli király Kőrössy Miklós, mesebeli királyleány Ghiczy Tubi, udvarmester Rauchbauer Sári, angol kérő Kardos László, orosz kérő ifj. Szekér Ernő, francia kérő Löw Erika, amerikai kérő Beöthy István, román kérő Tóth István, mefisztó Nagy Sándor, magyar Tüdős Zoltán, kis udvarmester Bányász Hanna, udvari bolond ifj. Strohbach Géza, satanella Rudolffy Klári, pók Szabó Ella, legyecske Vollay Edith, lótuszvirág Rex Kiss Margit, gyöngy Gencsy Sári, zafir Verzár Béby, rubin Nemes Loly, smaragd Markovich Ily, arany Kovács Teca, két magyar leány Gencsi Sári és Szegedi Kató, éjjeli őr ifj. Strohbach Géza.

Diszmagyarok: Váci Olga, br. Apor Antal, Strohbach Éva, Olasz Vilmos.

Palotahölgyek: Aberle Hédy, Behán Paula, Bolner Buksi, Füstös Blanka, Horváth Gabi, Kincsek Magda, Kovács Irén, Lukács Béby, Markovich Ily, Nagy Mária, Nemes Loly, Rózsa Emmy Sallay Edith.

Udvarhölgyek: Bódi Mártha, Csatth Edith, Gáspár Gabi, Gencsy Jutka, Köpeci Nagy Éva, Szegedi Kató.

Kis tündérek: Csernus Bözsike, Hoch Andrea, Kállay Irénke, Löw Pözsike, Papp Ica, Hécey Szabó Éva, Hécey Szabó Etelka, Széky Évike, Szele Gitta.

Ördöghercegnők: Des Combes Edith, Halász Váli, Kukucs Olga, Lászlóffy Blanka, Németh Mária, Pompola Lujza, Puskás Irén, Sinay Ibolya, Szentiványi Éva, Zenerovits Olga.

Kis ördögök: Boskó Zsuzsi, Bogdándy Ella, Horacsek Erzsébet, Jávor Kornél, Jég Éva, Kiss Anna, Ónody Magdolna, Pénzes Kató, Ujhelyi Kornélia, Vályi Nagy Pál, Vidoni Adolf, Vidoni Romeó.

Aranyszőllők: Alber Julia, Czakó Éva, Farkas Ilonka, Kele Gizella, Varjas Ferdinánd.

Szőllőlevelek: Preininger Márta, Somlyay Márta, Strohbach Éva.

Lótuszlevelek: Ghiczy Judit, Greskó Jolán, Halász Sárika, Horváth Lilli, Lucs Ella, Lucs Edith, Ronesik Klári, Vályi Nagy Magda, Valentini Klári, Vesza Gabriella, Vesza Ilona, Závorszki Erzsi.

Denevérek: Bujdosó Gizella, Gencsy Jutka, Molnár Katalin, Nemes Mária, Bónay Anikó, Szegedi Kató, Szentiványi Rózsi, Szilágyi Erzsébet.

Nagy magyarok: Behán Paula, Kovács Margit, Kovács Teca, Kovács Irén, Kelba Médy, Markovich Ily, Nemes Loly, Nagy Mária, Rózsa Emmy, Sarkady Lenke, Spáda Klári, Beöthy István, Dóczy Emil, Liptay László, Márkus István, Nagy Zoltán, Nánássy Sándor, Nemes László, Rátkay László, Sághy László, Tóth István, Vallner Ödön.

Kévés magyarok: Domán Erzsébet, Dominke Éva, Geiger Mária, Gargya Ilona, Fazekas Rózsi, Károlyi Irma, Kárpáthy Edith, Keresztes Ibolya, Sebestyén Piroska, Sipos Irma, Szedernyés Lujza, Vesza Mária.

Kis magyar leányok: Adrigán Éva, Bedits Ilona, Bogdándy Ella, Czeloth Erzsébet, Jávor Edith, Gáspár Gabriella Gáll Zsuzsi, Hollós Kató, Horacsek Erzsébet, Jég Éva, Kállay Ervin, Kiss Éva, Kuruc Kató, Kuk Anna, Kupinszky Magda, Mag Ilona, Molnár Gizella, Molnár Katóka, Löw Pöszike, Oláh Piroska, Oláh Ica, Oláh Margit, Pénzes Kató, Péczely Edith Spika Anna, Szilágyi Baby, Varga Éva, Vályi Nagy Magda, Weszelovszky Irén.

Kis magyar fiuk: Bogdándy Zoltán, Gasper Vilmos, Ganofszky Géza, Kossuch Ferenc, Millye Lajos, Nagy Zoltán, Pénzes János, Szegedi Sándor.

Ghiczy Judit, Ronesik Klári magyar leányok, Rónay Anikó magyar fiu.

Apródok: Than Magda, Piribauer Pubi, Piribauer Öcsi, Antalfy Laci, Radó Vilmos.

Tudósok, orvosok, lakájok.

Az I. felvonás a Mesebeli király palotájában, a II. felvonás az Alvilágban, a III. felvonás egy magyar faluban játszódik.

SZÜLŐI ÉRTEKEZLET AZ EVANG. ELEMI ISKOLÁBAN.

Az evangélikus elemi iskola tanitótestületének a tegnap délután tartott szülői értekezletét Elefánthy Sándor az iskola igazgatója nyitotta meg, ki mindenkor a legnagyobb körültekintéssel igyekezett kapcsolatot teremteni a már megtartott és a kérdéses értekezletről, igy áttekintő ismertetést nyujtott most is a mult és jelen összevonásával. Elnöki értekezésében egyébként felkérte a szülőket, hogy tanitsák meg gyermekeiket elsősorban imádkozni és dolgozni. A tartalmas bevezető után Pass László ev. lelkész, iskolaszéki elnök a gyermek valláserkölcsi életéről és neveléséről tartott nagy felkészültséget tanusító értekezést, mely értekezésben bebizonyította kitünő példákkal, hogy a gyermekben a legkisebb kortól kezdve is megvan az ismeret, érzés és erkölcsiség alapja. Nagyon sok esetet hozott fel a gyermeknek a szülő belátását, énjét formáló közbelépéseiről, kiemelte, hogy a vallás és erkölcs nem kettő, hanem egy és igy a valláserkölcs nem más, mint teacentrikus élet, hol az abszolutum az Isten. A valláserkölcsnek ezek szerint élményen, dogmán és a cselekvéseket szabályozó morálon kell felépülni, melynek kiinduló nevelő tényezője mindenkor csak az élmény lehet. E kiváló lélekbuvárnak előadásáért, ki a gyermeket a maga igazi valójában tökéletesen ismeri, dr. Sáfár László törvényszéki biró a legmesszebbmenő elismerését és köszönetét fejezte ki stilusos hozzászólásában. Elefánthy igazgató pedig a szülők nevében köszönte meg Pass Lászlónak az értékes előadást, egyben elszámolt a téli ingyen ebédeltetési akcióról, mely elszámolásból megállapittatott, hogy hűséges ellátás mellett is sikerült a jövő évi ellátásra kilenceven pengőt megtakaritani, amit a nagyrabecsült igazgató a bankban helyezett el.

RÉVÉSZ ZSIGMOND

cipő- és kalapüzletét

Piac u. 27. sz. alól május hó 1-én

a Püspöki palotába

Hatvan ucca 1. szám alá helyezi át

— **Vitézi előadóest.** Debrecen város vitézei által vitéz Nagy Pál ny. áll. altábornagy, Vitézi Székkapitány védnöksége alatt április hó 24-én, hétfőn délután 6 órakor a Déri-muzeum diszermében vitézi előadóest lesz a következő műsorral: Szabados: „Nemzeti Hiszekegy...“ Előadja a Vitézi Énekkar. Megnyitó: dr. vitéz Kovách Elemér kir. törvényszéki biró, Debrecen sz. kir. város vitézi hadnagya. A vitézség, mint nemzetfenntartó erény és a Vitézi Rend. Vitéz Sepsibaczoni Tóokos Gyula huszárezredes, a 6. számu Vitézi Törzsszék törzskapitányának előadása. Farkas Dezső: „Vitézek! Legények!“ Előadja a Vitézi Énekkar. Vitéz Gyula Deák: „Az ősi juss“, „Hajóvontatás“. Szavalja: vitéz Agárdy Zoltán vitézi váromány os. Ammer: „Nem, Nem, Soha!“ Előadja a Vitézi Énekkar. A Vitézi Énekkart Szücs Gergely zenetanár, karnagy vezényli. Belépődij nincs.

— **Értesítés.** Értesítjük a MÁV Horthy Dal-, Zene- és Önsegélyző Egyesület összes rendes és pártoló tagjait, hogy egyesületünk az állomási MAVOSz helyiségben f. évi április hó 30-án — határozatképtelenség esetén f. évi május hó 7-én — 9 órai kezdettel az alábbi tárgysorozattal rendes közgyülést tart, melyre az összes rendes és pártoló tagjainkat tisztelettel meghivjuk. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Az 1932. évi jegyzőkönyv hitelesitése. Jelentés az 1932. évről. Zárszámadás ismertetése. Számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény megadása. 1933. évi költségelőirányzat. A lemondott, illetve megüresedett tisztviselői állások betöltése. Alapszabálymódositás. Egyéb inditványok (melyek a közgyülés megtartása előtt 8 nappal az elnökséghez irásban megküldendők). Az elnökség.

— **Eltört a karja hintázás közben.** Tegnap délután 5 óra táján bement a mentőállomásra Szabó László Veres ucca 12. szám alatti 12 éves gyerek és előadta, hogy hintázás közben lezuhant és azóta erősen fájlalja a karját. Az ügyeletes orvos megvizsgálta és megállapitota, hogy a jobb alkarját és a kulcscsontját törte el. Első segély után kiszállitották a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették.

— **A levente otthon kulturestje** vasárnap este ismét kitünő müsorral lesz megtartva a Péterfia u. 28. szám alatti levente otthonban. A mükedvelő gárda tudásának legjavát fogja a szeretett közönség elé vinni. A müsor a következő lesz: 1. Parasztfurfang. Előadják: ifj. Czellárné, Vékony, Tarr és Varga leventék. 2. Bál az utkaparónál. Előadják: Péntek Jucika és Csillag Ernő. 3. Tánctrió. Előadják: Péntek Jucika, Csillag és Schvarc leventék. 4. Háziasszonyok iskolája. Előadják Hencz Bözsike, Végh Jucika, Schvarc Ernő.

— **Értesítés.** Sáfrán Ferenc MÁV főfelügyelő f. hó 24-én este 7 órakor az „Egyetértés“ termében sakkelőadást tart, amelyre Debrecen sakkozóit szivesen látjuk. Vezetőség.

Minerva autó

6 személyes nyitott teljesen üzemképes nagyon olcsó árban eladó. Debreceni Mükögyárnál, Fürdő utca 2.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

„Májusban megalakul a földfelvásárló Szövetkezet"

„A pénzintézetek és az állam hozzájárulásával"

Irta: Hadházy Zsigmond ny. főispán.

A Pénzügyi Kúrír a fenti cím alatt jelenti be, mint örvendetes tényt, annak az »altruista« (?) Szövetkezetnek a megalakulását, mely a pénzintézetek által »kényszerárverésen« (sic) már megvett, vagy ezután árverésre kerülő földbirtok átvételére lesz hivatva.

Ime tehát végre itt lesz, meglesz az a várva-várt hézagpótló intézmény, melynek hiánya miatt eddig — lelkünket borítá néma fájdalom. Végre hát ténnyé válik, kézzelfogható valóság lesz: »A földfelvásárló szövetkezet« — mint ilyen és olyan.

Valamikor igen régen — ki emlékeznék már rá, hiszen ezer esztendeje is elmult! — tudniillik úgy volt, hogy az ősmagyarok nem ugyan aranyért, hanem már akkor is a világ legnemesebb valutájáért: vérük árán szerezték meg ezt a drága szép és jó magyar földet, melynek tulajdonosává csodálatosképpen a magyar szent koronát tették meg.

Ezután aztán úgy lett, hogy a szent korona képviselője: a koronás magyar király újra csak nem aranyért, hanem az akkoriban szintén kitünőnek itélt magyar valutáért: Istenért, királyért és hazáért. Az önfeláldozásra is kész hősiesség, hüség és szolgálat fejében adományozták egy-egy szép darabját kedvelt magyar híveiknek.

Később nemcsak a koronás magyar királyok, hanem a lelkükben királyi gondolkozású magyar férfiak: fejedelmek és más nagy urak is adományoztak földet — már a sajátjukból — kedvelt magyar híveiknek, még mindig nem aranyért, hanem akkor még elég stabilnak elismert magyar valutáért: a hűséges vitézi szolgálatért.

Olykor-olykor adományoztak igen — bőkezüen. Például nagyságos Bocskai fejedelem egyszerre és sommásan csaknem 10.000 kedvelt hajdú vitézének.

(Érdekes, hogy ezt a »telepitést« előre »pénzügyileg nem alapozták meg«, mégis csudálatosképpen igen jól sikerült. Pedig még akkor a »bankrendszer« egyáltalán ki sem volt találva. Vagy talán — éppen azért?!)

Majd aztán jött a »modern kor«, melynek mindent átjáró és betöltő szelleme egyszerüen elfojtá a magyar föld megszerzésének ezt az érzelgős, romantikus módját. A ma már fel se fogható ősi valuta: a magyar erény helyett megtette a szerzés alapjául a kézzel fogható, veszély nélkül is megkapható nemzetközi valutát, — az aranyat, ezüstöt és bankjegyet.

Bár ezt a legújabb valutát nem éppen mostanában vezették be a magyar föld megszerzésének alapjául, — egészen napjainkig, — mégis úgy volt és úgy van ma is, hogy a magyar ember lelkében a tudat alatt — atavizmus, vagy tradíció alakjában — bizonyára ott él a magyar föld szerzésének ősi módja, mert előtte a föld még ma sem »árú« s nem »vásári portéka«, melyet lehet csere-berélni, mint a fürtös gubát, hanem földi vágyainak summája, a boldog életnek szent konkrétuma, melyet csak igazságos alapon és becsületesen lehet elérni.

Lehet földet szerezni ajándékba, öröklés útján is, — de sohase a mások sérelmeivel vagy igaztalan kárával. Lehet venni aranyért, ezüstért, bankjegyért, szóval valutáért is, — de nem árverésen s nem feleszeg áron. Könny és átok nem tapadhat a szerzéshez, mert »ebül gyült vagyon — ebül is megy el«, nincs rajta Isten áldása.

Innen van az, hogy a földszerzés a magyar ember életében mindig nagy esemény, életbevágó nagy történés, szinte ünnepi aktus, melyhez ünnepi ruha jár. Ezért beces a föld — a magyar embernek. Mindegy az, hogy mi a foglalkozása, ugyanaz a felfogása. Akár gazda, akár iparos, akár kereskedő, akármilyen munkás, vágyainak netovábbja egy darab magyar föld. Öröm a megszerzése, boldogság a megtartása és halálos szerencsétlenség — elvesztése; mert sohase azért szerzi meg, hogy eladja, hiszen »örök tulajdonul« gondolja, »örököm«-nek becézi.

Nos hát a »Földfelvásárló Szövetkezet« ennek a divatját múlt, érthetetlen, érzelgős romantikának akar véget vetni.

Ezután már nem szerzik, sőt nem is vásárolják, hanem direkt »felvásárolják« a magyar földet.

Ezentul a magyar föld — amely modern jelzálogtörvényünk szerint különben is már csak a pénztőke »jelzálogi biztosítéka« és »a telek adóslevél« puszta objektuma —, egyszerüen »fel lesz vásárolva« — és pedig árverésen.

Felvásárolja a »Földfelvásárló Szövetkezet«, mint ilyen — egyszerüen, közönségesen és símán, mint ahogy »felvásárolják« pl. Kiskörösön a vásárból kimaradt ugorkát, Makón a hagymát, Kecskeméten a barackot, Szabolcsban a rothadásnak indult krumplit, vagy mint általában falun — az esett bírka bőrét, nyúlbört, tollat, csontot, rongyot, stb. stb.

»Felvásárolni« ugyanis csak az olyan tömegárút, vagy selejt-árút szokták, melyre vagy egyáltalán vagy már nincs rendes vevő. Amit eladnak azért, hogy a benne rejlő biztos veszteséget »likvidálják«, magyarul hogy »a veszett fejszének legalább a nyele forduljon« s megveszik afféle bátor emberek, azért, hogy hát mégis hoz valamit, vagy ha nem, hát legalább forgott a pénz. Megveszik elszánt emberek, akik nemcsak a kockázattal, hanem az ilyen vétellel járó ódiummal is számolnak, amit persze mind belekalkulálnak — a vételárba, ami éppen ezért — természetesen — nem is igen zsírozza meg a kását.

Ezek után szinte elháríthatatlan az a kérdés, hogy a magyar föld csakugyan ilyen tömegárúvá, csakugyan ilyen selejt-portékává süllyedt már, hogy egyáltalán nincs, vagy már nincs rendes vevője, hanem csak úgy fel kell vásárolni, mint az esett bírka bőrét?

Sajnos — a »Földfelvásárló szövetkezet» megalakulása azt bizonyítja, hogy — igen...

Ebben azonban a magyar föld gazdája s a magyar ember lelkivilága teljesen ártatlan.

A magyar gazda még a mostani mostoha sorsában is éppen úgy szereti földjét, mint eddig, éppen úgy verejtékezik rajta és érte, mint valaha. Nem ő rugja ki, hanem az adósság húzza ki lába alól.

Nem ő csinálja a magyar föld nagy inflációját, nem ő teszi tömegárúvá, selejt-portékává, hanem a hitelezője üzleti elve, mellyel szemben tehetetlen.

Ez az üzleti elv és szellem a magyar földben most csak a veszendő pénzt látja. Tehát likvidálja, árverezi, s felvásároltatja, hogy kijöjjön belőle s forogjon másutt a pénz ahol hasznosabb és biztosabb.

Mit neki a magyar lélek földszeretete, imádata, hozzáfüzött álma, vágya és reménysége.

Elvégre az üzlet — mégis csak üzlet s nem romantika. Ha nincs rendes vevő — hát szerezni kell.

Azonban mégis úgy látszik, hogy ez az elbánás a magyar földdel és gazdájaival szemben valahogy még sincs egészen rendben. Nincs rendben még ebben az önző, rideg, valutás világban sem.

Valahogy nehéz nyilvánosan oda állani — a »kényszerárverés« vevőjéül még a hitelezőnek is.

Ezért kell a »Földfelvásárló szövetkezet«, úgyis mint cég, úgyis mint név, melynek bűvös leple alatt rejtve maradhatnak a magyar föld igazi felvásárlói.

Májusban tehát megelakul a »Földfelvásárló szövetkezet«, s bizonyára meg is kezdi áldásos működését.

Ha addig minden jól megy, májusban tehát saját szemünkkel meg fogjuk látni, amit ugyan még az iskolában tanultunk, de csak félig-meddig hittük el, hogy tényleg forog a föld, — a drága, szép és jó magyar föld.

Addig azonban még legalább önállóan töprenkedhetünk rajta, hogy mi az a nemzeti érdek, mely ehhez az állam pénzbeli támogatását is megköveteli és hogy ki lesz annak a földforgató altruista szövetkezetnek — a vezérigazgatója?

Rizstermelés Magyarországon.

A magyar mezőgazdasági válságnak ma egyik legnagyobb kérdése, hogy miként lehetne azt elhárítani és a termelést jövedelmezővé tenni? Éveken át bíztak a gazdák abban, hogy a gabonaneműek árai megjavulnak. Azonban aki figyelemmel kíséri a világpiacokat és látja, hogy Bécsben a magyar búza 18 sillinges ár mellett sem rentabilis, ugyanakkor ugyanazon a piacon az amerikai búza 17 sillinges áron haszonnal értékesíthető, annak a szemlélőnek számolni kell azzal, hogy a régi termelési rendszerrel szakítani kell. Ma már nem elég a régi termelési rendszert folytatni, hanem új növények meghonosítására kell törekedni.

Tudással, szorgalommal és kitartással folytatott kísérletek igazolják, hogy a Magyaralföld a hosszantartó napsugárzásnak kitett száraz talaja kiválóan alkalmas arra, hogy azon olyan növények termeltessenek, amelyek haszna ma még beláthatatlan. Ezen meghonosítandó növények közt első helyen áll a rizs.

A magyarországi rizstermelésről már eddig is sok szó esett. Ennek dacára mégis kevesen tudják azt, hogy Szeged környékén, mintegy 65 katasztrális holdon folytatott rizstermelési kísérletek a legteljesebb eredménnyel végződtek. Az eredmény nemcsak mennyiségben járt sikerrel, hanem minősége is elsőrangú volt úgyannyira, hogy *a Magyarországon termelt rizs minden tekintetben felette áll a híres Karolina-rizsnek.* A magyar rizs a magyarországi piacon forgalomba is került, a fogyasztók teljes megelégedésére. Hogy mindezeknek a kedvező eredményeknek nem járt nyomában rizstermelésünk nagyobb arányú kibontakozása, az a feldolgozás nehézségeire vezethető vissza. Ehez járult a közvetítő kereskedelem, amely kartelszerü megállapodásra lépett azért, hogy a magyar rizs árát lenyomja.

A feldolgozás nehézségeit a külföldi koptató malmok okozták. Ugyanis a rizs — hasonlóan az árpaszemhez —, szalmás burokban van, amelytől a koptató malmok hántolással választják el. Ezért a hátolásért a koptató malmok kilogrammonként 6 fillért kértek. — Ugyanezt a munkát a koptató malmok úgy Magyarországban, mint más rizstermelő államokban a rizs értékének 6—8 százalékáért, tehát kilogrammonként 2—2 és fél fillérért végzik.

Másik akadály volt a közvetítők kartelszerü fellépése, kik a magyar rizs árának a lenyomására törekedtek. Ugyanis amíg 1929-ben 60 fillérért vették át a rizs kilogrammját, 1930-ban már csak 39 fillért fizettek érte.

Mindezekhez járultak még az árvízmentesítéssel járó nehézségek, a vízhasználatért fizetett magas díjak és végül ama körülmény, hogy nem akadt biztosítótársaság, amely a rizstermő területeknek a biztosítását elvállalta volna.

Mindezen nehézségek ellenére is a magyarországi ri , mint versenyképes árú, úgy a termelésben, valamint az elhelyezésben tért hódít, amit legkézenfekvőbben igazol az, hogy az 1932. évi termésből csak az a mennyiség maradt az országban, amelyre a folyó 1933. évben mint vetőmagra van szükség. A vetőmagon felüli mennyiséget — mintegy két vagon magyar rizst — Szerbia vásárolta meg vetőmagnak.

Csonkamagyarország évenkinti rizsszükséglete körülbelül 2000 métermázsa, amely, kerekszámot véve, 18—20 ezer holdon megtermelhető.

A rizs termelését a »Debrecen« hasábjain alkalomadtán részletesen fogjuk ismertetni, most csak azt említjük meg, hogy fejlődéséhez 150 napig tar-

tó, átlag 23 Celsius-fok meleg kell. Vetési ideje március—április.

A felszántott rizstalajt töltéssel kell körülvenni, hogy arról a rávezetett víz ne folyhasson le. A vetőmagszükséglet tch.-ként 80—90 liter. Kikeléséhez 10—15 nap kell, mikor a vizet annyira leeresztjük róla, hogy az csak néhány centi magas legyen. Amint a rizs növekszik, a vizet mindig emeljük utána annyira, hogy csak a szára vége álljon ki a vízből. Virágzik július—augusztusban, mi ha megtörtént, a vizet lentebb eresztjük, az érési időben pedig teljesen szárazon hagyjuk. A rizs holdankénti termése 8—10 hl. Nemcsak a hántott szem, hanem a törmelék, a rizspor, a pelyva és a szalmája is értékes. Termelésére, ha víz van közelben, a szíkes talajok is alkalmasak.

(P.)

Tudnivalók.

A tengeri vetése. Tengerivetőmagnak olyan csöveket válasszunk, amelyeknek középen való vastagságának — kerületének — legalább háromszorosa a hosszúsága. A cső felső vége szemmel teljesen benőtt legyen, a sorok egyenesen haladjanak, minden csavarodás vagy rendszertelenség nélkül és hogy a magvak a csutkán tömö... és szorosan álljanak. Az ilyen csőnek is mindkét végéről a magot lemorzsoljuk és csak a közénen levő részt használjuk vetésre.

A sor- és fészektávolság korai fajtáknál 40—50 centi, középérésűeknél 60—70 centi, késői érésűeknél 75—90 centi. A vetőmag alátakarása kötött talajon 3—4 cm., laza talajon 5—6 cm. Vetés után hengert, azután tüskés boronát járassunk.

A rézgálickartel alakulása. Ujabb kartel alakult ismét, melynek célja a rézgálicárúnak az emelése. Ez pedig érinti az üszög révén a mezőgazdákat, a peronospora miatt a szőlőtermelőket és a gyümölcsfák sokféle gombabetegsége miatt a gyümölcstermelőket. Állítólag a kecskeméti rézgálicgyár már 60.000 pengőt kapott a karteltől azért, hogy működését szüneteltesse. A nagykörösi gazdák az ottani Kertészeti Egyesület útján már is tiltakoztak a rézgálic árának emelése ellen. Helyénvaló volna itt is megfelelő formában óvást emelni a növényvédő szerek árainak emelése ellen.

Követésreméltó gyümölcsös telepítési terv. A kecskeméti faültetők annak, aki holdanként 100 pengőt lefizet, 1934 tavaszán teljesen beültetett gyümölcsfatelepet létesít. Ehez igénybeveszik a földmívelésügyi minisztérium gyümölcsösök létesítésére szolgáló, holdankénti 200 pengős államsegélyét is, amelyet 5 és fél százalék kamat mellett a termelők a 11-ik évtől kezdődően törlesztenének le. Ezen az alapon 100 drb egyholdas, tehát 100 holdas gyümölcsöst lehet 20.000 pengővel minden községben létesíteni.

A „C" vitamin. A táplálkozásban igen fontos szerepük van a vitaminoknak. Ezek egyik legfontosabbja a „C" vitamin, amelyet a szegedi egyetem Szentgyörgyi nevű tanára paprikából állított elő. Mivel a debreceni paprika elsőrendű, a jövőben paprikatermelésünkre kihathat az új találmány.

HIRDETMÉNY.

A városi adóhivatal közhirré teszi, hogy az alábbi lefoglalt ingóságokat szabad kézből értékesiti a legmagasabb ajánlattevőnek. 493 drb használt festett kerti szék, 166 drb használt festett kerti asztal, 2 drb használt nagy konyha-asztal.

Ezen ingóságok bármikor megtekinthetők Bethlen ucca 39. sz. alatt. (Hordójelző hivatal.)

Debrecen, 1933 április hó 22.

Városi adóhivatal.

A földbérlők megmozdulása

Debrecen és Tiszántuli Földbérlők érdekéért nehéz körülmények között több mint egy évtizede harcoló Debrecen, Hajdu- és Bihar megyei Földbérlők Egyesülete vezetősége ujra szükségét látta annak, hogy hangot adjon a magyar föld ezen szorgalmas munkásainak a törekvéseiről, igényeiről, szükségleteiről. A magyar nemzeti termelőtársadalom ezen fontos rétegeinek a gazdasági érdekei a mezőgazdaság megsegitését célzó törekvések során a legkevésbé vannak figyelembe véve s a maguk gazdasági és nemzetpolitikai jelentőségüknek megfelelően méltányolva. Pedig a mezőgazdasági termelés szempontjából egyáltalán nem elhanyagolandó tényező az a hatalmas társadalmi réteg, mely közel 3 000.000 katasztrális hold földön végez a legmostohább gazdasági körülmények között termelői munkát.

Szüksége, hogy ez a hatalmas gazdasági réteg a maga igazságának és követeléseinek a maga széles tömegei utján bátran hangot és kifejezést adjon. Azért az Egyesület vezetősége elhatározta, hogy a debreceni, tiszántuli földbérlőket **április hó 30-án délelőtt 9 órára Debrecenben, a városháza tanácstermében megtartandó nagygyülésre hivja össze.** E gyülésen mindazok a kérdések tárgyalás alá kerülnek, amelyek a magyar földbérlőtársadalmat létfenntartásában legközelebbről érintik.

Kéri azért az egyesület vezetősége, hogy ezen a gyülésen a debreceni, tiszántuli földbérlőtársadalom a maga teljes egységében vegyen részt.

A gyülés programjának közelebbi részleteit később részletesen fogjuk közölni.

Terménytőzsde.

Határidőüzlet: Buza: május 13.29—30, julius 13.66—68, október 12.15—16. Rozs: május 6.67—68, október 8.20—22. Tengeri: május 6.94—95, julius 7.52—53, augusztus 7.70.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 14.45—14.65, 78 kg 14.65—14.80, 79 kg 14.85—15.00, 80 kg 15.00—15.15, felsőtiszai, jászsági 77 kg 13.75—13.90, 78 kg 13.90—14.05, 79 kg 14.05—14.20 80 kg 14.20—14.35. Rozs 6.50—6.60, tak. árpa I. 8.60—8.80, tak. árpa II. 8.40—8.50, sörárpa 9.75—11.00, zab I. 8.50—8.70, zab II. 8.35—8.45, tengeri 6.80—6.90, korpa 5.85—5.95.

Piaci árak Debrecenben

Veresbagyma 6—8, fokhagyma 20—30,, dughagyma 30—40, burgonya, rózsa kg 8—12, vegyes 4—6, kelkáposzta drb. 30—40, savanyu káposzta kg 8—16, kartiol drb. 80—100, kalarábé, petrezselyem, sárgarépa csomója 6—10, szárab bab kg 16—20, ugorka drb. 30—40, spenót csomója 20—30, saláta fejenként 2—10, zöldhagyma csomója 2—4, gomba 12—20 fillér.

Gyümölcs piaci árai: nemes alma 120—160, közönséges alma 40—80, aszalt gyümölcs 35—50, naranes 70—80, dió 120—140, dióbél 340—400 fillér kilogrammonként, citrom darabja 4—7 fillér.

Élőbaromfiárak: Pulyka, sovány drb. 350—600, kövér kg 60—80, liba, sovány drb 300—400, kövér kg 100—180, kacsa, sovány drb. 200—250, kövér kg 100—110, kappan 200—300, kakas 150—200, tyuk 200—300, jércc 120—150, csirke, sütnivaló 120—150, rántanivaló 80—100, tojás 4—5, kis csirke 15—20 fillér.

Tejtermékek: teljes tej 12—14, fölözött tej 8—10, tejföl 80—100, vaj, csemege 260—280, főző 240, tehénturó 40—50, juhturó 150—200 fillér.

Halpiac és kereskedelem: Harcsa 240—300, ponty 120—160, csuka 160, kárász 40—100, márna 120—140, süllőfogas 240—300.

Leölt baromfi: 180, libahus 140, libazsir 280, libamáj 300—700, libatepertő 200, füstölt liba 320, bőrös kacsa 180, kacsahus 140, tyuk 180, csirke 100 fillér kg-ként.

Debreceni termény- és takarmány piaci árak.

Buza 15.00—14.00—13.50 és a boletta, rozs 10.50—10.00 és a boletta, árpa 8.20—7.80, zab 7.00—6.50, tengeri 6.00—5.80, lucerna 5.50—5.20—5.00, széna 4.00—3.50, bükköny 3.00—2.80, alomszalma 1.80—1.60, ágyszalma 2.00, cukorrépa 1.00—90, takarmányrépa 80—70.

Országos vásárok.

Április 23, vasárnap: Baja, Érsekvadkert, Jászkisér, Nagykőrös. Április 24, hétfő: Acsa, Bánokszentgyörgy, Devecser, Diósjenő, Dombrád, Egyek, Felsőireg, Gyulakeszi, Harkány, Hatvan, Igal, Körstarcsa, Mátészalka, Nemesnép, Nagykapornak, Répceszentgyörgy, Sajószentpéter, Szécsény, Szil, Türjei Vasszentmihály, Vép, Vizvár. Április 25, kedd: Demecser, Devecser, Felsőireg, Hatvan, Jászszentandrás, Kerkaszentmiklós, Kőröstarcsa, Szécsény, Toponár. Április 26, szerda: Somlyószőllős. Április 27, csütörtök: Balatonfőkajár, Marcaltő, Szomajom, Tornaszentandrás. Április 28, péntek: Büssü, Istvándi.

Érsemlyén-Simián község előljárósága, anyakönyvi hivatal.

Sz. II. 9—1933.

HÁZASSÁGI HIRDETMÉNY.

Nagy Sándor 27 éves cipész, református, Simián-Érsemlyénben lakik, román állampolgár, Simián-Érsemlyénben született, nőtlen, kinek szülői Nagy Sándor, Kereszturi Zsuzsánna földmívesek, Simián-Érsemlyénben laknak és Horváth Eszter 20 éves, földmívesnő, református, Nyirábrányban (Magyarország lakik, magyar állampolgár, Nyirábrányban született, hajadon, kinek szülői Horváth Imre, Kutasi Eszter földmívesek, Nyirábrányban laknak, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Az anyakönyvi hivatal felhivja mindazokat az érdekelteket, akiknek a házasság megkötés feltételeiről bármilyen akadályról tudomása van, a törvényben előirt határidő alatt jelentsék be.

Ezen házassági hirdetmény a községházánál kifüggesztetett 8 napig.

Simián-Érsemlyén, 1933 márc. 28.

P. H.

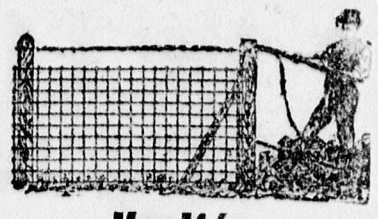
Olvashatatlan aláirás,
sk. jegyző.

Olvashatatlan aláirás,
sk. anyakönyvvezető.

ÁRVERÉSI HIRETMÉNY.

Dr. Brachmann István ügyvéd által képviselt Rosenberg Pál végrehajtató javára 300 pengő 69 fillér tőke és jár. iránt *1933. évi április hó 27 (huszonhét) napjának délelőtt 10 (tiz) órakor Püspökladányban Kossuth utca 3. sz.* alatt, a püspökladányi kir. járásbiróság 5233/1932. sz. végzése folytán lefoglalt 1105 P becsértékü: fotellek, páncélszekrények, puld, tengerimorzsolók, mérleg, tüzifa, iróasztalok, irógép, székek, iratfülke, fajsulymérő, talpfák, gé... kocsi, szórórosta, biróilag elárverezteinek.

Püspökladány, 1933 április hó 1. napján.

Keritéssodronyfonatok
minden méretben kaphatók
SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedésében
DEBRECEN, PIAC-U 23

Fotó

A győri országos kiállításon oly nagy sikert aratott debreceni MAOSz kollekció *május 14-én, vasárnap a Déri muzeumban lesz kiállitva.* A 64 képből álló kollekciót százra egészíti ki az egyesület, mig külön attrakciónak Budapest cca. 60 képből álló kollekciója fog európai diadalutján a MAOSz kiállitásán egynapos pihenőt tartani. Ez a reprezentativ bemutató a fotoművészet barátai számára élmény lesz!

*

A II-ik prágai nemzetközi kiállitásra Japántól Angliáig és Ausztriától Kanadáig harminc nemzet fényképezője küldte el képeit. Befutott 463 nevezőtől 1752 darab kép, melyből a zsüri csak 414 darabot állitott ki 294 művésztől. A magyar kollekció nagy sikere igen jelentős befolyással van a III-ik budapesti nemzetközi kiállitásra, amit a Szövetség ősszel rendez. A kiállitott képek alapján Magyarországot Aszmann Ferenc (Debrecen), Eilner Margit (Bp), dr. Félegyházy László (Bp), Hetyey Pál (Bp), Hollán Lajos (Bp), Kinszki Imre (Bp), dr. Maléter Lajos (Bp, Marnitz Frigyes (Bp), vitéz Nagy László (Bp), Pécsi József (Bp), Bamhab Gyula (Bp), Rónay Dénes (Bp), Seiden Gusztáv (Bp), dr. Nagy Egon (Bp), és Vadas Ernő (Bp) képviselték.

*

Május 12—17-ig a MAOSz békéscsabai csoportja propaganda kiállitást rendez. Meghivó levelük és jelentkező lapok a debreceni csoporthoz befutottak. Nevezési dij 50 fillér MAOSz tagoknak.

*

Folyó hó 20-iki választmányi ülés elhatározta a 4-ik háziverseny kiirását. Kezdők és haladók külön csoportokban indulnak. A dijak értékes fotocikkek lesznek. Nevezési határidő julius 1.

*

A csütörtöki összejöveteleken mutatta be Buza Gábor szenzációs készülékét, amellyel a figurális elmozdulást a legprecizebben lehet mérni. Zseniális konstrukciója sok elhibázott felvételtől menti meg amatőrjeinket.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város 6—8 drb köztenyésztésre alkalmas fiatal, tenyészigazolvánnyal ellátott veres-tarka bikát kiván vásárolni. Kiknek ilyen bikájuk van eladó, vezessék azokat folyó hó 25-én, kedden a Baromvásártérre, ahol a Tenyészállatvizsgáló Bizotság az alkalmasokat kiválasztja. A bika tenyészképességéért és használhatóságáéért az eladó felelős.

Gazdasági tanácsnok.

Polska'rtást
clángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel olcsón vállal
Kiss Zoltán, Méliusz tér 7. sz.

Lezárt temetők

Kik nyugszanak a Kossuth-utcai temetőben

Irta: Musza Ferenc.

Már régen felgyujtotta fáklyafényét a nap, de a tavaszi hajnal ráredőzött selyme még ott volt a sirhantokon, amikor meglátogattam a Kossuth-utcai temető lakóit, akiknek már nincs gondjuk a reggelre s estére, sem küzködésre és hiuságra. Háromszázhatvanöt napján az évnek, városok és mezők, erdők és tengerek viharában vagy csendjében járva, minden a végest, az elmúlót példázza; de az ő lakóhelyük különösen tele van hervadással és elmúlással, rőt avarnak penészes szagával, tele végtelenbe elnyúló, hosszú árnyékokkal...

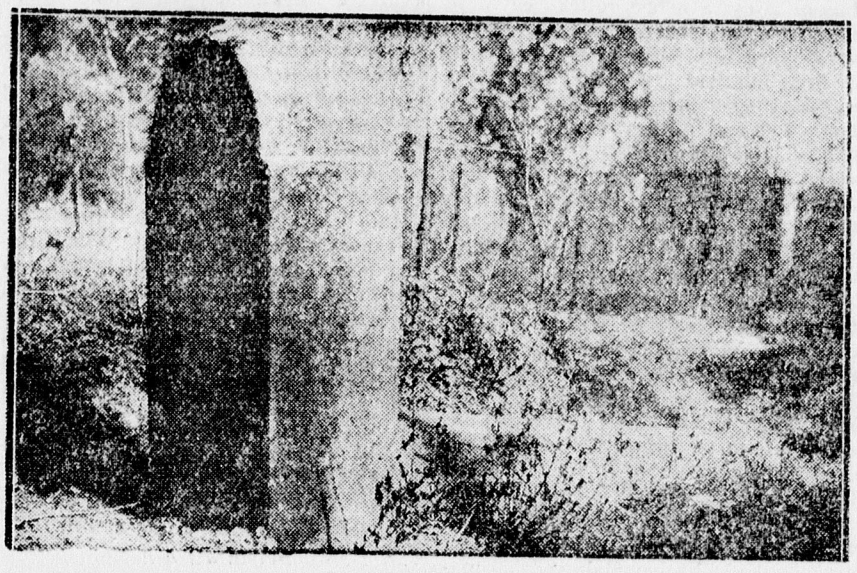
A vadszőlő kövér, borveres indái összeolvadnak, a derékbatört gránittömbökön és összeölelkeznek melegen, szerelmesen, kibogozhatatlanul, mintha egymást melengetnék. A borostyánsátrak nehéz homályában izzó rubinok — piros rigószemek — villannak el... Csend és béke...

A néhai jók és gonoszok bűne, szenvedéses duhajsága, rebegése meghalt, elveszett az életükkel és itt enyészik át lábam alatt az enyészetbe, a föld színére süppedt sirokban.

Mi van itt még az életből? Sápadó férgek, pihés suhogások, fagallyak alján egymást váltó vízcseppek aranyopálos játéka, elalvó, majd távoli neszre riadó csönd: az életzenekar (mely úgyis körülvette már a temetőt) szörnyű karmestere ide dirigál néha egy-egy kiáltó hangot. Itt minden nesz fájdalmas dörejjé súlyosodik. De fenn a fák felett, a levegőég magányában, ismeretlen, gondos hatalmak alabástrom szordinóval fojtanak le minden hangot. Itt csak a csönd él. Évtizedek óta érintetlen bokrok gubbaszkodnak összesze, fázó jázminok, achát-indák, törpefüzek, még kopár, de már rügyező orgonák elboritva, felfüggönyözve a repkény sürűfonatú lombszövetével s féltve rejtegetik a korhadó dolomitkövekbe vésett galambokat, tragikus halálfejeket, a megfeszített Krisztus dombormívű szobrát, a régi felirafú, összerepedezett sirköveket. És amint nézem az elborult világot, hallgatom e kihült mélű csendet, mintha az előttem levő sir felett fáklyát tartó rokokó angyal körül kigyuladna a biborfényű múlt, a régi Debrecen mintha elővillanna az évszázados sirból...

Amint a Kossuth utca felől neki megyünk a temetőnek, mint egy nagy kerítést látjuk a hatalmas sirboltokat. Itt sorakoznak egymás mellett a járdánházi *Berényi* család, a *Dóczy*, a tasnádi *Kardoss*, a *Simonffy* család sirboltjai, amelyekben ott pihen a nagynevü *Dóczy* Gedeon, ref. leánynevelőintézeti s. iparisk. ig. tanár, németujfalui *Simonffy* Imre 48-as honv. százados, kir. tanácsos, Debrecennek 27 éven át volt polgármestere s a ref. egyház főgondnoka, a nemrég elhunyt gróf *Dégenfeld-Schomberg* József, a városnak volt főispánja s az egyházkerület főgondnoka. Rajta kívül az arisztokraták családjából még göncruszkai gróf *Kornis* Zsigmondné, nosadi báró Györffy Berta sirját találjuk a Kossuth utcai temetőben. Mellettük huzódik a *Kaszanyitzkyak*, a *Mészáros* és *Magoss* családok, a *Szikszay-Szabók* és *Polgáry* Bálint családjának sirboltjai. Művészi szempontból meglep bennünket dr. *Nagy Lajos* ügyvéd családi sírboltja, amely fölött terméskőből faragott, a fa ágaira támaszkodó, a lombok alatt enyhet kereső férfiú alakja látható. *Nagy* Endre ügyv. jelölt, v. dragonyos hadnagy emléke van még itt megörökítve a katonajelvények nagyszerű kifaragásával.

Minden Jók közbánatban kesergik
Emlékezetét pedig kedves Szülei
Ezen emlékoszlop által
A késő kor előtt is maradandóvá
tenni óhajtozák.
Kimult Octóber 9-én 1832-ik esztendőben.

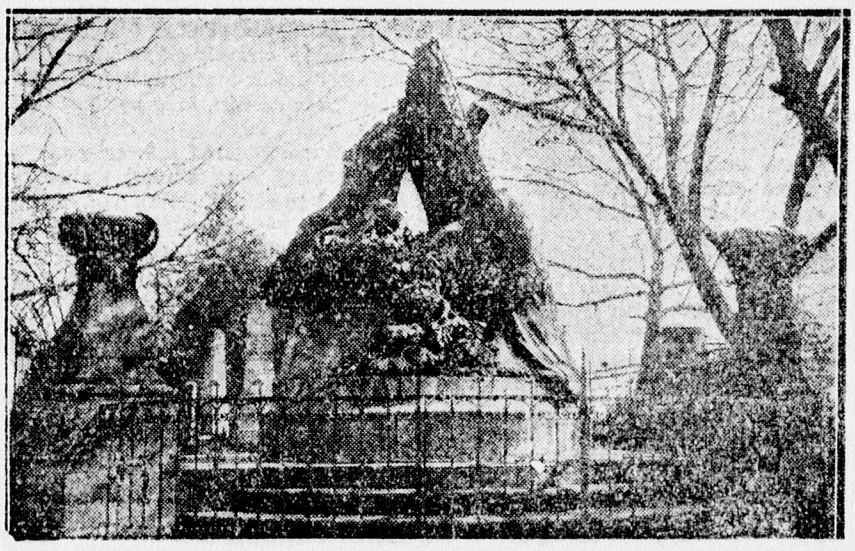
A temető legrégibb síremléke.

Itt nyugszik egy repkényes, cifrafaragású, idővert sziklakocka alatt

Nt. BARTHA THERESIA IFJU
ASSZONY JÓ SZÜLEINEK
Ntes BARTHA ISTVÁN URNAK
ÉS Ntes BENCZE SUSANNA
ASSZONYNAK

gyönyörűsége, reménye, felejthetetlen leánya.

Igy érkezett el az Élettől a Halálhoz Bartha Theresia. Testének karcsú oszlopát ma már száz esztendő morzsolta át az anyaföld képére. Milyen hű, milyen kedves, áldandó életű asszony lehetett, milyen gyönyörűsége férjeurának, ha az itthagyott férfiú e szomorúságtól remegő szavakkal őrködött emléke fölött.

A Sesztina-család síremléke.

Az idők alélt távolából elémtűnik aranyfonatú hajával, bő selyemsátor szoknyájában a szerelmetes szívű fiatal asszony, akiről az elfakult sorok, az archaikus metszésű betük ezt zengik tovább:

Ntes CSAPÓ LAJOS úrnak,
minden kellemmel ékes, de
fájdalom, csak harmadfél esz-
tendeig birt hitvese s minden
kintse,
Árván maradt kedves Lajosá-
nak,
Kipótolhatatlan Édes Annya,
kedves Testvérei és Attyafiai
különös szeretetének legmél-
tóbb Tárgya
kinek
élete 22-ik Esztendejében lett
csendes, de szomorító halálát

Itt találjuk hatalmas terméskőből faragott síremlékét *Aczél Ferenc* honvéd akadémikusnak, mely művészi tekintetben is az elsők között van. Felül kardjára támaszkodó szárnyas bronz férfialak, lent rózsákkal befutott katonadolmány, csákó és kard bronzból. A szabadságharc tanúi közül *Hédervári Konth János* és *Széll János* 48-as honvéd hadnagyok nyugszanak itt. Különben majdnem mind egyformák a síremlékei azoknak, akiket a 48-as időkben temettek el. Egyszerű, égetett téglából magasra emelt fal, közepen vörös márványtábla sírfelirattal. A mostani síremlékek nélkülözik ezeket a sírfelíratokat, amelyek a régieket annyira jellemzik. A többi sírok mellett egy ilyen márványlap emelkedik ki a dérvert, halálkódö bokrok sűrűjéből. Megkopott, egykor fekete, vésett betük jelzik, hogy kit takar a föld színéig süppedt sírhalom:

E gyászlap fedi sírhazáját egy erődús férfi
néhai PAPP LÁSZLÓ
meghidegült tetemének
élt ő gyűjtött tapasztalataival s
jó szívével
embertársai hasznára, a haza ja-
vára

Mindeneknek méltó bánatára
különösen pedig szeretett nejének
OSVÁTH THERESIA s hozzátar-
tozóinak
keserű fájdalmára 41 éves korában
az 1849-ik év october hava 24-én
felejthetetlen emlékének emelte
e sírboltot a női szeretet.

Bent, mélyen a temetőben, hatalmas, targallyú, elvénült akácok alatt nyúlik el, a sírhant fölött keskenyebb végével már a földbe mélyen besüppedve, hosszú, koporsóalakú síremléke, árnyékos oldalán mohával sűrűn benőve Debrecen régi főbírájának. — Felírása felül:

T RI S TE MONUMENTUM

oldalán:

SPECT. ac PERILL quondam
DOMINI
SAMUELIS SIMONFY

másik oldalán:

R. L. CITTIS DEBRECEN anni
PRIMI JUDICIS obiit Ao MDCCCXXI
D I 29 MAR act LXVII.

Különben ez a legrégibb s egyetlen latin felírású síremléke a Kossuth-utcai temetőnek, ha csak ilyennek nem tekintjük azt az 1741-ből származó két régi síremléket, melyek már mélyen a föld színe alá süllyedve, összetöredezve vannak. Könnyen föltehető ugyanis, hogy ezeket a régi Dobozy-temetőből hozták ide, bár egy, a temető közepén, a csőszházhoz közelálló s biztosan a Dobozy-temetőből áthozott s 1813-ból való síremlék sem latin felírású. Ez az emlékkő

néh. Tek. Nemes Szombathy Ist-
ván úrnak
sz. k. Debrecen városa
20 esztendeig volt
HIV. FŐBIRÁJÁNAK
ki ennek kebelében
született 1736. megholt 1813.

Igen érdekes a felírata s itt ritkán látható régiség a halál ismert jelvényével az előbb említett Simonffy Sámuel főbíró özvegyének emlékét hirdető kőtömb:

Néh. T. N. BÉNYEI ERZSÉBET
asszonynak,

Néh. T. N. SIMONFI SÁMUEL UR
NB. sz. k. DEBRETZEN VÁROSSA
Főbírája özvegyének
kiben
AZ ASSZONYI KÖLLEMETSÉG
A KERESZTÉNYI VIRTUSSAL
PÁROSODVA VALA
MIGNEM A SZOMORU HALÁL
LX. ESZTRE TERJEDT
BETSES ÉLETÉNEK
MDCCCXXVI DECM. XVII-kán
VÉGET VETETT
ÁLDOTT EMLÉKEZETÉRE.

Jellemző, hogy az özvegynek sírfelírata már nem latin szövegű, jóllehet, alig öt esztendővel később következett be halála.

A temető keleti részében van ugyan még két latin felírású sírkő 1823-ból, ezek azonban annyira bent vannak a földben és annyira szét is vannak töredezve, hogy felíratukat egykönnyen megállapítani nem lehet. Teljes épségben s úgylátszik ma is gondos őrizetben van azonban az 1846-ban elhunyt *Sárvári Pál* főisk. tanár s három évvel később elhunyt nejének, *Dömsödi Sófiának* terméskőből faragott, egészen koporsóalakú síremléke.

(Folytatása jövő vasárnap.)

Egy bihari huszárkapitány regényes élete Milánóban

— AMIKOR MÉG AZ ARADI VÉRTANÚ KISS ERNŐ HONVÉD GENERÁLIS ÉS CSÁSZÁRI HUSZÁRTISZT VOLT. —

Irta: Móricz Pál

Darvai Darvay Dániel, Darvay Károly és csokalyi Fényes Zsuzsánna nagybirtokos szülőktől az 1798-ik esztendőben született az aranygerezdes bihari Érmellékén, a barnaszemű, göndör barnafürtű Dani úrfi. A házitanítóktól még otthon megtanulta a németet és franciát. Lovagolni, vívni is már a gyermekkortól tanult, azonban a debreceni Kollégiumban a felsőbb tudományok már nem kötötték le. A pipázgató, nyugodalmas falusi élethez sem sok kedve volt, hiszen gyermekkora a napoleoni csaták harcizajától riadozott. Mire pedig felserdült, a viadalokból megtért vitézek beszélgetésein hevült a lelke. Hozzá az igen nagy vagyonban korán árvaságra maradt Darvay Dániel úrfi s mivel az aggódó szülők sem tartották vissza, elhatározta, hogy katona lesz. Alig tizenkilenc éves korában Bécsbe utazott Sáróy nevü sógorával. Gárdista szeretett volna lenni s kihallgatásra jelentkezett a kedves öreg Ferenc császárnál. A császárnak megtetszett a bátor viselkedésű, remek bihari nemes fiu s midőn meghallgatta, jellegzetes Habsburg fejével kegyesen rábólintott.

— Wir werd'n schón machen !... Nyélbeütjük, fiam ! — A Darvay úrfi instánciájának még a szélét is behajtotta„ erre vonatkozólag mondták Dánielnek a tapasztalt gárdista atyafiak : — Akkor már rendben is vagyunk, öcsém !... Az igéretét még csak elfelejti a császár, hanem ha a kérvényed szélét is behajtotta, ez azt jelenti, hogy megtetszettél neki és továbbra is gondja lészen rád ! — Ám, másként történt, a pompás kis bihari legény sem ekkor, sem egy év multán nem ütötte még a gárdisták magassági mértékét s az ujabb audencián a jó öreg Ferenc császár sajnálkozva dörzsölte a kezét :

— No, fiam, hát most mit csináljunk ? — Szép kék szemét kérdőleg emelte a csinos kis kadétra. Dániel úrfi ugyanis, hogy németül is gyakorolja magát, a császár egyenes rendeletére, közben egy évig a bécsi házi gyalogezrednél szolgált. A császár kegyességére Darvay-kadét megilletődötten bár, de mégis bátran, őszintén felelte :

— Felséges uram, királyom! Kegyeskedjék megengedni, hogy tovább szolgálhassak !

— És az anyád ? És az apád ? — Darvay Dani lehajtotta fejét.

— Már régen meghaltak !

Most a császár szive fogódott el.

— Hát, hová kívánkozol, fiam ?

— Olaszországba... Huszár szeretnék lenni !

— No, persze, huszár! — A császár jóindulatun, megértőleg elmosolyodott. — Wir werd'n schon machen ! — Darvay kadet még aznap megkapta az indulási parancsot s Majland (Milano) volt a kijelölt stációja. A »császár« pártfogoltja az 5-ös Radetzky huszároknál, mint hadnagy kezdte meg a szolgálatot, — vagy husz esztendeig edalent is maradt.

*

Darvay hadnagy nem léphetett a Simonyi óbester nyomdokába. Napoleon császár viharzásai alatt annyi embervér ömlött szét, hogy a vérszegény nemzetnek jólesett megpihenni. Darvay nem a csatamezőn, hanem a milánói főrangú dámák szalonjaiban aratta regényes diadalait. Radeczky tábornagy emekedves huszártisztjének Milánóban szövődött élete végzetes szerelmi regénye is, mely szép pályafutását derékba törte... Erzsébet főhercegnő udvarában megösmerkedett az egyik csillagkeresztes palota-hölggyel. Egy francia eredetű admirálisnak volt ez az özvegye... Bellegarde báróné, született Ghisstelles hercegnő és a délceg bihari huszár annyira megszerették egymást, hogy a hercegasszony kész volt az udvartól megválni. Csupán komornájával és öreg inasával titokban elutazott a messze idegen magyar földre s Csokalyon, a bihari félreeső magyar falucskában, Darvay kapitány kuriájában várta szerelmesét... Ennyi időbe telt, míg Darvay — már akkoriban kapitány — keresztülvihette »kvietáltatását« s hogy maga is ezután gyanukelés nélkül utána mehetett hercegnőjének.

Darvay kapitány magas kort ért el. Élemedett öregségében is délceg, katonás alak maradt. Olaszhoni értékes mozaikokkal kirakott kastélyával szemben emeletes iskolát építtetett a csokalyiaknak, mivel a régi nádfedeles házikó sértette az izlését... Az 1870-es években már Darvay Dániel volt Csokalyon a legöregebbik nemes úr, téli estéken nála gyültek össze a csokalyi öreg Fényes, Darvay, Horváth, Gulácsy urak és ifjak. Ezek voltak az igazi magyar fehér téli esték, — az öreg urak »reszelt retket« vacsoráltak, a fiatalságnak már falósabb ételt szolgáltak fel borkoresolyául. A kágyi »rác ürmös« volt a kedves itókájuk, de bármire fordult a beszéd és bár huszáros szabadszájuságát az egész Biharban emlegették, az öreg gavallér Darvay kapitány úr az ő milánói kalandjairól hallgatott.

— Fiaim ! — mondotta. — Én olyan életen mentem keresztül, én olyan magasállású és születésű egyénekkel érintkeztem folyton, ha azoknak a történetét híven elbeszélném, kételkednétek a szavamban... Inkább tehát sírba viszem az édes titkokat ! — Kvietált huszárkapitány, Darvay Dániel úr nem minden titkát vihette sírba, ódon szekrényke rejtett fiókjában halomnyi sárgult levél maradt hátra utána, főurak, nagynevü dámák levélkéi. A fakult betü barázdákból hervadatlan bájjal mosolyognak és illatoznak a régi baráti érzelmek és regényes szerelmek virágai.

*

Milánóban már talán csak a temetőkert felejtett sírkövei hirdetik, hogy valaha ottan is tanyáztak magyar huszárok. Az édesillatú olasz ibolyák szeliden borulnak a magyar sírokra. Kéknefelejts virágairól meg éppenséggel nevezetes volt a mult században a milánói katonatemető. A magyar katonasírok első virágait csókosszáju olasz nők ültetgették. A virágok hívek maradtak a felejtett sírokhoz s minden tavaszkor kéknefelejtsvirág-tengert fakasztanak... Az 1820-as és 1830-as évtizedekben még nem a csendes temetői virágok voltak az emlékeztetők, Milánó zeg-zugos uccáin szilajul muzsikáltak a magyar huszárok kaszapengetarajos sarkantyui s a huszárkardok hetyke csörrentésére az ablakukhoz szaladoztak a nyilazószemű olasz dámák. A milánói San Simplicians-, Vittorio- és Francesco-kaszárnyákban táboroztak az 5-ös Radeczky-huszárok, itten támadt az együgyü, mégis legmeghatóbb magyar katonanóta, a hazai föld imádatának gyönyörüséges éneke is, midőn a hazavágyódó magyar huszárfiuk csurranós érzésekkel, édesbusan dalolgatták:

Nagyabonyban csak két torony látszik:
Majlandban meg harminckettő látszik,
Inkább nézném az abonyi kettőt,
Mint Majlandban azt a harminckettőt...

Bizonnyal a huszárezred tisztjeit is elfogták olykor-olykor ezek a nótaszóval kinyilvánított hazavágyódások, bár nekik kevesebb okuk volt a búsongásra, hiszen lángját jelentették a lombardiai seregnek. A mindenható ezredtulajdonos gróf Radeczky tábornagy, aki a Lombard-velencei tartományokban ural kodóját teljhatalmulag és pazar fényüzéssel helyettesítette, akinek itt minden szabad volt, a ki milánói palotájában nagyobb pompával, de kevesebb ceremóniával élt, mint az uralkodóhercegek, kedélyességével és bőkezűségével valóságosan elragadta katonáit. Miközben az olaszok meghunyászkodva művelték rizsmezőiket, öreg borokat édesítettek, füge-, narancs- és citrom-erdőik termését hangtalanul szüretelgették, — a hódítóknak zengett a dal, s termett a virág. Radeczky palotájában harsogó katonazene és cigánysipok riadó muzsikájánál sűrűn következtek a pazar lakomák, bálok és az öreg Radeczky-apó kedve szerinti pogány-kártyacsaták. Az ő »kedves fiai« mégis elsősorban huszárezredének a tisztjei voltak. Tárcája, háza mindig rendelkezésükre állott, s asztalánál mindennap terítve volt számukra. Ekkor szolgált a Radeczky ezredében ittebei és eleméri Kiss Ernő kapitány, a magyar huszártisztek gavallér ideálja, a leggazdagabb magyar nemes is. Több millió forintnyi évi jövedelmét Milánóban költögette. Nemcsak a »svadronját« öltöztette és járatta külön festői huszárdíszben, nemcsak saját beöltöztetett külön cigány huszárzenekart tartott, a társas életre, a gavallérkodásra is bár tengersokat költött, pénzszükiben azért sohasem volt. Míg a más fegyvernembeli tisztekben csak a gyülölt »tedescót« — az elegyes fajtáju, meghatározatlan nemzetiségü »osztrákot« látták és elmellőzték, a Radeczky huszárezred gavallér tisztjeivel együtt szórakoztak milánói palotáik szalonjaiban, vidéki kastélyaiban a főuri olaszok. A huszárok cigánymuzsikusaikat is magukkal vitték. Tombolt a hegedüjök, riadozott a töröksipuk, csörögtek a sarkantyuk, midőn a daliás magyar táncokat is bemutatták és az olasz asszony sem lett volna igazi nő, ha ilyenkor meg nem szereti a férfias magyar huszárt... A milánói címeres öreg palotákban bizony szövődtek édes barátságok, selyemfátyolos kalandozó regények.

(Folytatás a jövő vasárnap.)

Az egész város az UNIO müterem 1 pengős csodaszép képeiről beszél!

Svetits-bérház, Piac 43, az udvarban. Fényképfelvételek mindennap este 7-ig.

Amatőr munkák legolcsóbb speciális kidolgozása az „UNIO" laboratóri mában.

Állandóan friss fotocikkek raktára.

MAGYAR-EST

A MÁV. Filharmonikusok jubiláris ünnepi hangversenye.

A MÁV Filharmonikusok zenekari együttese 10 évi fennállását megünneplő jubiláris hangverseny esttel zárja le mélyen szántó sikerekben gazdag ez idei saisonját. A hangverseny esten kizárólag magyar szerzők müvei szólalnak meg. A mindenképen magas szinvonalunak igérkező »Magyar Est« egyszersmind ünnepi kerete lesz annak a *kegyeletes megemlékezésnek* is, amellyel a zenekari együttes nagynevü volt társelnöke: P. Nagy Zoltán mély szeretettel őrzött *emlékének* áldoz. A hangverseny est vendégmüvésze: *dr. Székelyhidy* Ferenc a m. kir. operaház büszkesége lesz. A nagy gonddal összeválogatott és rendkivül szingazdag programot teljes egészében itt adjuk:

1. Ábrányi: »Himnus az Urhoz« — szövegét irtá: dr. Gyökössy Endre. 2. Dohnányi: »Rurália hungarica« 3 tétele. 3. a) Erkel: Ária a »Bánk Bán« operából. b. Kacsóh: »Rákóczi megtérése.« a filharmonikusok zenekari kisérete mellett énekli: Székelyhidy Ferenc dr. 4. a) P. Nagy Zoltán »Rákóczi katonái«-dalmü nyitány. b) Weiner: »Katonásdi». c) Kodály: Intermezzo a »Háry János« c. operából. 5. a) Szigethy Gyula: Intermezzo. b) Dr. Tatay Zoltán: Nyitány. 7. a) Szabados: Fohász. b) Ábrányi: Ária a »Paulo s Francesca« c. operából. c) Hubay: Balalajka dal a Karenin Anna c. operából. 8. Liszt: Les preludes. Szimfonikus költemény.

Kétségtelennek látszik, hogy a mindenképpen a zenei ünnepnek igérkező jubiláris hangverseny est Debrecen egész intelligenciáját magába ölelő nagy közönség jelenlétében fog lefolyni és mélyen járó emléket visszahagyó müvészi eseménye lesz Debrecennek.

MAGYAR DALOK

AKÁCLOMBOS UTCÁTOKBAN

Akáclombos utcátokban, lopva titkon járok,
Zöldre festett ablakidnál, de sokat megállok!
Oda hallik még a régi, cigány muzsikája,
Temeti a boldogságom, az a kopott fája.

Nem tudok már én pihenni, elkerül az álom,
Ellumpolom az éjszakát s az utcákat járom!
Fáj a szivem teérted fáj, nem sokáig birom,
Valahol a temetőben ássák már a sírom.

SÁRGUL MÁR A FALEVELE

Sárgul már a falevele,
Messze megyek nagyon messze, tetőled.
Messze tájra idegenbe,
Hogy ne halljak még csak hirt se felőled.
Másnak adtad a szivedet,
Összetörted a lelkemet, kacagva;
De majd egykor vissza jönnél,
Százszor csókkal megölelnél, zokogva.

Fog még a te szived fájni,
Szeretnél még vissza várni engemet.
De a múltat vissza hívni,
Megcsalt szivet vissza sirni nem lehet.
Mert a múlt az vissza nem tér,
Szivemben már örök a tél, miattad,
Csak egy fáj, hogy szerettelek,
Titokban egy könnyet ejtek, siratlak.

Irta: és megzenésitette:
Majoros Rudolf
rendőrfőtörzsőrmester

Judas Katyi

Debrecen 1933. április 23 (Vasárnap)

Link és Haduva.

Link a kávéházban buzgón olvasó Haduvához: Mi az, mit olvas olyan nagy érdeklődéssel?

Haduva: Képzelje, Párisban elárverezték Napóleon mellényét.

Link: Ne beszéljen, hát *már Napoleon is tönkrement?*

Na-na Sándor, na-na!

A kávéház asztalához, ahol lapkiadók és ujságirók ülnek, Fényes Jenő fáradtan érkezett meg. Nemsokára utána megjött Iványi Sándor. A társaság egyik tagja rögtön megkérdezte Fényest:

— Miért van olyan rossz kedve?

— Nincs nekem rossz kedvem, — hangzott a válasz, — csak ez az ügy egy kicsit kifárasztott.

— Micsoda ügy?

— Iványinak ez a botrányokozási ügye.

Most már mindenki tágranyitott szemekkel várta a felvilágosítást. Fényes azonban hallgatott. A társaság tagjai élénken faggatták:

— Micsoda botránya volt Iványinak?

— Hát ezzel a *papagállyal*, — volt a válasz.

— Ujra a papagállyal? Mi volt vele?

— Hát amikor kidobta Iványi a papagályt a ketrecével együtt az utca közepére.

Fényes Iványira nézett:

— Mért nem mondod el már Sándor, mi történt.

Iványi hallgatott. Maga is kíváncsian leste a fejleményeket. *Fényes* azután beszélni kezdett.

— Csodálom, hogy nem hallottátok. A rendőrség előtt volt a tárgyalás. Jó kis riporteretek van, ha az ilyen dologról még csak nem is értesítitek a közönséget. A multkorában Iványi Sándorhoz bement egy hölgy és *valami komoly relikviát* keresett megvásárlásra. Iványi egy zsebkendőt ajánlott megvételre. *A zsebkendő kicsi volt, finom és antik.* A vevő merész volt és megkérdezte az árát. Huszonkét pengő az ára, — mondta Iványi. Mikor a vevő ijedten tette le a zsebkendőt, Iványi magyarázattal szolgált. — Kérem ez ezért nem pénz. Ez ajándék. *Ezt a zsebkendőt Mária Antoinette veszítette el akkor, amikor a vesztőhelyre kísérték.* Egy élelmes *francia polgár felemelte és kerülő utakon csempészték Debrecenbe.* A vevő megilletődéssel hallgatta a magyarázatot és talán már üzlet is lett volna a dologból, amikor a papagály hirtelen megszólalt, mindössze ennyit mondott: *„na, na Sándor, na, na!"* A vevő a papagályra nézett, azután Iványira. Iványi a helyzetet felismerte, *odaszaladt a papagályhoz, a ketrecével együtt felemelte, kivitte az ajtóba és elhajította, ugy hogy a papagály az utca közepére esett a ketrecel együtt.* Persze nagy csődület lett. Botrány. Igy került az ügy a rendőrségre.

Iványi az elbeszélésre nem szólt semmit. Csak szélesen pislogott és bevette az obligát szódabikarbonát

A társaság tagjai tovább kíváncsiskodtak:

— És mi lett az ítélet?

Fényes sietett a válasszal:

— *Felfüggesztették.*

— Mit? Az ítéletet?

— Dehogy az ítéletet. *A madarat.* Hiszen ott van *újra* a helyén.

Erre aztán már Iványi vette át a szót. A zsebkendőről kezdett volna beszélni, de az első mondatnál nem jutott tovább, mert a társaság dovenje az újjával megfenyegette:

— *Na, na!* — *Sándor,* — *na, na!*

És Iványi mit tehetett volna egyebet: elhallgatott. A papagály-esetet nehéz lett volna megismételni.

Grach-Krogen Dávid adomái

Kohn pont akkor érkezik ki a pályaudvarra, amikor a vonat fütyül és indul. Lekésett, mire elkezd rettenetesen jajgatni.

— Ajjaj, végem van, ajjaj, végem van, — ordítja, hogy csak úgy harsog bele a pályaudvar.

Arra jön Grün, aki megkérdi

— Kohn, mit jajgatsz te itt úgy?

— Ajjaj, ajjaj, lekéstem a vonatot.

— Lekésted a vonatot? És mennyivel késted le?

— Egy perccel.

— Egy perccel? Akkor *mit jajgatsz úgy, mintha egy órával késted volna le?*

*

Két úr utazik a vonaton. Az egyik rettentően rázza a rongyot, eldicsekszik őseivel, elmondja nemesi előneveit, felsorolja birtokait, kastélyait, lovait. A másik szótlanul hallgatja. A hencegő úr végül megkérdi:

— Na és magát hogy hivják?

— Azt nem mondhatom meg, kérem, — feleli szerényen — mert én inkognitóban utazom.

— Na, de így ingoknitóban mi a neve?

— Herceg Eszterházy.

— Eszterházy? És mi a valódi neve?

— Magának megmondom. *Kohn...*

A KÉPZELT BETEG

— Nos, mondja el, mi baja van?

— Jaj, doktor úr, hamarjában fel sem tudom sorolni. A nyakamon furunkulus, a lábamon kelés, a hátamban szúrás, a gyomromban valami állandó tompa fájdalom, a fejem folyton szédül és a balkaromat nem tudom emelni.

— Uram, hisz ön makkegészséges. Az, aki ennyiféle nyavalyát kibír, nem is lehet más, csak egészséges...

Pajzan hét.

PÁRISI hotelszobában
vidám tea-szóval
szabdalták ki Csonka hazánk
határát ollóval.
Tea-tojásnak fehérje
jó ragasztó fajta;
ragaszgasszák a térképet
újra össze! Rajta!

*

AMIT öt angol nagybank tesz,
mondhatnám, hogy nem szép:
hatvan hivatalnok dolgát
elvégzi egy rongy gép.
Az egyik már sikkasztott is,
(eb sajnálja őket)...
Oly gép kell még, mely pótolja
majd a betevőket.

*

A PÁRISI kereskedők
csődjük halogatják:
s vevőiket az üzletbe
viccel csalogatják,
nagy álszakállt ragasztanak,
a csepűt is rágják;
zene szól s portékájukat
színésznők kínálják...

*

FELHÁBORODNAK már azon
is Amerikában,
ha tépett egérkét látnak
a macska szájában;
most eleven macska helyett
bádog macska nyávog
s míg a macska padkán hever,
egért fog a bádog.

*

EGY kórista panaszkodik:
„Az orvostól, kérlek,
kaptam valami kis gyógyszert,
mert már alig élek,
de a gyógyszert — ó, mi rémes! —
nem tudom bevenni,
mert előtte dús reggelit
kellene megenni...!"

RANY.

KÜLVÁROSI TÁNCMULATSÁGON

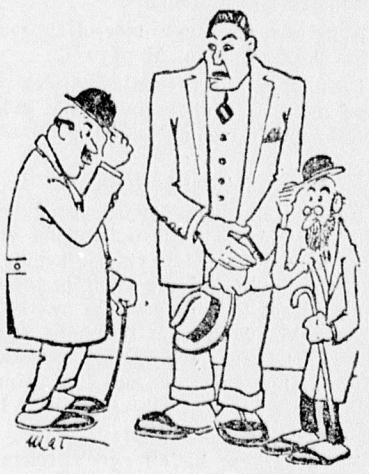
— Misi, vegye le azt a piszkos kesztyüt a kezéről.

— Igenis, Mancika.

A következő táncnál újból megszólal a nő:

— Már az előbb kértem, hogy vegye le azt a piszkos kesztyüt!

— De, Mancika, ez már a kezem...

— Látod, én megmondtam, hogy „Nagy" úr nem olyan gőgös ember, *nem néz le bennünket!*

KEDVES

— A férjem minden szülinapomon meglep egy igazgyönggyel.

— Képzelem, nagyságos asszony, milyen hosszú gyöngysora lehet már.

Bolondok hónapja

Tavasz van? Érdekes!
El sem tudom hinni.
Áprilisi tréfa!
A fogam is vacog,
épen olyan vagyok,
akár egy elárvult
deres kapufélfa.

Szór a szél szemembe
mindenféle vackot:
kerítés-szilánkot,
összetört palackot,
vakolatot, téglát,
kéményből a füstöt,
a minap rámdöntött
egy nagy kormos üstöt
s úgy odalapított
egy téglarakáshoz,
mintha nem illettem
volna soha máshoz.

Tavaszi kabátban
idén alig voltam,
egész áprilisban
prémbe-csomagoltan
szidtam jó Sziriuszt,
mint ki oka lehet,
hogy az Ég így szórja
ránk a havat, szelet.
Húsvét két napján is
dideregtem, fáztam,
komisz szélzenére
az uccán bokáztam.

Mérgemben a naptárt
tűzre tettem sírva:
otromba tréfából
Tavasz van ráírva!
Hazudik a naptár,
hisz tél van javából,
szenünk is kifogyott
már a kamarából,
fát is kellett venni!
Ki számított erre,
hogy az időjárás
így költségbe verjen?

Tavasz van? Nem hiszem!
Nem tudom elhinni.
Áprilisi tréfa!
A fogam is vacog,
épen olyan vagyok,
akár egy elárvult,
deres kapufélfa.

(Vé—ka.)

TALÁLÓS MESE

— Négy lába van és mégsem tud járni, mi az?

— Nem tudom.

— Hát az — asztal...

Pondró István afrikai utja.

Kedvössen tisztölt Debretzöni ujságolvasó Nagy közönség, tekintetös ulyság nyomtató urak és szeretve betsült Ludas Mátyás ifiur!

Az Etsödi tekéntetös egyetömi oktató tanéto porofeszor példályára én is elhatároztam a mult ősszel, mikor az Estóránd fördőbe már tsak az legmögrögzöttebje putzérkodott az úri nemzötségnek, hogy én is nagy világbéli vándorló löszök, oszt tapasztalati útat tsinálok Afrikát mögnizni. Nohát onnan az pörkölt homok birodalmából érköztem meg most 1.gy hete. Botsánatot kérök, hogy az útleirást hátulról kezdem avval, hogy szeröntsésön mögérköztem és hogy az födi kerökségön több olyan potsék birodalma nincs az mönnybéli jó Atyának, mint ez a szunyográjos, légybrigádos kigyók mérgös sokaságában forró rusnya pokol fészök; oszt malyd mindönki putzéron ditséri az Urat, no de pusztítja is lyó Atya lassu nappörsentésös tázi halálkínnal, azért olyan disznó kutya melög ott még az fagylalt tzukrász kotsonya is. (Az mult nyáron én is öttem 2t félét vaniliát meg kanavászt, de olyan kődöktsavaró édös volt az második, hogy asztal alá muszálylottam sörtzintöni.) Az Göbölyoltár hegyszoroson tsusszant ki velünk az nagy otromba, bumforda, potsok otsmány tengörvízi hajó. Ez hozta rám az tengöri kórságos nyavalyát. Nem is „szorosnak" kéne ezt a szikla kutyaszoritót el nevezni, hanem másnak! Nints az az állapotos fejértseléd, az ki úgy ökröndözött, böfögött, köpködött tüle mint úri szegénységöm, 3.rom teljös napig. Föl is ketzmerögtem az igazgató háztulajdonos úrhoz, éppen az hajót hajtotta egy kerékfélét katzimbálva, mondok Tekéntetes hajótulajdonos kormányzó matróz úr, azonnal kéröm az panasz fölvételi könyvet. Aszondi: „wasz findzsen." Tüstént láttam, hogy polyák ez a selyömgatyás agár, oszt mert germánul perfektumossan tudok beszélni, oda pattogtattam neki: „pitte, puck beschwerde schrájben macken zum rapport." Az hajóbéli kösségi orvossal oszt karonfogva letuszkoltatott az kajutjukba. (Az kajut egy lyuk, mindönkinök ilyön lyut, oszt ebbe alszik az vízi utas, tsak hogy külön az nöstényje, külön az kanja.) Az tengöri vízi doktor úr oszt aszonta olyan borzalmatos porrátört magyarul, hogy az budli bitskám malyd kinyillott az zsebbe tülle: „neketnek megfagy tenkeri pedekseg", mondok: tekéntetös tengörvízi doktor úr! Egy szöm kukoritzát sem öttem disznóba való takarmány az, nem attól zuborog az böndöm. Feleli: Ne félsz Bondró kaszta, tu pekompsz fájn metreszin orrfoság omitul jóra mektsinálik tyomrotot wajter nem fájsz. Ezzel oszt előkatangolt egy rutzatolyás forma üvegöt oszt valami bagólé színűt tsurrantott egy tzinkanálba. Már el is tátottam a tsusapusztítómat, hogy benyeljem, mikor rá tévedt a szömöm az üveg hasára ragatsolt papirosra ez vót ralyta: „ippenkakuána". Több se kellött néköm; mondok apádat ötessed ilyön gyalázatos pipaszutyok színű taraktamentommal ebugatta rosszmálvu zörgös tsontú némöttye. Avval ott hattam. Még kajátott is utánnam az nagy patkány fogait tsikorgatva: „forrückt". Mondok régöbben ruckoltam be oszt huszárékhoz, nem a vízi bakákhoz mint te — gazos görhes germán. Mikor elmult tülem az kórság, egy matróz baka oszt felokosított, hogy az tengöri nyavalyatörés az tzápa nevü nagy fekete hal bestiabarmok okozzák. Ezök az halyópintze alatt tanyádzanak, oszt a sok véntzápa mög az tzápaporontyok ahogy nősténye kanja egymással vihántzolva játzik bukfentzól, ettül zötskölődik az halyó épület, oszt az ki mög nem szokta oda okádik.

Az jövő levélben majd többet.

tisztölettel

Pondró István.

Bugyi Sándor talyigás esetei.

Józan életet kezdek élni.

Ahogy ballagok a Retek uccán, megpillantok egy furcsa embert, akki a gyalogjárón keresztülfeküdt, oszt úgy horkolt. Elébb nem esmertem meg, mer nagyon ki vót ficamodva a pofája, de azut addig forgattam az elmímet meg osztán magát a horkoló részeg disztót is, míg végtére a különös esmertető jelirűl eszembe nem jutott a neve. Senki nem más vót ű, mint a harapott órú Varga Jóska. Azír kapta ezt a titulát, mer egy teshezálló verekedés alkalmával jól belenyomkotta a fogát a Jóska kípe nyelibe. Ekkicsit le is nyelt a hegyibűl. Elébb nem láttam jól a szoszogóját, mer poros vót, de azut, mikor egy szalmaszállal jól megcsiklandoztam, hát addig kapkodott a kípe nyelihe, míg meg nem tisztította a portúl. Akkor oszt aszontam neki: Jóska, mír feküttél ide, hisz én akartam ide feküdni? Ájjál fel csak, mondok.

— Ájjík fel a lú, aszongya, nagyon jó helyt vagyok én itt, hanem annyit megteszek, hogy arrébb húzódok, oszt te is feküggy ide mellém.

— Hisz egyen meg a fene, mondok, ha be vónék rugva meg is tenném, de így színjózanon csak nem teszek ilyen csúfságót.

— Tudod mit, aszongya, eriggy el a Sárgarigóba, az úgy sincs ide messzi, rugjál be, oszt úgy jöjj ide vissza. Addig őrzöm itt a helyedet.

— Duflán egyen meg a fene, mondok, nem is egíszen marha beszíd az, akkit montál, mer nagyon szomiadzok, de mégse mehetek oda, mer én is becsíptem a múlt héten abba társaságba, akkinek a tagjai nem isznak szeszes italt.

— Hát oszt hun őrzik azokat az üzleteket? — kérdi tűllem Jóska.

— Hun őrzik? Marha! Lököm a szót. Hát nem látod, hogy én is szabadon járok? — mondok.

Nagy kár, aszongya, mer efféle marhákat kötözni kéne Mongya ű.

Iffíínye, a kutya szaiaggyík el az órod maradíkjával, mondok, hát te így macskázol én velem? Állasz fel rögtön!?

— Nem állok, aszongya.

Én erre elkeztem űtet rángatni, nógatni felfelé, de nagyon jóhúsba van, egye meg a fene, hát visszaejtegettem. Mikor mán háromszor ejtettem vissza, azt a viccet tette meg velem az akasztófáraváló, hogy rám térgyelt, maga alá gyűrt, oszt meglovagolt. Akkor aszonta, hogy na megvan a kívánságod, úgyis ide akartál feküdni, hát most mán feküggy itt!

Na nekem se kellett egyéb, felemelkettem vele, hogy maj lefordítom magamrúl, de eltívesztettem a célerányt, oszt magam is úgy a kűbe vágtam az óromat, hogy elkezdett hasonlítani az övéhe.

Aszongya ekkor egy bölcs alakzat mellettem, hogy aszongya telefonájjk-i a mentőkír.

— Hát kinek, minek? kérdem tűlle.

— Magának, aszongya, mer csupa vír az ábrázattya, meg a deríkrevalója. Aval kivette a zsebtükörjít, oszt elibem tartotta. Csakugyan víres vót a pofám, meg a ruhám is.

E nem nagy baj, mondok.

— Hát nem szúrta meg a Jóska — kérdi tűllem.

— Még csak a kellett vóna, akkor ű azonnal halva született vóna, mondok szelíden.

— Azt hittem, aszongya.

— Tuggya mit, mondok, ne magyarázzík itt annyit, hanem vegye fel ezt a részeg disztót a hátára, oszt vigye be a rendőrsígre.

— Mit kapok írte? — kérdi.

— Hát egye meg a fene, ez a marha ugyan egy fapízt se ír, de azír adok ötven fillért, mer én olyan gyenge szívű vagyok, mint amilyen az irgalmas samaritánus vót. Mentem a felebarátomat, egye meg a fene!

— Az ötven fillér kevés, aszongya.

— Tuggya mit, mondok, ráadásba még egy malacot is adok, ha megfiadzik a disztóm.

— Rendbe van, aszongya.

Pedig dehogy vót rendbe, hisz Jóska még elébb újra megforgatott engem a porba, de még a segítő felebarátomat is. Roppant nehezen tuttuk a csonkaórú felebarátomat a segítő felebarátomnak a hátára felerőszakolni.

Na végre nagynehezen mégis sikerült. Minekelőtte elindultunk vóna a részeg disztóval, bemutatta magát a segítő felebarátom, hogy aszongya ű Nagy Mihály a Csicsogórúl.

— Csak nem annak a Nagy Mihálynak a fia tán, akki a patkánt el tuggya kűdeni a háztúl?

— De biz annak, aszongya.

— Hisz akkor rokonyok vagyunk ecsém, mondok, mer a te apád az én anyámat akarta elvenni felesígül, oszt akkor verekettek űk úgy össze, hogy mindegyiket három napig forgatták utána lepedőbe.

— Na ipp így vót a, aszongya.

— Akkor szerbuc, mondok.

Megöleltük, megcsókoltuk egymást. Igy tettem szert új atyafira.

Egísz vígan indultunk oszt el újra. Jóskának is jókedve vót, mert ezt danolta a Mihály atyafi hátán:

„Csurog a hajambúl a zsír

A Bugyiébúl meg a vír! Ihajla!"

Még csak meg se ütöttem írte, hanem vittettem Mihállyal egyenesen a lakásomra, oszt addig ápoltam otthon jó samaritánus mógyán, míg annyira meg nem erősödött, hogy kilökött engem a saját házambúl.

Még akkor se haraguttam meg rá, mer én most nem iszok semmiféle pirituszos italt, oszt mán egy hét úta botrányosan józan vagyok. Mihály azomba nem kap malacot, mer az én disztóm ártány.

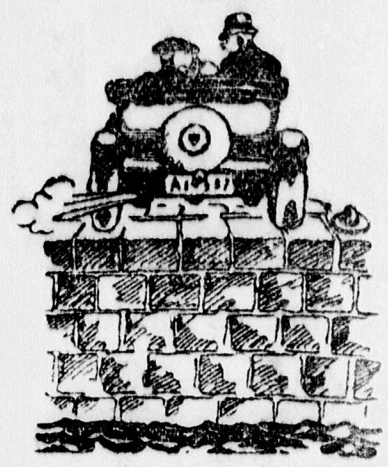
ARANYOS GYEREKSZÁJ

— Anyuskám, vettél magadhoz csokoládét, mielőtt elindultunk?

— Nem én. Miért kérded?

— Hátha sírni találok az úton...

IGY TANULNAK HAJTANI.

— És most idefigyeljen: Megmutatom, hogy kell hátrafelé menni.

VEGYES FELVÁGOTT

Szobalány: Iszonyu fogfájásom volt ma délelőtt. Képes lettem volna a falra felmászni.

Urnő: De azért azt a pókhálót a menyezeten nem volt képes eltakarítani.

*

Előadó: Képzeljék uraim, hogy a kalapom itt a Mars-bolygót jelképezi. Tehát...

Egy hallgató: Várjon csak, kérem... Előbb tisztázzuk, hogy vannak-e a Marsnak lakói...

*

Vendég: Nem valami kellemes dolog, ha az ember hajat talál a levesében.

Pincér: Higyje meg a nagyságos úr, még kellemetlenebb, ha az ember egyszer csak a levest találja a hajában.

*

— Voltaképpen mikor ismerted és szeretted meg a felséged?

— Tudod, először csak megszerettem őt, megismerni csak később ismertem meg.

CÉLZATOSAN

— Én őszinte vagyok. Nekem minden vagyonom a tehetségem.

— Nem baj az, kérlek. A szegénység nem szégyen.

Jövendőmondó

Rovatvezető: GAYNÉ ÉDY.

E rovatban bárkinek megmondja a rovatvezető a jövőjét és grafológizálja írását. A választott jelige alatt közölni kell a kérdező nemét és korát. Költségmegtérítés címén legalább 30 fillér értékű bélyeg mellékelendő a kérdéseket tartalmazó levélhez. Aki megadott címére postán küldendő választ kér, az 50 fillér értékű bélyeget mellékeljen.

„Tubarózsa", „10 Boldogabb", „Őszirózsa" jelígékre levél van a szerkesztőségben. Este 6—8 óra között átvehetők.

Rejtvény-derby

e héten Asztalos Zoltán úr nyer egy jutalomkönyvet és két mozijegyet. A szerkesztőségben átvehetők.

És már loholtak is befelé az utasok. igaz, a repülőgép is, akarom mondani, a szitakötő.

Nagyon meg voltak elégedve a földalatti vendégfogadóval, annál is inkább, mert fizetni se kellett a szállásért. Csak utóbb jutott eszébe a külügyminiszternek.

— De hátha elönti a víz !

A belügyminiszter — őrült az alkalomnak, letromfolta:

— De hiszen eddig még egy csepp víz se hatolt be.

S valóban, a zápor ellenkező irányból esett, mint ahogy futott a lyuk s az aláhulló vizet megitta a szomjas föld, igazán szerencse, hogy olyan szomjas volt a föld.

— Legjobb lesz, ha máma már itt maradunk, annál is inkább, mert a nappal már erősen délutánba hajlott.

— Természetesen.

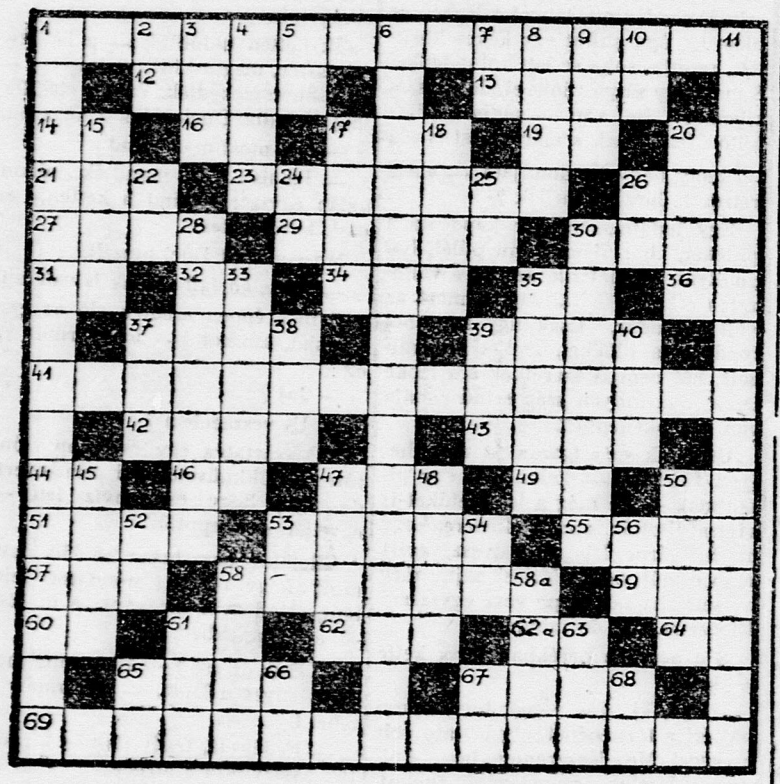
— Megesszük az ebéd-vacsorát, dalolunk egyet.

— Muszáj is, hogy megszáradjanak a szárnyaim — így a repülőgép, vagyis a szitakötő.

De majd legközelebb folytatjuk, fejezzük be a történetet, addig mondjunk Duci barátunknak és kíséretének jóétvágyat, de egyuttal jó nyugvást is. Ahogy szokás.

111. számu keresztrejtvény

Beküldte : Füzessy Ferenc (Nagyvárad u. 3.)

Vízszintes sorok : 1. és körül a kereten: **Mikszáth** írta ezt a találó szentenciát a mimelő dolgozókra. (Zárt betük : G. P. L. L. S. T. E. H. G. A. T. E. Y. E. L. K. 12. Nemeskő. 13. Heveny. 14. Vérut. 16. Télen a hó is befuja. 17. Bormérték. 19. »Maga« mássalhangzói. 20. Kicsinyítő. 21. Mentsétek meg lelkeinket. 23. Előkelő szálloda neve. 26. »Már« latinul. 27. Érzékelik. 29. Taszítja, más szóval. 30. Egyik hegedüs. 31. Földet váj. 32. Életlen fém. 34. Lombardban van. 35. Nógató szó. 36. Mutató szó. 37. Nem apa. 39. A hőforrás vize kitörésnél. 41. Szólásmondás, Darvin egyik munkájának címe. 42. Egy fánk-fajta. 43. Fordítva az a tó, amelyből Caligula császár hajóit Mussolini felszinre hozatta. 44. Nátrium kémiai jele. 46. Elsüt. 47. XIII. Alfonz felesége. 49. Rag. 50 Görbe vonal. 51. Egyiptomi látványosság. 53. Jókai egyik regényében kettőt szerepeltet. 55. Fájdalmas zsargon felkiáltás. 57. Csigafajta. 58. Földrajzi fogalom. 59. Rádióban gyakran mondják. 60. Izesítő. 61. Mutató szó. 62. Sirja Dsiddában van 62-a. Nem érdekli semmi. 64(»Söt« szélei. 65. Előkelő. 67. Boldogító szó is lehet.

Függőleges sorok: 2. Zeus kedvese volt. 3. Szovjet vésztörvényszék. 4. Részlet. 5. Képzőrag. 6. Alvilágba menekülés. 7. Egyiptomi isten. 8. Pálma kaucsuktalp márkája. 9. A vihar igéje. 10. Nóta mássalhangzói. 15. Termény. 17. Parány. 18. A sertés egyik izletes része. 20. Testvérgyilkos. 22. S. A. 24. A 64. vizszintes. 25. Füleshang. 26. Ige is nemzet is. 28. Velencei jármű. 30. Áru. 33. Torokcső. 35. Az »Aranyember« főnő alakja. 37. Mutatószó tárgyraggal. 38. Mars. 39. . . . tox. 40. Északi szarvas. 45. Jármű. 47. Irányt jelző szó ékezet nélkül. 48. Vissza: bányában is van. 50. Kocsmai ténykedés. 52. Kínai név. 53. Kettőzve bányaváros. 54. Petőfi »Anyám tyukja« című versének 4-ik szava. 56. »Politikai divatok« irójának monogramja. 58. Szerv. 58-a. »Rugni« félmultban. 61. Helyhatározó. 63. Fordítva: textilnövény. 65. E. E. E. E. E. 66. Személyes névmás. 67. Keserü is lehet. 68. N. Y.

A 110. sz. keresztrejtvény helyes megfejtése a következő :

Vízszintes sorok : 1. Felhőbe hanyatlott a drégeli rom. Rá visszasüt a nap, áldz tusa napja. 12. Lira. 13. Pelé. 14. J. Z. 16. Tó. 17. Irt. 19. T. T. 20. Et. 21. Pán. 23. Mandula. 26. Ura. 27. Arak. 29. Patkó. 30. Kund. 31. Na. 32. At. 34. Sma. 35. So. 36. Ór. 37. Etel. 39. Golf. 41. Charlottenburg. 42. Ölel. 43. Akár. 44. Tó. 46. Im. 47. Jes. 49. As. 50. Il. 51. Zsán. 53. Evező. 55. Zoli. 57. Áll. 58. Amerika. 59. Bor. 60. Dó. 61. Ir. 62. Lud. 62-a. Dé. 65. Statisztikai . . . 67. Rakodópart.

Függőleges sorok : 2. L. L. 3. Hit. 4. Öröm. 6. B. A. 6. Hardtmuth ceruza. 7. N. P. 8. Iota. 9. Alt. 10. Tó. 15 Zára. 17. Inas. 18. Tuka. 20. Ernő. 22. Na. 24. A. P. 25. Ló. 26. U. U. 28. Katalin. 30. Kolbász. 33. Terem. 35. Sonka. 37. E. H. Ö. 38. L. L. L. 39. Gea. 40. Fur. 45. Osló. 47. Ivel. 48. Szid. 50. Hon. 52. Ál. 53. Em. 54. Ök. 56. Ob. 58. Arat. 58-a. Adós. 61. Ida. 63. An. 66. Tü. 67. M. S. 68. Óv.

A „DEBRECZEN" keresztrejtvénye 111. számu szelvény.

Nyomatott a Tiszántuli Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. körforgógépén.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

1933. ÁPRILIS 23. SZERKESZTI : PALI BÁCSI. 17. SZÁM.

Irta: *Harsányi László.*

(Folytatás.)

Stefike futva érkezett vissza. Az anyjára nézett és a könyvcsomóra. Nem vesz észre semmi gyanúsat, erre egy kicsit megnyugszik. Hála Istennek, csakhogy a mama nem vett észre semmit. Ezután óvatosabb lesz. Jobban el fogja rejteni a levelet. Legjobb volna elégetni, de sajnálja. Hiszen a legelső szerelmes levél és vers, melyet hozzá írt egy rajongó diák. Nem, ezt nem szabad elégetni. Meg fogja mutatni Sárinak, hadd lássa, hogy neki is van ideálja. Mindig hencegett Szilvásyval, s most már neki is lesz kivel dicsekedni.

— Reggelizzél kislányom, mert elkésel az iskolából.

— Igen, mamuskám, sietek.

Teljesen megnyúgodva és jóizűen fogyasztotta el a reggelit, azután táskájába pakkolva könyveit, kezet csókolt édesanyjának és jókedvűen indult a Dóczy felé.

Majoros mama meg nagyot sóhajtva takarítani kezdett, s azon gondolkozott, miképen szerezzen érvényt szülői tekintélyének s hogyan riassza el Gál Gézát féltett kis leányától.

IX.

Gyönyörü napsugaras délután. A sugárözönben kacagnak a vérpiros cseresznyék a haragoszöld levelek között. A fához két fiu közeledik frissen, vidáman. Petrence Miska és Szilvásy Tibor. Miska csak mutatta a jókedvet, mert nagyon sajnálta a sok finom cseresznyét, amit Szilvásy hatalmas gyomra fog eltüntetni. Terükben a cseresznyeevés csak mint csalétek szerepelt, mert Miska előre elhatározta társaival, hogy Szilvásy egy szemet sem fog kapni. Sajnos az áldozat hamarabb érkezett a sestakerti gyümölcsösbe, mint ahogy gondolták. Az előkészületekkel még nem voltak rendben. Igy aztán Miska jóképet vágott a dologhoz és látszólag örömmel vezeti »szivesen látott« vendégét a hatalmas cseresznyefához. A két fiu egy pillanat alatt felmászik az ágak közé s megkezdődik a cseresznyeszüret. Miskának nem ilik most úgy a finom csemege, mint máskor. Fáj a szive minden szemért, ami a spieli szájában eltünik.

Most nézzünk szét egy kicsit az öreg nádfedeles pajtában. Itt látjuk lázas készülődés közepette az egész »Félnyolc Társaság«-ot. Az asztal fekete terítővel letakarva, rajta középen vigyorgó koponya (Tardy Feri alig tudta elesenni a bátyjától, pedig ez a leghatásosabb kellék.)

Barkácsi sürgeti a fiukat. Rövid, erélyes mondatokban beszél :

— A koponya két oldalára tegyétek a gyertyatartókat. A nagy karosszéket a főhelyre. Abba fog ülni a »császár«. Géza elhoztad a koronát ?

— Szebben sikerült, mint gondolnátok — mondta Gál Géza. — Ide nézzetek !

Magasra tartva felmutatta remekművét a »császári koronát«, melyet tegnap tervezett és készített kartonpapirból. Gyönyörüen ki volt formálva, a festése pedig egyenesen művészre vallott. Olyan volt, mint egy arany korona, gazdagon díszítve ékkövekkel. Természetesen a sok ragyogó gyémánt, rubint, smaragd mind-mind csak vízfestékkel volt rámüvészkedve. A fiuknak nagyon tetszett. Barkácsi mindjárt le is ültette Császár Dezsőt a »trónszékbe«, s fejére nyomta a hatalom díszes jelvényét. A nagyfejü diák boldog mosollyal pislogott, mint egy exotikus törzs fejedelme, ha cilinder került gyapjas koponyájára.

— A deres és a pálca helyén van — állapította meg Barkácsi. — Most meggyujtani a gyertyákat és fel az álarcokkal.

A parancs egy perc alatt teljesítve lett.

A »rögtönitélő bíróság« tagjai elfoglalták helyiket a »császári trón« két oldalán. Csak Bihary Peka a »főhóhér« áll feszes, vigyázz-állásban a deresnek kinevezett láda mellett.

— Add meg a jelzést — hangzik a parancs.

Peka kidugja a fejét a pajta ajtaján s fütyölni kezd, mint egy jótorkú rigó. Aztán ujra elfoglalja a posztját.

Mélységes csend. Az ablakot elfüggönyözték s csak a vigyorgó halálfej két oldalán lobogó gyertyák világitják meg a kis szobát. A misztikus fényben a fekete álarcos fiuk határozottan kisérteties látványt nyujtanak. Most birtelen kicsapódik az ajtó s Petrence Miska belöditja Szilvásyt, aki rémületében azt sem tudja fiu-e vagy lány. Miska bezárja

az ajtót, hogy mire a fogoly észreveszi, hogy törbe csaltók, már nincs menekvés. Érzi, hogy elérkezett a leszámolás. Rázza a kilinceset, rugja, vágja kézzel, lábbal az ajtót, de Barkácsi egy intésére Miska és Peka megkötözik, úgy, hogy mozdulni sem bir. Erre vadul szitkozódni kezd, mire jobbról és balról kap egy-egy jó pofont. Jobbnak látja elhallgatni s már csak a fogait csikorgatja. — Ezébe jut minden diákbüne s elszántan várja sorsa beteljesedését.

Barkácsi ünnepélyesen felemelkedik helyéről:

— A rögtönítélő bíróság tárgyalását a »császár« nevében megnyitom. Megkezdjük a vádlott kihallgatását. Mi a neve?

— Mit komédiáztok nyomorultak! Engedjetek el, mert nagyon megbánjátok.

Barkácsi hangja egy fokkal gyászosabb színezetű lesz és erélyesen rászól a megkötözött fiúra:

— Felszólítom a vádlottat, hogy tisztességesen viselkedjék s a kérdésekre rendesen feleljen. Vágd pofon, Peka.

A pofon elcsattan s a kérdés ujra felhangzik:

— Mi a neve?

Szilvásy belátja, hogy ezek komolyan veszik a mókát, s nem akarván magát félholtra pofoztatni, ducos dünnyögéssel megmondja a nevét.

— Foglalkozása? — hangzik az ujabb kérdés.

— Gimnáziumi tanuló.

— És mellesleg csirkefogó spicli! — szól közbe Petrence Miska.

Barkácsi leinti:

— Ne zavard, kérlek a tárgyalás menetét. Majd mindenre sor kerül. Arra, hogy Szilvásy Tibor hol és mikor született, nem vagyunk kíváncsiak, mert egy ilyen aljas árulkodónak, talpnyalónak legjobb lett volna nem is születni. Most csak arról van szó, hogy a mi díszes osztálytársunk, iskolánk szemete, azzal van vádolva, hogy az utolsó számtan dolgozatiráskor undok kárörömmel a szekundába rángatott bennünket. Most az év végén, mikor minden baleset a halálunkat jelentheti. Szilvásy úr, mit tud mentségére felhozni.

A delikvens nevetve akarta elütni a dolgot:

— Ugyan fiuk, nem kell olyan tragikusan felfogni az ügyet. Vicc volt az egész. Oldjátok el ezt a vacak madzagot. Már megijedtem, hogy le akartok mészárolni.

(Folytatása következik.)

Ocsike

Mint két nyiló rózsa,
Olyan volt az arca . . .
Boldogan mosolygott,
Picing csöpp kis ajka.
Angyali kék szeme
Örömtől sugárzott,
Amint dudlijával
A kocsiban játszott.

Két kis kacsójával
Felém integetett
Vidám kis lényével,
Múltba merengetett.
Magam előtt láttam:
A boldog napokat,
Viszontláttam ujra
Ismerős arcokat.

Gyermek voltam ujra . . .
S a virágos réten,
Pillangót üldöztem,
Délibábos légben,
Vadvirágot szedtem
Egy csokorba össze . . .,
S Nagyanyó kertem föl,
hogy azt egybe kösse.

Édes jó Anyámnak
Vittem névnapjára,
Kérve a jó Istent:
Legyen boldogsága.
Örömkönnyet ejtett
Bánatos két szeme
S arcomat érinté
Az áldott két keze.

Könnyes lett a szemem
És piszegni kezdtem,
Édes álmaimból . . . —
Valóra bredtem.
Sirtunk mindaketten —
Én és a kicsike . . .

Nem feledlek soha,
Aranyos Ocsike! . .,

FÜZESSY ISTVÁN,

GYERMEK IRÓ—GYERMEKNEK.

Jázmin-illat.

Jázmin-illat, édes illat
Száll a levegőbe,
Mintha csak kint járnék most a
Csendes temetőbe.
Mintha csak a kedves apám
Sirja mellett volnék,
A fejfát átölelném,
Fájón felzokognék.
Jázmin-illat hullat reám
Egy-egy kis levelet,
Mintha csak a kedves apám
Simitná fejemet.
Kedves apám sirodban is
Áldjon meg az Isten,
Mig a lelkem hozzád nem száll,
Imádkozom itten.

Vadász Ferenc,
I. r. kath. polg. isk. tan.

Közeledik a vakáció.

Nagy öröm van iskolánkban
mostanába'
kérem!
Megkapjuk a vakációt már ezen a héten.
Hónapikig tudománnyal tömtük a fejünket,
A husvéti vakáció jutalmaz bennünket.

Nem kell majd magolni reggeltől napestig,
Nem kell majd felelni, hogyha nem is tetszik.
Nem kell dolgozatot irván, a tollszárat rágni,
Sutba lehet könyveinket vágni.

Okos volt, ki a vakációt szükségesnek
látta,
Legyen nyugodt mindörökre
álma!
De, ki ily rövidre legelőször
szabta:
Gyenge elme volt az istenadta.

Kéry László,
ref. gimn. III. A. tan.

Kaland,

Ezt aztán joggal nevezhetjük kalandnak. Ami Hetedik Ducival, meg egynéhány hívével — főként miniszterével megesett. Alig egynéhány napja: majdnem végzetessé válható kalandsorozat, mint mondani szokás.

Igen, az úgy volt, hogy Hetedik Duci megyezett egy szitakötővel, hogy kérem, az a bizonyos szitakötő elviszi sétarepülésre. Hetedik Ducit, meg öt miniszterét, meg egy testőrt: pompás lesz igazán. Ez így volt s kora reggel startolt is a repülőgép, akarom mondani a szitakötő: minek utána az utasok elhelyezkedtek. A szitakötő hátán, szépen sorjában, már tudniillik elöl ült Hetedik Duci, mögötte a főminiszter és így tovább, leghátul a testőr. Gyönyörű reggel volt, a fűszálakon még csillogott-vilogott a harmat, mintha gyémántal volna telehintve az egész világ. No, majd az aranyos nap felszippantja ezt a gyémántot: érdekes igazán: arany, ami gyémántot reggeliz. Szállt a repülőgép, vagyis a szitakötő. Hetedik Duci tapsolt örömében, ahogy a szitakötő fenn a lombok koronái alatt szállott, integetett a mókusnak, amelyik éppen elhagyta odvát.

— Be szép utazás, be szép! — lelkesedett Duci.

— Fejedelmi! — így a főminiszter s Duci barátságosan bólintott.

Óriási utat tettek meg, de akkorát, amit egy törpe talán életen át meg nem tudna tenni, most egy legelésző szarvas agancsai között repülnek el, a szarvas felüti agancsát . . . No, semmi baj, a királyi repülőgépet, vagyis királyi szitakötőt nem éri az agancs.

Most kiérnek az erdőből, a szitakötő, mintha észre se venné, hogy alatta — nagy törpe-mélységben — víz folyik, átrepül a patakon, sebes szárnyalással . . .

Hopp, mennyi lepke, számtalan szín játszadoz ott, táncol a légben és most . . . úgy eltünt egy kékes közülük, mintha soha se lett volna lepke. S most egy sárga tünik el, de egyszeriben . . . Baj van — súgja a szitakötő őfelségének s már hajtat is alá — hagy hogy is mondjam — alá a rétre: de hová is bujjak?

Egy hatalmas madár kapdosta a pilléket, hol ilyen szinü pillét, hol amolyat, úgy látszik, szereti a változatos étkezést a — stiglic, mert az volt a madár. Csak úgy kapásból fogdosta a pilléket, lepkét tízóraizott, hát nem is szeretnék ám lepke lenni, akármilyen szép szinü ruhája van is lepkenépnek.

Utasaink már igazán jó reitekhelyen füleltek, — kelyhében egy pipacsnak — de még a lélegzetüket is visszafojtották, annak ellenére, hogy az, ha törpe lélegzetet vesz, azért nem csinál valami óriási zajt, még az sem, ha hét törpe vesz egyszerre lélegzetet, no, de mindegy.

S e percben derékban törik ketté a pipacs.

Ejnye, ki hitte volna, hogy ennyi baj éri a törpenépet, oly biztató volt a reggel. Még jószerencse, hogy a pipacs fűszálak rengetegére zuhant, máskülönben biztosan összetöri, zúzza magát — a hét törpe biztosan. Igaz, hová is zuhanhatott volna a pipacs máshová, mint fűszálak rengetegére, ha egyszer rét fölé szállt a szitakötő.

És mostan? Valami óriási állat rontott el a törpék felett.

— Nyul — mondta a szitakötő és Duciék bólogattak, minekutána valahogy ujra ezsméltek. — Nagy úr — folytatta a szitakötő, ereje rettenetes, úgy tör ketté egy pipacsszárat, hogy oda se néz neki, lássátok.

A törpék persze, hogy bólogattak javában, de hallga', minő rettenetes csaholás kél és egy hatalmas bundájú állat rugaszkodik a hosszufülü nyomában. Fogai ijesztően csattognak.

— Kutya! — így ijedten a szitakötő.

De ahogy a kutya elhaladt, kacagni kezdett Hetedik Duci, de ahogy a torkán kifért.

— Ha egyszer úgy futott a kutya elől az a hires, veszedelmes.

— Ijedtében döntött bennünket veszedelembe — jegyezte meg igen helyesen a belügyminiszter.

Igaz ugyan, hogy erre a külügyminiszter megjegyezte:

— Te csak hallgass, belügyminiszternek itt már nincs semmi beszélni valója, az ország határát már régen elhágytuk.

Ők ketten tudniillik — a belügyminiszter, meg a külügyminiszter — szivesen veszekedtek. Vagyis eladdig, míg Hetedik Duci rájuk nem szólt:

— No, most már csend!

— Igenis . . . — mondták akkor aztán egyszerre mind a ketten, ez csak természetes.

Most megint Duci beszélt.

— De talán falhatnánk is valamit.

S már éppen szedték elő az elemózsiát, amikor — megdördült az ég:

— Jaj!

— Uj veszedelem?

S kisvártatva egy esőcsepp elöntötte a földművelésügyi minisztert, de úgy, hogy csuromvíz lett — egyetlen esőcsepptől.

Illetőleg, nem hosszabb idő alatt, mint ahogy előbbi mondatot leírtam, mindegyik megkapta a magáét — esőcseppekben.

— Esik az eső! — állapította meg igen helyesen Duci. — Jaj, zápor is lehet!

— Fedél alá, fedél alá! — kiabáltak összevissza a törpék.

Egy barlangocskát látott meg a szitakötő, igen, igen, egy barlangocskát a réten, de az is lehet, hogy félbenmaradt egérlyuk volt, ilyesféle, hogy miért hagyta abba a munkálkodást épületén, vagy pincéjén a gazda, ki tudná.

— Biztos, hogy üres? — így némi aggodalommal Duci.

— Üres, üres, — így a hadügyminiszter, aki elég merész volt behatolni az üregbe.

— Akkor gyorsan befelé — így a főminiszter.

SPORT

Délután öt órakor kezdődik a Bocskai-Somogy mai mérkőzése

A debreceni csapatnak keményen meg kell küzdeni a kiesési zónában levő Somogy ellen.

Háromheti szünet után vasárnap lép ujra debreceni pályára a Bocskai, mely az Ujpest felett aratott diadal után három országot járt meg, mindenütt dicsőséget szerezve magának és Debrecen városnak. A kék-sárgák vasárnap ismét beleállanak a bajnoki küzdelmekbe és nem is lebecsülendő ellenfelet kapnak a Somogyban.

A Somogy igen veszélyesen benne van a kiesési zónában, a vasárnapi meccs tehát éppen ezért igen izgalmasnak és érdekesnek igérkezik, hiszen a kiesési meccsek sohasem biztosak, a legnagyobbaknak sem. Annál kevésbé a Somoggyal szemben, amely a tavaszszal jó formát mutatott és mérkőzéseit csak balszerencsével veszítette el, minimális gólkülönbséggel. A Bocskai különben sem állotta a Somogy játékmodorát, ezt mutatja az is, hogy az utóbbi időkben nem tudott győzni a kaposvári profik ellen.

A kék-sárgáknak tehát sok visszafizetni valójuk van a fekete-pirosaknak s mert a Bocskainak a negyedik hely ujból való megszerzése végett szüksége van minden pontra, bizonyos, hogy vasárnap teljes erővel és tudással veti bele magát a küzdelmekbe, az előrelátható, de azért nem könnyü győzelemért.

A Bocskai az Ujpest ellen diadalmaskodott csapatát szerepelteti. Tehát Fehér — Vágó, Janzsó — Palotás, Móré, Keviczky — Markos, Vincze, Teleki, Előry, Hevesi felállításban szerepel.

A mérkőzés 5 órakor kezdődik, előtte a DKASE és a DVSC játszanak jó sportot igérő amatőrbajnoki mérkőzést.

AZ I. LIGA

vasárnapi fordulójának kiemelkedő eseménye a Ferencváros—Hungária mérkőzés. Papirforma szerint ma a Ferencváros gólokkal jobb, mint a Hungária, amelyet csak nagyon lelkes játék menthet meg egy sulyos vereségtől. Sorra kerül még Budapesten a Kispest—Szeged mérkőzés, amely heves küzdelmet és eldöntetlen eredményt igér. A forduló többi mérkőzéseit részint előrehozták, részint elhalasztották.

UJPEST

csapata vasárnap Bécsben küzd a Rapid ellen. A III. ker. FC Nagyváradon a Crisana ellen áll ki, mig a Budai 11 a szombati bajnoki mérkőzés után Pozsonyban a Bratislava ellen mérkőzik.

A II. LIGA MÉRKŐZÉSEI:

Csepel—Droguisták, Szentlőrinc—VAC, Vasas—Taxi, Phöbus—ETC.

FELHIVÁSOK.

A DKASE ezuton hivja fel az első csapat alábbi játékosait, hogy vasárnap délután fél 3 órakor a vasutas pályán jelenjenek meg: Kónya, Hevesi, Biró, Bőr I., Bőr II., Karalyos, Urbin, Szilágyi, Magyar, Kemény, Gál!, Mocsáry, Ökrös, Hegedüs. Ugyancsak felhivja a DKASE alábbi II. csapatbeli játékosait, hogy az eredeti tervtől eltérően, a DVSC Diószegi uti sport telepén pontosan 10 órakor jelenjenek meg: Balogh, Jellenik, Tolnai, Sóvári, Szilágyi, Németh, Philiph, Hartmann, Gyarmati, Mátis, Szabó, Kovács, Dihen, Fekete, Hajdu. Intéző.

Felkérem a D. Vasas összes játékosait hogy ma, vasárnap legkésőbb háromnegyed 9 órára a Villanygyár I/b. elleni bajnoki mérkőzésre a DKASE pályán pontosan jelenjenek meg. — Intéző.

Felkérem a DVAC összes játékosait, hogy vasárnap 2 órára a nagyállomás előtt teljes számban jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a Turul FC összes játékosait, hogy vasárnap d. e. fél 11 órára a DEAC pályán a DEAC elleni bajnoki mérkőzésre pontosan jelenjenek meg. Vezetőség.

A DTE felkéri alant nevezett játékosait, hogy ma délután 2 órakor a nagyállomásnál pontosan jelenjenek meg. Vári, Gencsi, Rosenfeld II., Tamási, Fisch II., Rosenfeld I., Szilágyi I., Vincze I., Forrai, Szőke, Vincze II., Laczkó, Barna. Vezetőség.

Felhivom a Dohánygyár FC összes játékosait, hogy ma, vasárnap d. u. két órára a dohánygyári pályán a Pincér elleni mérkőzésre pontosan jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a DVSC alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap délután 2 órakor a vasutas pályán jelenjenek meg: Barna, Pálinkás, Antal, Koza, Nyizsnyik, Weisenburger, Béres, Szabó, Sipos, Bihari, Osztrovecki. — Ugyancsak felkérem a következő játékosokat, hogy vasárnap délelőtt fél 10 órakor a vasutas pályán jelenjenek meg: Farkas, Borsi, Juhász, Szolárszkii, Bogdán, Tóth, Szilágyi, Kántor, Ökrös. Szalontai, Polanecki, Fazekas.

Felkérem a PIFC összes játékosait, hogy vasárnap délután fél kettőre a dohánygyári pályán a Dohánygyár ellen megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán-szállóban

Berlinitér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szálloda.

Lift, központi fütés, hideg és meleg folyóviz, fürdők, telefonos szobák, kávéház, étterem.

Szobák 4 P. Pensiók 7.50 P-től.

Egy ágynál 10%, két ágynál 20% engedmény e lap olvasóinak.

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágositást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágositást.

Az apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak dija kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a dij előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési dij vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Könyvnap

junius 1—3, könyvek propaganda áron már most előjegyezhetők, — magyarruhás leánykák, könyvárusításhoz könyvnapra felvételnek — Springer papir, könyvüzletébe. 522-V-28.

Alkalmazást nyer férfi

Házmester

gyermektelen május elsejére felvételetik. Szegfü u. 20. szám alatt. 682

Középkoru

gyermektelen házaspár házmesternek felvételtik Kigyó u. 8. 702

Kommenciós

vagy hónapos jól fejő tehenész és kocsis felvételtik. Bellegelő 57. Acsádi útnál, jegenyefás tanya. Ugyanott — megbizható fejniludó tejeskocsis, valamint fiatal fiu hetesnek 690

Házmesternek

felvételtik becsületes — házaspár háziteendők végzésére. Károly Ferenc József ut 13. 727

Kisegitő

péksegéd felvételtik Nyil u. 80. 858

Péksegédet

fiatalt, állandó munkára keresek. Kraszula sütőde, Kassai ut. 795

Jó

cipőfelsőrész ragasztó felvételtik, Szent Anna 22. Molnár. 851

Kifutófiu

felvételtik. Vörösmarty ucca 20. szám. 897

Házmesternek

gyermektelen házaspár felvételtik. Rákóczi 50. 825

Alkalmazást keres férfi

Dolgozni

szerető hentes-, mészáros- és péksegéd bármilyen alkalmazást elfogad. Cim: Vörösmarty ucca 11. Szerelőnél. 652

Fizetés nélkül,

tisztán a kosztért és ellátásért bármilyen munkát vállalok. Elsőrendü bizonyitványokkal rendelkezem, amelyek józan, becsületes életemet és megbiható ságomat — igazolják. Mivel jelenleg lakásom nincsen, a kiadóhivatal pénztára utján kérnék értesitést, ahova naponta többször bemegyek érdeklődni.

Alkalmazást nyer nő

Komoly

német lányt mindenesnek felveszek. Szoboszlói uti bérház, B-lépcső 1. szám. 715

Felveszek

kiszolgálónőt 100 pengő készpénzóvadékkal dohányárudába. Cim a kiadóban. 722

Takarítónőt

azonnali belépésre felveszek. Jelentkezés délelőtt. Dr. Sarkadiné, Bika-bérház, I. em. 3. 736

Gazdasszonyt

keresek vidéki tanyára elsejére, aki beakosztos cselédek részére főzni, kenyeret sütni jól tud és a kisgyermekek, különösen pulykanevelést jól érti. Cim a kiadóban. 305

Mindenes

lányt jó bizonyitványnyal, ki főzni tud május egyre felveszek. — Nap 4. 860

Jó

mindenes főzőnő azonnal felvételtik. Hatvan-u. 2. II. em. 784

Mindenes

főzőnő felvételtik. Értekezni délután 3-tól 4-ig Vigkedvü Mihály u. 40. sz. 845

Alkalmazást keres nő

Egy

idősebb perfekt szakácsnő állást keres május elsejére. Vidékre is elmegy. Kigyó u. 37. 683

Csekély

fizetésért kezdő gép- és gyorsirónő irodába elmenne. Cim a kiadóban 778

Bútor

Ebédlő

üzleti stelázsik, bútorok költözés miatt sürgősen eladó. Széchenyi 6. 561

Szállodai

butor olcsón kapható. Eilegáns, komplett szobák. Ullmann Részvénytársaság, Piac u. 69. 633

Modern

barna uj telehálő jutányosan eladó. Dégenfeld tér 8 Udvarban. 864

Használt

kőrisháló 2 gyermekvaságy eladó. Batthyány uccai bérpalota III. em. 4. 844

Keményfa

modern uj hálók minden elfogadható áron eladó. Pesti 43. 856

Uriszoba

ebédlőgarnitura és több féle butorok eladók. Piac 44. III. ajtó. 894

Autó, motor kerékpár

Eladó

egy kitünő állapotban lévő 500 köbcentis A. J. S. O. H. V. szólómotorkerékpár teljes fölszereléssel. József kir. herceg ucca 51. szám. 120 — IV. 20-ig.

Három

használt kerékpár eladó. Horváth, Hunyadi u. 22. 638

Autótaxi

Magosix gyártmányu, üzemképes, eladó. Értekezni: Böszörményi ut 52. 637

Komoly

kétkerekü gyermekkerékpár megvételre ajánlható Kulcsár Dezső kereskedőnek. Kálvin tér 4. szám. 772

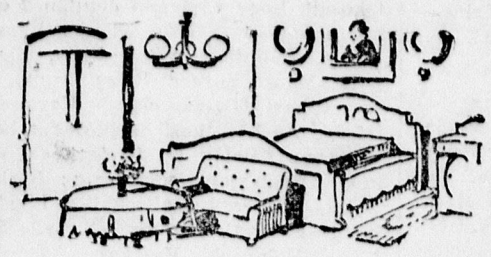
Eladó

olcsón Méray 500 kcm, oldalkosárra. Kigyó 4. 740

Harley

Davidson oldalkocsis motorkerékpár eladó. Cordatic gumilerakat, Piac ucca 6. 862

(Folytatása következik.)

Kiadó lakás

ma már nem gond. Lakást keres, kiadó lakása van: a »Debreczen« apróhirdetésével eredményt ér el. Egyedüli felvételi hely: József kir. hg. u. 1. (Bika épület.)

Ajánlat

Tégla
száraz bármely mennyiségben Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon: 23—18.
1153 IV. 30-ig.

Kerítésoszlopoknak
való akácfák olcsón kaphatók. Bethlen ucca 44. 1678 — V. 10

Megnyilt
a kalapüzem! Itt az alkalom, hogy olcsón vásároljon. A legfessebb női kalapok már 3 P-től kapható a legjobb minőségben. Alakítás 1.50 P. Kalapüzem, Piac 9. Udvarban.
655 — IV. 25.

Óriási
árat fizetek aranyért, zálogcéduláért, ékszerek készítése, javítása legolcsóbban Felheim ékszerésznél, Piac u. 75.
656 — V. 20-ig.

Lebontásra
eladó Pereces utca 5. számu lakóház. Érdeklődni Faragó u. 9. 609

Tenniszpálya
naponta locsolt kitünően karban tartott vörös salak tenniszpálya bérbeadó a DVSC sporttelepen. Telefon 2246.
610

Stukaturnád
négyzetméterenkint ab Szoboszló vasutállomás 6 fillér. Soós Ferenc, Hajduszoboszló. 597

Kutfurást
uj és használt cs-vel vállal Kiss Lajos kutfuró és vízvezetékszerelő, Rákóczi 31. 680

Ondolálás 50,
garantálva 30 fillér. *Irén* hölgyfodrásznál Vargautca 1. 872

Legeltetésre
teheneket tejhaszonra, disznókat felibe elvállalok. Értekezni: Nagyerdő, katonai lőtér.
753

Zongorák
szakszerü javitását, azoknak tiszta hangolását felelősséggel vállalja Tanczer Batthyányi u. 6. Budapestről huzatott szakmunkás. 799

Női kalapok
alakitása és kész női kalapok. Legolcsóbbak Ábrahám és társánál, Szt. Anna 2. 849

Poloskairtást
ciángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányirtószer kapható, Kossuth utca 47. sz. Nánássy. 804

Malacot
malacot feles tartásra elfogadok. Bihari telep, Debreczeni u. 30. 820

A városhoz
közeli jó legelőre vállalok fejős tehenet és meddőt. Csap u. 33.
824

Szőlővesszők
gyökeres és gyümölcsfák kaphatók Unghváryné Bethlen u. 14.
823

Sodronyágybetétek,
sodronykerítések, mosdók, vaságyak, kerti vasbutorok, stb. olcsón készülnek Ottónál, Rákóczi 13. 842

Élelmiszer, ital

Tokaj-Hegyaljai
sajtáttermésü bor kapható. Károly Ferenc József ut 13. 728

Iroda

Orvosi
rendelőnek 2 szoba 40 pengőért kiadó. Kálvin tér 5. 618

Rádió

Két-
vagy háromlámpás hálózati rádiót keresek hangszóróval. Ajánlatokat levelezőlapon özv. Novákné, Domokos L. u. 6. alá kérem. 670

Rádió
3+1 hálózati készülék eladó. Böszörményi ut 4. 781

Nyaralás

Quarnerói
fürdőhelyre fiatal urileány tanár leánya) nyaralótársat keres. Cim: Ujságbolt, Nyiregyháza. 605

Kereslet

Találtatott
kisfajta him rattler kutya. Átvehető: Timár u. 4. szám. 673

Fekete
földi tanyára szarvasmarhákat, elsőrendü legelőre szorulósig elvállalok jutányosan s kedvező fizetés mellett. Értekezni: Keletisor 23.
669

Földet
vennék 12—15 holdast fekete földön tanyával. Értekezni: Szappanos u. 22. a délutáni órákban.
671

Cséplőgarniturát
fele keresetre keresek. Teljes leírással. Karacs, Irinyi u. 8. 381

Keresek
a belváros területén jókarban levő 3 szobás, fürdőszobás házat megvételre. 1933, VII. átvételre, 8—10 ezer pengőig, az átvételkor készpénzben fizetek 5000 pengőt, a fentmaradt összeget 100 P havi törlesztéssel fizetem, vagy ugyanolyan lakást bérbe évi 800 pengő bérösszegért. Ügynököt, — közvetítőt nem díjazok. Címem a kiadóban van.
688

Mikepéres
község előljárósága — megvételre keres egy tűzmentes (anyakönyvi) iratszekrényt. 721

Libát
pulykát, kocát, felében, fejős tehenet haszonra vállalok. Teleki 74. Ház mesterné. 734

Keresek
junius-augusztus hónapokra egészséges kettő szoba konyhás lakást a Nagyerdőn. Ajánlatok Sas utca, bőrkereskedésben. 746

Szoba,
konyhát, istálót keresek Ajánlatot Rakovszki u. 26. I. ajtó. 743

Tetőpléhet
veszek. Árpád tér 17. Lakatos. 762

Elveszett
az Ondódról egy 5 éves kanca ló, balfarán T. I. bélyog. Megtaláló juttassa Pacsirta 24. alá. Tamás István. 828

Elveszett
egy fekete macska, aki haza hozza jutalomban részesül. Piac 39. 818

Eladó
egy uj Pianino Teleki utca 23. 813

Zongora
Osser, pianino hárfa pedálos, világmárkások, eladók. Vár u. 1. Hangszerüzlet. 831

Oktatás

Naményi
Gyors- és Gépiróiskolában szakszerü, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyitvány. — Batthyány u. 9.
1534 — V. 3-ig.

Jelesen
tanuló bölcsészettanhallgató érettségire előkészit. Tudakozódni: Zita árvaház, Magoss György tér 7. 643

Társ

Kevés
pénzzel társat keresek kezdő baromfitenyésztéshez 2 hold területen. Cím nyirábrányi állomás, fűszerüzlet. 632

Társat
keresek fűszerüzlethez. Fedezet van. Érdeklődni: Egymalom u. 5., I. ajtó. 706

Társat
keresek kerékpár, motorkerépkár kölcsönzővállalat létesitéséhez. — Király u. 9. Garázs.
864

Társul
veszek egy 25-től 35 éves nőt 500 pengőtől 1000 pengőig forgalmas üzletbe. Cim a kiadóban. 787

350 pengő
havi fix jövedelmet biztositok, ki 10.000 pengővel közreműködéssel betársul vállalatomba. Érdeklődők irjanak kiadóba „Fix fizetés" jeligére. 780

Tehenészethez
baromfitenyésztéshez gazdaságomba társat keresek. Értekezni Csapó ucca 94. 855

Jól
jövedelmező kész üzlethez 1500 pengővel társat keresek. Cim a kiadóban. 895

Kiadó lakás
egy szobás

Kiadó
egyszobás kislakás elsejére. Simonffy ucca 17.
630

Kiadó
uccai oldalszoba, konyha május 1-ére. Jókai u. 23. sz. 708

Tiszta
egy szoba, konyha, és spájz a nagyállomásnál kiadó. Wesselényi 81.
709

Udvari
szoba, konyha kiadó mellékhelyiségekkel. — Arany János u. 34. 693

Kiadó
szoba, konyha, spájz és fáskamara, villany, vízvezetékkel. Csillag u. 34.
694

Kiadó
egy szoba, konyha és spájz május 1-ére. Timár u. 20. 691

Ötvi 10.—
pengőért kiadó egy szoba, konyha, kamarából álló sestakerti lakás. A kert esetleg feles bérletre átadatik. Értekezés: Piac u. 16. III. em. 1. alatt. 692

Egy szoba,
konyha kiadó. Csokonai ucca 39. 697

Szoba,
konyha. spájz május elsejére kiadó. Késes u. 88. szám. 698

Kiadó
egész udvarral egy szoba, konyha, kamara. — Nyil u. 103. Értekezni: Nyil u. 105. 701

Uccai
szoba, konyha, fáskamara, jószágtartással, 150 n. öl földdel májusra kiadó. Barcsaytelep, Pöltenberg 4. sz. 681

Kiadó
egyszobás, konyhás és spájzos lakások. Honvéd u. 13. sz. 684

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara május egyre. Teleki u. 68. 685

Azonnal
kiadó tiszta száraz szoba, konyha, spájz, fáskamara. Szondy u. 6. Tócóskert. 686

Egy
uccai szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiséggel kiadó. Nagyvárad u. 4. (volt Szív u.)
627

Kiadó
egy szoba, konyhás lakás. Méliusz tér 10.
636

Egy
uccai szoba, konyha és fáskamara május 1-ére kiadó. Lakó Elmás. Csillag ucca 51. 668

Egy
pinceszoba, konyha és fáskamara kiadó. Erzsébet u. 23. 672

Kiadó
egy szoba, konyha, és spájz, fáskamara május 1-ére. Kisfaludi u. 2.
677

Egy szoba,
konyha, fáskamara május 1-től kiadó. Veres u. 11. szám. 707

Kiadó
1 szoba, konyha, spájz. Korponay u. 9. szám.
731

Egy szoba,
konyha olcsón kiadó. Vendég ucca 76. 719

Udvarrenyiló
szoba elsejére kiadó. — Értekezni hétfőtől Darabos u. 24. 724

Kiadó
uccai és udvari szoba mellékhelyiségekkel. — Simonffy u. 45. 716

Nagyerdő
szélén fürdőknél úrnőnek, kiscsaládunak is, szoba kiadó, esetleg — konyhával, bútorral olcsón. Szigligeti u. 11.
723

Nyaralásra
is alkalmas, csendes — udvarban egy szoba, és konyha, kamara, fáskamara külön padlás és villannyal idősebb — nyugdíjasnak kiadó. — Ajtó u. 12. 725

Egy szoba,
konyha bútorral vagy anélkül azonnal kiadó. Nil u. 41. 755

Modern
alápincézett szép uccai szoba, konyha, spájz mellékhelyiségekkel kiadó csendes, virágos, kertes udvarban. Dugovits u. 5. Árpádtérnél.
738

Egy
szép, egészséges szoba cserépkályhával, konyha vizvezetékkel és kamara magános urinőnek, vagy házaspárnak belvárosban kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 871

Egy
és kétszobás lakás kerttel, disznótartással fütőházzal szemben kiadó. D-li-sor 25. 865

Kiadó
kis udvari szoba május 1-re. Veres u. 15. 866

Szép
nagy egyszobás, konyhás, speizos lakások kiadók. Zugó 4. Reáliskolánál. 867

Kiadó
szép 6 méteres szoba, konyha, speiz. Vargakert ucca 8. Bejárat Szoboszlói ut 4. 869

Kiadó
uccai szoba, kiskonyhával elsejére csendes udvarban. Kölcsey 15. 877

Kiadó
egy szoba, konyha, — Szappanos u. 17. 880

Egy
szoba, kiskonyha mellékhelyiségekkel kiadó. József kir. herceg 25.
875

Kiadó
szép szoba, konyha, — speizos lakás 25 pengőért Vojth fűszerkereskedőnél, Árpád tér.
882

Egy
szoba, konyha, speiz, fáskamara sertéstartással kiadó. Lónyai u. 20.
891

Vargakert,
kenyérgyártelepen egyszobás, kétszobás lakások kiadók májusra, — vasutasnak különösen alkalmas. 886

Uccai lakások,
egy- és kétszobásak, ujonnan festve elsejére azonnalra jutányosan kiadók. Patai ucca tizennyolc. 896

Külön
udvarban szoba, konyhás lakás kiadó 18 pengőért. Margit ucca 8. 829

Egy
szoba, konyhás lakások kiadók. Busi ucca 20. Értekezni Arany János 18. 857

Kiadó
egy nagy szoba, konyha, speiz május 1-re. — Bujdosó u. 21. 802

Egy
szoba, konyha, speiz májusra kiadó. Könyök ucca 5. 810

Egy
szoba, konyha, speiz, — fáskamara biztos fizetőnek kiadó. Csap ucca 27. 815

Udvari
modern egy kis szoba kiadó. Szappanos u. 18. 765

Kiadó
modern szoba, konyha, speiz 1-től, Hajnal u. 25. szám. 835

Egy
szoba, konyha, speizos lakás kiadó. Botond u. 7. Árpád téri paplak háta mögött. 848

Kiadó
szoba, konyha. Szondi ucca 2. 839

Egy
utcai szoba, konyha és spájz kiadó. Bekecs u. 3 szám. 756

Kiadó
szoba, konyha, spájz Szoboszlai ut 20. 745

Kiadó
egy szoba, konyha, fáskamara május 1-ére. Árpád tér 46. 761

Különbejáratú
udvari üres nagy szoba közalkalmazottaknak kiadó Simonffy u. 47. szám. 801

Uccai
pinceszoba május egyre kiadó. Vígkedvü Mihály u. 49. 806

Szoba.
konyha villannyal elsejére kiadó. Dobozi ucca 9. Régi zsibogónál. 783

Egy
kisebb, egy nagyobb szoba, konyha, kamara együtt, ujonnan festve 30 pengőért azonnal kiadó. Hatvan u. 24. 661

Egy
szoba, konyha, kamara kiadó. Nyilt ucca 130. 792

Kiadó
egy szoba, konyha, jószágtartás nélkül. Kuruc ucca 13. szám. 798

Kiadó lakás
két szobás

Kétszobás
udvari lakás negyven pengőért kiadó. Timár ucca 8. 639

Kettő
nagy szoba, konyhás egészséges lakás 40 pengőért. Egy szoba, konyhás egészséges lakás 15 pengőért május 1-ére kiadó. Erzsébet u. 26. szám alatt. Értekezni: Széchenyi ucca 31. sz., másolik keresztépület. 666

Kettőszobás
lakás mellékhelyiséggel kiadó. Timár u. 34. 674

Kettő
és egyszobás, verandás lakás mellékhelyiségekkel együtt májusra kiadó. Méliusz tér 15., II. lakás. 675

Kiadó
2 szobás uccai lakás — május 1-ére. Ajtó u. 4. szám. 713

Két szoba,
előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel — május 1-ére kiadó. Teleki u. 3. Gáz, víz, villany. csatorna bevezetve. 712

Kiadó
urilakás 2 szoba, előszoba, konyha, spájz májusra. Kanlia 5. 678

Kiadó
kerti villalakás kétszobás mellékhelyiségekkel azonnal elfoglalható. — Böszörményi ut 45. 720

Udvari
két szoba, konyha és spájz kiadó gyermektelennek. József kir. herceg utca 50. 749

Magas
modern uccai kétszobás konyhás lakás mellékhelyiséggel kiadó május 1-ére. Jókai u. 38. sz. 863

Kiadó
azonnal kettő nagy szoba, előszoba mellékhelyiségekkel a nagyállomásnál. Hid u. 2. 580

Szent Anna ucca 54.
kettő és egyszobás lakások májusra kiadók. 650

Iparkamarában
kétszobás uccai lakás május 1-re kiadó. Értekezhetni Ulrich, Első Takarékpénztár. 641

Kiadó
két udvari szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel május 1-től. Agárdi utca 9. 821

Kiadó
2 szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel. — Posta u. 5-b. Miklós u. végén. 822

Kiadó
2 szobás lakás udvarral kerttel jutányosan. — Sámsoni ut 27. 808

Modern
kétszobás lakás olcsón kiadó. Domokos Lajos utca 16. Vénkert. 827

2—3
szobás lakás verandával virágos parkban kiadó. Tisztviselőtelep, Bornemissza 12. 790

Kiadó
Kétszobás lakás előszobával, mellékhelyiségekkel. Ajtó u. 16. 800

Kiadó
2 szoba, előszoba, fürdőszobás lakás május elsejére. Vörösmarty 5. 807

Kiadó
május egyre nagyon olcsón egy és kétszobás modern villalakás. Tisztviselőtelp, Földi 22. A.

Uccai
kétszobás, elő- és fürdőszobás lakás elsejére kiadó. Pesti 55. 812

Udvari
két szoba, konyha, előszoba mellékhelyiségekkel kiadó. Vígkedvü M. u. 27. 819

Kétszobás
uri lakás parkírozott udvarban (gáz, villany) májusra kiadó. Kossuth u. 54. 791

Uccai
2 szoba, előszoba, konyha és uccai egy szoba, el-szoba, konyha május elsejére kiadó. Lorántffy 3. 803

Kiadó
két szoba, előszoba és egy szoba, konyhás május 1-ére. Kishegyesi ut 38. 744

Két
szoba, konyha, egy udvari szoba kiadó. Rothermere ucca 55. 854

Kiadó
uj ház egész udvarral. Kinizsi ucca 71. szám. Csapókerti állomás mellett. 852

Kétszobás
szép lakás sertéstartással májusra kiadó. Kishegyesi ut 12. 752

Kiadó
udvari két szoba, konyha május 1-re. Miklós ucca 43. sz. 853

Kossuth 67
alatt 2 szoba, konyha május 1-re kiadó. — Ugyanott 2 férfiruha eladó. 870

Kiadó
2 szobás, konyha lakás Vár u. 7. szám alatt. — Értekezni dr. Szabó Miklósnál, Piac u. 63. 878

Kiadó
kétszobás udvari lakás május elsejére. Vörösmarty ucca 32. 887

Két
parkettes, előszobás, fürdőszobás lakás májusra kiadó. Értekezni Egymalom 4. Dusóczky. 892

Modern
2 szobás, fürdőszobás lakás május elsejére kiadó. Teleki 9. 900

Két
szoba, konyha, speizos szép tiszta lakás májusra jutányosan kiadó. — Kossuth 65. 899

Kiadó
Tisztviselőtelep, Földi ucca 16. sz. alatt kétszobás családi ház, veteményes és gyümölcsöskerttel junius 1-ére. 764

Kiadó
2 szoba, előszoba és konyha, kamara, pince, sertés és baromfitartással. Csapókert, Apponyi u. 38. sz. 766

Uccai
két szoba, konyha május egyre kiadó. Török Bálint u. 16. 776

Svetits
bérpalotában kettőszobás lakások minden komforttal előnyös feltételekkel kiadók. 836

Kiadó lakás
három szobás

Háromszobás,
komfortos uccai lakás központi fűtéssel a Bika bérházban májusra kiadó. 273

Háromszobás
uccai lakás kiadó. Teleki 7. 689

Irodának,
orvosi rendelőnek, lakásnak alkalmas 3 szobás, fürdőszobás, valamint egy 2 szobás udvari lakás kiadó. Piac ucca 56. 703

Kiadó
háromszobás lakás mellékhelyiséggel május elsejére. Teleki u. 63. 732

Honvéd 26
háromszobás uccai, kétszobás udvari jutányosan kiadó. 757

Háromszobás
keleti fekvésü szép lakás kiadó. Szent Anna 29. 793

Háromszobás
fürdőszobás és kétszobás Csapó 41. Értekezhetni Szent Anna 7. 836

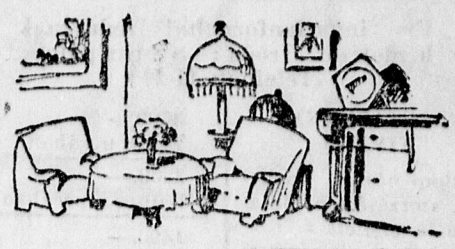
Piac 10
elsőemeleti háromszobás, rendelőnek alkalmas, kétszobás, háromszobás Déri téri bejárattal. 884

Kiadó lakás
nagyobb

Klubhelyiségnek
Simonffy u. 5. sz. alatti emeleti helyiség kiadó. 559

Kiadó
Poroszlay ut 76. száma komfortos villa. Megtekinthető 10—12-ig, délután 3—5-ig. 594

Modern
5 szobás uccai és egy 2 szobás uccai májusra, egy 5 szobás uccai és egy 2 szobás udvari lakás augusztusra kiadó. Szent Anna és Varga u. sarok. 814

Bútorozott

szobát keres? — vagy kiadó bútorozott szobája van: egy apróhirdetés meggyőzi Önt arról, hogy gyors eredményt ér el. Egyedüli felvételi hely: József királyi herceg utca 1. sz. (Arany Bika épület.)

Kiadó
Hungária palotában 4 szobás komfortos emeleti és földszinti lakások május elsejére. 794

Négyszobás
parkettes, komfortos földszinti uccai lakás május elsejével kiadó. Széchenyi ucca 40. 834

Svetits
bérpalotában uccai első emeleti négyszobás lakás minden komforttal előnyös feltételekkel kiadó. 837

Kiadó
azonnal négyszobás magánlakás Jókai u. 46. Értekezés Csokonai 7. 843

Kiadó
ötszobás modern parkettes uccai lakás baloldalon. Egymalom 3. 859

Kiadó
négyszobás lakás május ra mellékhelyiségekkel fürdőszobával. József kir. herceg 38. 883

Bútorozott szoba

Butorozott
szoba a központban két személyre rövid időre is kiadó. Alkalmas vidékieknek, kik a hővizet igénybe akarják venni. Arany János ucca 56. szám ujabb épület balra 1-ső lépcső.
576 — IV. 24-ig.

Különbejáratú
uccai butorozott szoba kiadó. Golya u. 8. 653

Napfényes
csinos bútorozott szoba kiadó. Vígkedvü M. 14. sz. 659

Földszinti
és emeleti udvari butorozott különbejáratú — szoba kiadó. Hatvan u. 2. szám. 667

Különbejáratú
bútorozott szoba egy-két személyre kiadó. — Pacsirta u. 49. 754

Egyedülálló
szolid férfit kvártélyba elfogadok. Csonka u. 6. 763

Különbejáratu
bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó. József kir. herceg u. 56. 777

Uccai
különbejáratú szépen bútorozott szoba kiadó. Hatvan u. 18., II. balra. 782

Kiadó
kapu melletti különbejáratú uccai butorozott kis szoba. Teleki u. 15 698

Kiadó
csinos butorozott szoba havi 14 pengőért, kettő részére is. — Magos György tér 12. 797

Különbejáratu
uccai butorozott szoba, fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. Pesti 55. 811

Egy
vagy kettő különbejáratu butorozott szoba fürdőszobahasználattal központban kiadó. Kossuth u. 2. Trafik. 826

Különbejáratu
tiszta butorozott szoba kiadó. Piac u. 73. 832

Egyetemi
hallgató, vagy tisztviselő kvártélyt kaphat jobb családnál. Cim a kiadóban. 833

Különbejáratu
elegánsan butorozott uccai szoba azonnal kiadó. Jókai 19. 847

Különbejáratu
butorozott szoba lakónélküli udvarban kiadó. Beregszényi 37. 877

Machó Ferenc

Fm. ingatlanforgalmi irodájának hirdetései. Iroda: Svetits-palota. (Telefon: 11-10.)

VASUTASOKNAK KIVÁLÓ

alkalom ház és házhelyek szerzésére a józsai állomás mellett.

KIVÁLÓ TŐKEBEFEKTETÉS

Hajduszoboszlón a fürdőhöz vezető főuton ital méréssel, üzlethelyiségekkel, magtárral olcsó nagytelkű ház.

ELADÓ HÁZAK:

40.000. —
Károly Ferenc uton.

30.000.—
Rákóczi utcán.

26.000.—
Honvéd 9., adómentes

20.000.—
Nyugati u. italméréssel.

Kassai uton népfürdőnél vendéglővel.

Táncteremes vendéglő Szotyori telepen füszerüzlettel és pékséggel.

11.500.—
Izsó utcában adómentes villa.

K. Tóth, italméréssel.

8.500.—
Domokos Lajos 6/a.

7000.—
Kerti utca.

6.500.—
Gyepüsor, gyümölcsössel.

5000.—
Kis utcában.

3600.—
Tegze utcában.

2200.—
Báthory utcában.

1400.—
Fülöp utcában.

1300.—
Branyiszkó 8.

LAKÁSOK:

Piac utcán 6—4 és 3 szobás modern olcsó egyesületi és klubhelyiségek

VILLÁK modern lakásokkal:

Simonyi uton télennyáron lakható ötszobás.

Poroszlay,
Széchenyi utcákban.

VILLATELKEK:

Acél utcában.
Nagyerdőnél, Simonyi és Bessenyei uton.

HÁZHELYEK:

Dárda u.
György u.

FÖLDEK:

Kondorosnál 53.
Bánkon 6. 13. tanyával.

OLCSÓN VÁSÁROLHATÓK:

Keltetőgép, fényképezőgép, nagyító, vetítőgép.

AUTÓ:

csukott és nyári karosszériával, 1400 P.

KERESEK

tanyás földet megvételre.

Közvetítőt díjazok.

Kapualatt!

különbejáratu csinosan butorozott uccai szoba kiadó. Egymalom 4. sz. 893

Olcsón

butorozott szoba fürdőszobahasználattal 1 urinőnek kiadó. Piac 49. II. Nyelviskola. 888

Lakást keres

EGYSZOBÁS

lakást konyhával, spájzzal a belvárosban május elsejére gyermektelen házaspár. Címek „Pontos fizető" jeligére a kiadóhivatalba kéretnek.

Nagyerdő

közvetlen közelében — nagy bútorozott szobát keresek, dr. Grósz, Néphaz, telefon 16—39. 771

Májusra

kettő és egyszobás, — ujonnan épült lakást keresek. Kiadóba „Uj" jeligére. 760

Pontos

fizető keres nagy világos száraz uccai szobát, konyhát, speizt a Katztelep közepe táján. Mester u. 36. Holbné. 861

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Árpád tér 38.

Sarokházban egy bolthelyiség konyhával májusra kiadó lakásnak is. 729

Üzlethelyiség

május elsejére kiadó. Piac u. 42. 737

Kiadó

műhelyhelyiség Csapó 17. alatt. Értekezni lehet Kut 110. 741

Kiadó

nagyforgalmu kirakatos üzlethelyiség, jelenleg rádióüzlet, olcsó bérért máj.s 1-re. Csapó 88. 876

Piac 83

udvari üzlethelyiség része kiadó. Uj butorok minden elfogadható árban árusitatnak. Butorok leraktározását vállalom. 889

Piac 10

üzlethelyiség nagy kirakattal kiadó. Háromszobás komfortos lakások augusztusra. 885

Üzlethelyiség

május 1-ére kiadó. Csapó ucca 10. szám. Jelenleg férfiruhaüzlet. Értekezés udvari lakásban. A.

Egy

üzlethelyiség hentesnek, fodrásznak vagy trafiknak kiadó, forgalmas helyen. Erzsébet u. 22. 706

Nagyobb

üzlethelyiség Piac 56. a. kiadó. 704

Istálló

raktár vagy műhelynek való helyiség kiadó. — Kishegyesi ut 17. 730

Átadó üzlet, vendéglő

Eladó

füszerüzle forgalmas — helyen áruval, berendezéssel. Cím a kiadóban. 726

Kocsma

Boross-féle kiadó. Értekezni az udvarban. — Maróthy 3. 756

Fűszerüzlet

jómenetelü, tizenkét év óta fennálló, elköltözés miatt május 1-től, esetleg lakással együtt átadó. Cím a kiadóban. 747

Gazdasági termények

Rozs

van eladó. Pacsirta u. 7. 654

Gazdasági eszközök

Szecskavágó

eladó. Timár u. 15. 595

Szivónyomó

kutszivattyu kettős lendkerékkel, villanymotor, 110 V, 1,5 HP. eladó. — Rákóczi 31. 679

Eladó

egy ekhós, féderes talyiga. Hatvan u. 22. 710

Stráfszekér

kétlovas jókarban levő eladó. Külsővásártér 3. szám. 717

Használt

szivónyomó kútszivattyu olcsón eladó. Kassai ut 3. Érpádtéri tempfomnál. 714

Fordson

traktor jutányos áron eladó. Garázs, Király u. 3. szám. 863

Szivó-nyomó

kutszivattyu, kutkagyló, kutráma, sparhelt eladó, Honvéd u. 58. sz. 879

Homokfuló

olajtengelyes kocsi (1—2 lóra), 1 lóra való kemett szerszám, előszoba fogas tükörrel, kétszárnyas nagy ajtó, kisebb ajtók, ablakok, egy asztalspór eladók, Csapó 97. 773

2 darab

használt tengeriültető olcsón eladó, ugyanott használatra kiadó. Pacsirta 64a. 890

Ingóság eladás

Üzletberendezés

galériával, pultok, létra, gázkályhák, háló és ebédlő eladó. Révész cipőüzlet. 554

Egy

hentes- és egy pékkocsi eladó. Kassai ut 24. 599

Hordók

borosak minden áron eladók. Urikocsi, szekérrészek, Szikvízgyár, — Böszörményi ut 5. 696

Villanylámpa,

sparherdt, mosóüst, női kosztümök eladók olcsó árban. 699

Kenyérüzletbe

gyakorlott kisegítőleányt azonnal felveszek. Pesti u. 73. 769

Magános

idősebb asszonyt keresek vidékre, ki kevés házimunkáért ellátást és némi fizetést kap. — Honvédtemető u. 27-c. 774

Pisztoly

engedéllyel eladó. Domb u. 11. Vitéz Fele. 767

Angol

szetter fiatal és egy füszerberendezés olcsón adó. Botond u. 7. 779

Álló

gázfürdőkályha keveset használt eladó. Varga u. 23. sz. 873

Elköltözés

miatt sürgősen eladó háló, ebédlő, konyha, háztartási cikkek. Rákosi Jenő u. 7. II. 1. 718

Gyermekkocsi

luxuskivitelü kitünő állapotban, varrógép eladó. Széchenyi ut 25. 742

Szép

antik komót, szekrater, ruhaszekrény, vitrin eladók. Maróthy 3. 751

Varrógép

Használt Singer varrógép eladó. Pundi 6. 755

Eladó

füszer berendezés, mák- és kávédarálók darabonként is. Garaj utca 23. 758

Két

darab mühely vasablak 80+110 cm. és egy viztartály 600 literes eladó Zöldfa u. 9. 759

Elköltözés

miatt garnitura ágy, szekrény, mosdó, olcsón eladó. Csapó u. 40-b. Keresztépület. 838

Ebédlő

szőnyeg nagy asztalok, kerti székek, drótkerités vampyr porszivó, hintaszék, tükör eladók. — Attila tér 7. 846

Boros

bordók eladók. Vigkedvü Mihály u. 55. 841

Szalongarnitura

3+1 lámpás rádió, mosóüst, asztal, ládák edények eladók. Ipariskola Ceglédi haidunál. 881

Eladó

előszobafal, gázóraszekrény, gázvasaló. Szoboszlói uti bérház A. III. em. 14. 898

Zsibárusoknak is!

Paplanok, lószőrmatrácok, afrikmatracok, takarók, dunnahaj, paplanhaj, lepedők eladók, Csapó 19. Keresztépület 788

Egy

alig használt sötétkék fiu ruha eladó. Széchenyi utca 8. Keresztépület. 805

Eladó

fürdőszoba berendezés, lámpába, képek. Borz u. 14. 817

Ingóságvétel

Vennék

jókarban levő zománcos fürdőkályhát viztartállyal. Cím a kiadóban. 865

Magas

áron veszek aranyat, ezüstöt, zálogcédulát. Blattner Érpád, Csapó 62. szám. Villamoskitérőnél. 768

Eladó ház

Sarok u. 12.

számu ház eladó.

Eötvös

u. 62. számu ház eladó. Értekezni vasárnap délelőtt ugyanott. 494

Adómentes

két- és háromszobás belvárosi családi házak eladók. Apafi u. 113. 687

Eladó ház

Pacsirta u. 42. 27 méteres fronttal, nagy telekkel. Értekezni: Hüse Jánossal vasárnaponként. 705

Nyil

utca 119. számu ház jutányosan eladó. Dollárral is fizethető vagy kisebb olcsóbb házért ráfizetéssel elcserélendő. 734

Eladó

Nyil ucca 72. számu ház vagy elcserélendő, adósságot átvállalok. — 786

Hatvan uccai kert

uccaiGyepüsor 39. számu ház eladó. Értekezni ugyanott. 785

Két

uccára nyiló ház eladó vagy kisebbért elcserélem. Borz u. 14. szám. 816

Hajdusámsonban

füszerüzlet italárusitással, szikvizgyárral 6000 P-ért örökáron házas helységgel eladó. Szikszay. 868

Eladó

sürgősen Kut u. 18. sz. ház minden elfogadható árért. 850

Eladó házhely

Építkezésre

Csapó uccai villamosnál, Veres u. 6. szám alatti telek 16 méter uccai fronttal, — ottlevő anyagokkal együtt 6000 pengőért megvehető — Nagy ingatlanirodában, Csapó u. 56.

530 — IV. 23-ig.

Villatelkek

központi egyetemnél jutányosan eladók. Guba Szent Anna 10. II. 796

Földbérlet

Debreceni

kövesut mentén Ujfehértó és Téglás között 96 holdas gyönyörü tanyás buzatermő, házikezelésben álló birtok október 1-től bérbeadó. Felvilágositás: Nyiregyháza, Kossuth ut 70. alatt szerezhető. 623

Kiadó

17 hold barna homokföld tanyával októbertől. Értekezhetni a Közkórháznál. 711

Eladó föld

Halápon

17, Nyilastelepen 7 hold föld lakással elcserélendő alápincézett debreceni házért. Érdeklődni: Simonffy 42. 201

Gyümölcsös

kert 4—500 négyszögöl (házhelynek is) olcsón eladó. Hatvan uccai kert, Diófa u. 38. 789

Dinnyének

krumplinak kettő hold felszántott föld kiadó. Széchenyi ucca 6. Szabó Imre, keresztépület. 827

Eladó állatok

Egy

pár komondor kölyökkutya eladó. Szappanos u. 20. 733

Eladó

egy 18 literes friss tehén. Egyletkert u. 16. Boldogkert. 803

Ingatlanforgalmi irodák

SAMU JÁNOS

hirdetései:

Eladó házak: Gyepüsor 43. jó két szobával 1200 öl területtel, Zöldfa utca 3. számp szép nagy telekkel, Kut utca 136, Eötvös utca 88, Aczél utca 9. szám 4 és 3 szobával 200 öl területtel, Sárosi utca 4, Kemény Zsigmond utca 9, Boldogfalva utca 24, Márton Kálmán utca 42. Uszó utcában, Károly Ferenc József-ut 9. *Földek:* Vágóhidhoz közel 16, 11, 7, 35 holdas 430 pengőért. Szabolcsban 780 hold prima birtok feletcherrel holdanként 240 pengőért. Iroda Hunyadi utca 24. 863

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
—
A Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.